

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris D. Hludowici Blosii Abbatis Lætiensis Ordinis S. P. N. Benedicti Tomus Posterior Margaritum Spirituale

Blois, Louis de

Monasterii Campidonensis, 1672

III. Dominicæ Passionis Explicatio admodum præclara, ferè tota desumpta
ex piissimis Exercitiis D. Joannis Thauleri: cum Appendice de immenso Dei
Amore in Incarnatione, Passione, & Eucharistia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45885](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45885)

HLUDOWICI BLOSII
MARGARITI
SPIRITUALIS
PARS TERTIA,
 SIVE
DOMINICÆ PASSIONIS
 EXPLICATIO ADMODUM PRÆCLARA
 FERRE TOTA DESUMPTA
EX PISSIMIS EXERCITIIS
D. IOANNIS THAVLERI.

CAPUT I.

11. Postulans proinde summam in recepturæ
 præparationem.

*Iesus post esum agni Paschalis, pe-
 des Apostolorum suorum lavit, &
 sacram Eucharistiam instituit.*

1. Dominus Iesus ultimas canam sumens cum
 discipulo suo,
2. Consolatur magister ex proximo dulcissimi
 Magistri discessu.
3. Post cenam legalem incipit Christus mysteria
 gratiæ.
4. Summam perfectionem Christianam reducit ad
 humilitatem & charitatem: & humilitatu exem-
 plum præbet in lotionem pedum discipulorum.
5. In qua consideratur suprema maiestatis di-
 gnatio.
6. Unde discipulus suus speculum existit humi-
 litatis.
7. Charitatis novum mandatum, perfectio legis
 charitatis; eiusque sacramentum, Eucharistia
8. Præcellentissimum pignus amoris divini,
 transmutans hominem quodammodo in Deum.
9. Ea instituta, omnibus modis mirabiliter sese
 vobis donavit Deus.
10. Opus fuit summa potentia, sapientia, &
 dilectionis, omne bonum in se continens,

PROPRINQUANTE
 tempore gratiæ
 & misericordiæ,
 quo Christus Je-
 sus ab eterno cō-
 tituerat perfec-
 te salutem no-
 stram, nosque redimere, non cor-
 ruptibilibus auro vel argento, sed
 pretioso sanguine suo; ex vero
 amore, ceu liberalissimus paterfa-
 milias, celebrem cum discipulis
 suis cenam agere voluit, ante-
 quam per acerbissimam mortem
 discederet ab eis: idque in signum
 magnæ dilectionis qua tenebatur
 erga illos.

Et

MARGARITUM SPIRITUALE.

Domi-
NICAR
PASSIO-
NIS EX-
PLICAC-
IO.

Solatur
dolentes
de pro-
pinquo
ipsum per
mortem
discessu.
Ioan. 14
& 16.

Matth.
23.

3.
Prepara-
tio Agni
paschalis

4.
Summa
perfecti-
onis est
in humi-
litate &
charita-
te.

Humili-
tatis ex-

Et cum vidisset eos ob mortem
passionemque suam è vicino im-
minentem vehementer affligi ,
quod à tam fideli patre & amabi-
li præceptore separandi essent, ex
magna compassione multum eos
benignè consolatus est , dicens:
*Nolite trisari, neque turbetur cor
vestrum. Non relinquam vos orpha-
nos. Expedi vobis ut ego vadam.
Vadam ergo, & iterum veniam ad
vos.* Sed cum cerneret eos pror-
sus pusillanimes esse, & graviter
angi; & alios quidem ubertim
lacrymas fundere, alios verò ex
imo pectore alta ducere suspiria,
cuncta illius viscera, (ut est mise-
ricordissimus) compassione mo-
ta sunt: simulque voce consola-
toria affatus est eos, dicens: Filio-
li dulcesque discipuli mei nolite
timere, nolite turbari: *Ecce ego
vobiscum sum omnibus diebus usque
ad consummationem seculi.*

Ceterum præparato jam agno
Paschali, eo loco ubi ipse manda-
verat, ingressus est coenaculum, &
secuti sunt eum discipuli ejus.
Age sequamur & nos. Neque enim
pius Dominus aliquem inde fa-
melicum abire patietur.

Agno deinde Paschali juxta
ritum & legem Judaicam absum-
pto, universas virtutes suas,
quas omni vitæ suæ tempore di-
versis modis mirificè exercuerat,
jam ob hominum infirmitatem
velut in summa quadam duabus
partibus (nempe humilitate &
charitate) complexus est. Sur-
rexit ergo de mensa, & linteo

quodam præcinctus, cepit dili-
genter admodum abluere pedes
discipulorum suorum. Nimirum
in insignis exemplum humilita-
tis, opus hoc grande peregit in
ipso vitæ suæ termino: ut & cha-
ris discipulis suis, & nobis om-
nibus, altiùs imprimeret virtu-
tem profundæ humilitatis, sine
qua nec persistere nec progredi in
virtutibus aliquis potest. Et re-
vera, quomodo majorem nobis
dulcis Dominus humilitatem ex-
hibere potuisset, quàm quod im-
mundos pedes creaturarum sua-
rum abluit? Ad terram usque se
se dimisit, & discipulorum suo-
rum omnium servus effectus est.
Quis, obsecro, sine compunctio-
ne videre possit Regem gloriæ,
(cujus admirabilem potentiam
stupent, & cum tremore adorant
spiritus Angelici) præcinctum
linteo, tam studiosè abluere for-
didos pedes servorum suorum?

Sedebant discipuli; at virtus
omnipotentis Dei ad terram usque
se se dejecit, & Dominus domina-
tium coram illis genuflexit, in-
cujus nomine genu curvatur om-
nium. O quàm humiliter, quàm
devotè, quàm amabiliter de uno
ad alium, positus humi sacris ge-
nibus, processit, nitidisque mani-
bus suis illorum tractavit sordes,
imò & officiosè lavit, exterfit,
osculatus est! Nec pedes modò
amicorum, sed etiam proditoris
sui ita abluere & osculari voluit,
cum tamen ab isto sciret se trigin-
ta argenteis venditum; nec quid-

emplar
in lotionè
pedum
discipu-
lorum
suorum.

5.
Summa
divina
majesta-
tis digni-
tudo in la-
vandis
pedibus
discipu-
lorum.
Ephes. 2
Phil. 2.

Etiams
prodito-
ris.

L
quam

DOMT- quam alijs minùs ei præstitit ve-
NICAE re pius Iesus.
PASSIO-

NIS EX- Igitur hoc tam admirandæ hu-
ELICA- militatis opus fecit ad nostri in-
210. stitutionem. Audi ipsum dicen-

6. tem discipulis suis: *Scitis quid fe-*
cerim vobis? Si ego laui pedes ve-
stros, Dominus & Magister: & vos
debetis alter alterius lavare pedes.

Proponit
se disci-
pulis spu-
culum hu-
umili-
tatū.
Ioan. 13. *Exemplum enim dedi vobis, ut quē-*
admodum ego feci vobis, & vos fa-
ciatis, & ut vos alter alteri mutua
charitatis opera præstetis; id quē
non amicis tantum, sed etiam
inimicis.

7. Cū itaque Dominus Iesus dile-
Charitas
compen-
dium le-
gū &
perfecti-
onū.
ctos discipulos suos in vera hu-
militate verbis & exemplis insti-
tuisset, jamque propinquum esset
tempus passionis, eisdem, & nos
omnes, etiam alteram suam vir-
tutem, non minùs quàm præce-
dentem nobis ad salutem neces-
sariam, docere voluit, perfectam
videlicet charitatem. Has duas
virtutes ceu testamento ad per-
ennem memoriam nobis dereli-
quit, cupiens eas intimis imprimere
cordibus nostris. Audi quid
benignissimus Dominus dicat
discipulis suis: *Filioli mandatum*
novum do vobis. Quasi diceret: Mul-
tas à me institutiones, diversa quē
& numerosa præcepta habetis;
sed jam præceptum novum do
vobis, sumam quamdam & clau-
sulam cunctarum institutionum
mearum, hoc est, ut diligatis invicem
sicut dilexi vos: ut sicut ego
animam pro vobis pono, ita &
vos ad mortem usque invicem

diligatis, & eis beneficiatis qui
vos persequuntur, ac mala vobis
irrogant. Hoc novum charitatis
præceptum Dominus Iesus non
solum verbo docuit, sed etiam o-
pere præstitit. Etenim declarare
voluit, veros nos esse filios suos:
nec ullum umquam naturalem
patrem tanto filios amore com-
plexum esse, quanto ipse nos
complexus sit. Unde tamquam
fidelissimus parens præstantissi-
mum nobis reliquit testamentū,
& excellentissimū nobis legavit
bonum, quod cælo terraquē di-
gnius & melius est, sacratissimum
videlicet Corpus suum in ci-
bum, & preciosum Sanguinem
in potum.

8. O admirabile mysterium! ò
præcellentissimum Sacramentū!
O vos omnes quotquot Deum a-
matis, venite, videre, admirami-
ni, obstupescite & laudate. Tale
namque tamquē admirandum o-
pus operatus est in nobis Domi-
nus, ut quisquis hoc piē voluerit
perscrutari, non possit non spiri-
tu contabescere, deficere intelle-
ctū, imò cunctis viribus præ ni-
mia admiratione destitui. Planè
si quis fundum charitatis hujus
pro humanę fragilitatis modulo,
auxiliante sibi gratia Dei, intel-
lectu pervestigare volet, quanto
scilicet ex amore hoc ipsum Deus
facere dignatus sit; nimirum cor
illius liquefet conflagrabit quē
dilectionis incendio. In isto opere
omnipotens Deus suam nobis
largitur Divinitatem cum huma-
ni-

Euchari-
stia et
stamen-
rum cha-
ritatū.

Pignus
amoris
divini
maximū,
Euchari-
stia.

Trans-
mutans
hominem
in Deum

DOMI-
NICAN
PASSIO-
NIS EX-
PLICAN-
TIO.

nitate conjunctam & unitam, ut
eam intra nos suscipiamus. Sicut
enim cibus ab homine sumptus,
transit in illius substantiam, fit
que unius cum homine naturæ;
ita quisquis hunc cibum dignè
percipit, unum cum eodem per
gratiam efficitur. Nam quemad-
modum D. Augustinus ait, non
nos divinam hanc escam in no-
stram mutamus substantiam; sed
ipsa potius nos in se transmutat
atque transformat, efficitque nos
Deiformes, & unius secum natu-
ræ: veluti ignis naturam in se li-
gni trahit, & absumit, ipsumque
transmutat in ignem.

9.

Per eam
omnibus
ferè mo-
du seden-
dit nobis
Deus.

Cur iam cor non inardescat dilectione, non excitetur & moveatur ad devotionem, ubi attenderit, quanto amore & desiderio flagrarit potens ille Rex gloriæ & Dominus majestatis, erga nos viles creaturas suas, qui non nisi pulvis & cinis sumus? Nam quia cor illius paternum atque piissimum nihil melius, nihil sublimius excogitare potuit, seipsum nobis dedit, ut nobis largiffuam bonitatem, & altissimum cordis sui demonstraret amorem. Liberalis prorsus largitio est, cum quis dat seipsum; sed multò liberalius est, cum quis tali se ratione largitur. Dedit namque seipsum nobis in patrem, in fratrem, in socium, in cibum, in pretium, in intercessorem & advocatum. Denique & olim sese nobis in perenne præmium daturus est: tumque seipso nos prorsus exsatiabit, &

erit nobis quidquid desiderare potuerimus.

O prædicanda potentia Dei, quæ sub specie panis exigui, sublimem Divinitatem suam, perfectum Corpus sanctamque animam suam, hominibus universis integrè præbere potuit in cibum: qui ab unoquoque totus sumitur, & tamen in seipso integer & incorruptus perseverat! O stupenda sapientia Dei, quæ hunc subtilem & salutarem modum pro salute nostra instituit! O incomprehensibilis Bonitas Dei, quæ tam sublime charitatis opus nostræ salutis causa perfecit! O salutaris esca, per quam filii hominum transeunt in filios Dei: O desiderabilis! ô sacer & adorande panis, qui mentem reficis, cor hominis confirmas, & spiritum exhilaras! Hic planè est panis sapidus seu manna cælestis, plenum spiritualibus deliciis, in quo nihil asperum est. Cuid multis? In hoc dignissimo Sacramento quidquid vel cogitari vel desiderari potest, accipitur. Enim verò sumitur hic verus Dei filius Iesus Christus, verus Deus, & homo verus; semper unum existens cum Patre & Spiritu sancto. Et quidquid demum virtutis ac meriti Christus in vita & passione sua exercuit obtinuitque, id omne hic * percipitur ab anima dignè præparata. Imò & paratus est dulcis Iesus cunctas has virtutes piissimam & largissimam bonitatem suam donare nobis, per in-

10.

Opus est
summæ
sapien-
tiæ, pau-
sentiæ,
& boni-
tatis.Omne
bonum in
Eucharis-
tia sumi-
tur.* Per
modum
causæ
meriti-
ræ vel
exempla-
ris, non
per rea-
rem cõ-
munica-
tionem
ipsarum
metvir-
tutum
Christi,

L 2

de

DOMI- de ac si ipsi eas exercitassemus.
NICAR Festinemus igitur omni studio
PASSIO- expurgare corda nostra ab omni
NIS EX- inquinamento peccati, atque ex-
FLICA- ornare ea virtutibus & operibus
TIO- bonis, ut cibum hunc salutiferum
semper accipere idonei simus, ad
II. æternam gloriam benignissimi
Idem pur- Creatoris.
ganda
corda ad
recipien-
dam Eu-
charisti-
am.

CAPUT II.

*Agonia Christi in horto. Iesus in
hortum, ubi capiendus erat, venit:
ibiq; ingentem anxietatem & an-
gustiam ob imminentem passio-
nem perfert.*

1. Peractâ conâ venit Christus in hortum ubi
erat capiendus: seorsum secedit cum Petro, Jacobo,
& Joanne.
2. Attenio vehemens ad passionis mysteria po-
sulatur:
3. Ea enim piâ considerata, maximè emolliunt
est etiam durissimum.
4. Amore spontaneo obtulit se pro nobis Iesus.
Præparat se oratione ad certamen futurum.
5. Assumit sponte tristitiam inenarrabilem.
6. Dua causa illius, Prima ingratitude homi-
num & peccata, quorum gravitatem plenissimè
perspiciebat.
7. Sic pater indulgens, miseriam unigeniti filii
deplorat.
8. Longanimè oratio Christi in oratione positi.
9. Altera tristitia Christi causa, plenissima
aerum, quæ iamjam erat passurus, noxia.
10. Pugna in Christo de acerbitate passionis as-
ceptanda.
11. Compassio spiritus & carnis. Sensus trine
petitionis Christi. Resignatio Christi nobis imi-
tanda.
12. Lassitudo Christi ab oratione resurgenti.
Leniter increpat discipulorum pigrissimam.
13. Excitat torporem nostrum, ut eum sequamur,
eiusq; compatiamur.

IOAN. 12.
Post sa-
crum ca-
enam ve-
nit Iesus
in hortu
montis
Olivetis.

CUM itaque propè esset tem-
pus, ut Dominus Iesus ex
hoc mundo transfret ad Patrem,
constitutum iam ab eo (ceu patre fi-
delissimo) cum dilectis discipulis

testamento suo, relicto videlicet
eis præcipuo & excellentissimo
bono, quod cor ipsius paternum ex-
cogitare poterat, utpote sacratis-
simo Corpore in cibum, & præ-
tio Sanguine in potum: hoc, in-
quam, opere peracto & consum-
mato, cum hymnum dixisset Deo
Patri, exivit cum discipulis in
montem Oliveti trans torrentem
Cedron, ubi erat hortus quidam,
quo sæpe orationis gratia conve-
nire solitus fuit cum eisdem dis-
cipulis suis. Aitque ad eos: Sedete
hic, vigilate, & orate, ut non in-
tremetis in tentationem. Assumpsit
que Petrum, & duos filios Zebe-
dæi Jacobum & Joannem, utpote
secretissimos, fidissimos, maxime
que dilectos quos haberet amicos
suos: ut quibus gloriam Divini-
tatis suæ in transfiguratione o-
stenderat, etiam doloris sui in
passione acerbitatem demonstra-
ret.

Hic nunc ad sitis quotquot Deum
diligitis: attendite, & videte
quanta fecit Dominus animabus
nostris: Jam nunc aperitur liber
vitæ, in quo relucet veritas, &
omnes thesauri sapientiæ & sci-
entiæ sunt absconditi, qui scatet
doctrinis & mysteriis abundat.
Nunc planè speculum virtutum
omnium cunctis manifestè pro-
ponitur. Nunc exhibetur immen-
sus thesaurus divitis patris fami-
lias, ex quo inopes, infirmi & op-
pressi omnes largissimis exhila-
rantur donis; ita ut unicuique li-
ceat ex sacris Christi Jesu haurire
visce-

Mat. 26.
Ioan. 13.
Mar. 14.

Luc. 22.

Cum Pe-
tro, Jaco-
bo, & Jo-
anne se-
cedit à
reliquis
discipu-
lu.

Luc. 9.
Mat. 27.

2.
Mar. 9.
Excita-
tur atten-
tio ad
passionis
arcana
perpen-
denda.
Colos. 3

DOMI-
NICAN
PASSIO-
NIS EX-
PLICATA
TIO.
* Intem-
perantia
hic voca-
tur ex-
cessus
magni-
tudinis
amoris
in Chri-
sto pati-
ente &
morien-
te. Pro-
bis, de
quo vi-
de Luc.
9. v. 31.

3.
Inde pra-
sertim et
molitur
duritiae
cordis no-
strae.

4.
Sponte se
pro nobis
obtulit se
suis, solo
impulsus
amore.
1. Reg.
37.

Oratione
se prepara-
vit.

visceribus, quidquid sibi deesse intelligit. Copiosam namque profundunt gratiam: & ut largius fluerent, pluribus in locis scissa atque patefacta sunt. Nunc denique ignis ille, quem Pater caelestis misit in terram, adeo accensus est, ut flamma caelum contigerit, atque per intemperantem calore suum frigidam terram & dura saxa emollierit perurperitque.

Et revera, quilibet devota meditatione ad hunc ignem propius accesserit, incendium hoc evadere non valebit. Cujus enim vel saxum cor non liquecat, dum advertit immensam Jesu Christi bonitatem, quanto ille erga nos viles terrae vermiculos desiderio teneatur, & quanto per se sitierit salutem nostram, exponens pro illa juvenile ac elegans corpus suum, & quidquid habuit?

Enimvero nulla coactus vi, sed sponte sua ad locum proditori suo cognitum accessit, ut ab eo posset facilius inveniri. Vide hic, o fidelis anima, & inspicere hunc strenuum David, Deum ac Dominum tuum, quam ardeat, quam vehementer desideret inire certamen, & ponere animam suam pro populo suo & domo Israel. Vide, obsecro, ut amore animatus, primus ad locum certaminis pro te dimicaturus accedat. Quia vero non nisi humilitate, charitate, orando & sustinendo certare statuerat; priusquam invidi Judaei cruentas manus suas in eum injicerent, tantum in se cruciatum

ultrò recepit, ut huic nullus posset dolor aequiparari.

Igitur ubi jam in hortum venerat, cepit contristari & moestus esse, pavere etiam & tædere: atque ex doloris interni vehementia extrinsecus membris omnibus miserabiliter contremuit. Et hanc ipsam tristitiam, infirmitatem & perturbationem corporis sui, non erubuit confiteri discipulis suis, dicens: *Tristis est anima mea usque ad mortem.*

Eamus nunc, & videamus quenam sit tanti causa doloris. Et quidem multas ob rationes Christus ira contristatus est, sed nos hic duas tantum attingemus, quae nos vehementius ad compassionem pariter & amorem accendant. Prima ergo ratio, nostra fuisse gravia multipliciaque peccata, ingens ingratitude, & quod tam eramus divini timoris expectes. Ob ista sic doluit pius Iesus.

Enimvero & legimus, & experientiam probatum est, si quem Deus permitteret videre peccata sua, sicut ipse ea videt, mox praedolore rumpendum cor illius, aut sensibus eum destituendum, ubi aspiceret quantum injuriam & contemptu affecerit Creatorem ac Redemptorem, Deumque ac Dominum suum, & quam indignè ac turpiter deformaverit nobilem speciosamque animam suam. Et certe Christus omnia mundi peccata in se receperat, tantumque pro illis ultrò sibi assumpsit dolorem cordis, ac si ipse ea per-

5.
Matth.
25.
Mar. 14.
Luc. 22.
Assumit
tristitiam,
& eam
discipulis
suis expo-
nit.
Matth.
26.

6.
Dua causa
sunt cur
Christus
tanto dolo-
re in
horto affi-
ci volu-
erit: quarum una
hæc est,
peccatorum
gravitas &
ingrati-
tudo no-
stra.

DOMI-
NICAE
PASSIO-
NIS EX-
PLICA-
TIO.
qua ille
perfectis
sime in-
suebasur

traheret. Et quia per divinam cun-
cta perspicentem sapientiam tuam,
universa quae umquam facta sunt,
& deinceps fient peccata, cerne-
bat, simulque aspiciebat contem-
ptum & injuriam, quae per hanc
caelesti Patri suo erant irroganda:
quis jam ulla possit ratione com-
prehendere, quantum hinc mœ-
rorem doloremque perfererit? Semper enim cum universis viri-
bus suis honorem Patris & salu-
tem animarum sitiebat. Hac igitur
de causa tantum Christus dolo-
rem & mœrorem in passione
suscepit, quantum salvam vitam suf-
ferre potuit. Neque enim (ut Iu-
dæi solebant) vestimenta scidit
in argumentum doloris sui quo
mordebatur, sed omne per-
rupit corpus suum, ita ut sudor
sanguineus ex cunctis membris
illius, præ nimia angustia & tre-
more, velut humor ex uva forti-
ter pressa, erumperet. Et ut osten-
deret nobis, mœrorem hunc inte-
riores absumere medullas animæ
suæ, mortis correptus angoribus
dixit: *Tristis est anima mea usque*

Mat. 26. *ad mortem.*

7.
Deplora-
vit no-
stra dam-
na, sicut
pater u-
nigeniti
miseriam
dolere.

O ineffabilis bonitas Christi
Iesu! ò amor incomprehensibilis!
Gaudium cæli propter nos, ad
mortem usque, mœrore afficitur:
quodque nos voluptate deliqui-
mus, ipse Iesus lethalibus voluit
cruciatibus expiare. Enimverò,
ubi attendit quid peccando per-
dideramus, & quid eramus meri-
ti, cuncta illius viscera compas-
sione mota sunt. Et sicut aliquis

benignissimus parens mortem do-
let unigeniti sui, sic ille miseriam
& infelicitatem nostram doluit.
Ob idque tantam sibi assumpsit
afflictionem & mœstiriam, quæ
totius mundi peccatis præponde-
raret, quæque non solum vires
omnes elegantis & delicati cor-
poris sui excederet, sed ad mor-
tem usque angeret animam suam.
Quis hinc sine compunctione & la-
crymis intueri possit amabilem
illum Ioseph, nos fratres suos, qui
in ipsum peccavimus, amplexan-
tem, singulos nostrum osculan-
tem, plorantem super singulos, &
peccata remittentem, imò ea om-
nia in seipso cum dolore puni-
entem? Ita nos ille dilexit?

Secedens ergo paululum à dis-
cipulis suis, posuit genua, & pro-
nus cadens in terram, humiliter,
ferventer longanimiterque pre-
catus est. En potens ille Domi-
nus, cui omne genu jure curvatur,
ut pauperrimus homo, imò ut
peccator quispiam, jacet vultu
terræ affixus, & à Patre dereli-
ctus, ut nos Patri reconciliet. O
anima mea, & vos omnes qui di-
ligitis Deum, venite, contem-
plemur oculis cordis Salvatorem no-
strum in magna spiritus angustia
constitutum, & alta suspiria ex
imò pectore trahentem: confide-
remus ut hic portaverit omnia
peccata nostra, & quam graviter
pro nobis afflicus sit. Non sumus
ingrati dulcissimo amatori no-
stro, qui tam cruciabiliter desuda-
vit in opere salutis nostræ.

Alte-

Gen. 43.
44. 45.

8.
Isa. 45.
Perseve-
rat longi-
nimitur
in oratio-
ne.

DOMI-
NICAR
PASSIO-
NIS EX-
PLICATA-
TIO.

9.
*Altera
dolorum
Iesu cau-
sa, com-
prehensio
futurariū
normen-
torum.*

Altera causa doloris Christi fuit, quod praevidebat horribiles ac immanes cruciatus omnes, quos mox perpassurus erat, idque tam perfecte, ac si jam praesentes sensisset. Et quia revera homo erat instar aliorum passibilis, tenera ac nobilis complexio ejus, supra quam capiat humanus intellectus, vehementer hinc exhorruit: ita ut extrinsecus membrum omnibus contremisceret, & intrinsecus ad mortem usque tristaretur. Iam enim susceperat damnatum redimere hominem, & uniuersum soluere debitum: ideoque Pater caelestis ut iustus iudex exactam cum illo iniit rationem, aperiens illi antiquum rationariū codicem, debita mortalium continentem, in quo perspicue universa vidit mundi peccata, simulque pretium incomparabile quo haec erant debita exolvenda.

10.
*Lucta in
Christo
spiritu
& carnis
de cruci-
atibus ac-
ceptan-
dis.*

Igitur ipse Salvator noster Iesus Christus secundum spiritum optabat, ut cuncta in se perficerentur, quae ab aeterna Dei Sapientia, & consilio Spiritus sancti decreta & praefinita erant: at caro tota exhorruit ad mortis acerbiter. Spiritus quidem unicus & subditus Deo erat, paceque fruebatur; sed sensitiva natura ac portio omnino imbiberat imagines amaritudinum passionis imminens, eratque turbata & anxia supra modum. Apparuit autem illi Angelus de caelo, confortans eum in hac spiritus & carnis con-

Luc. 22.
*Apparet
illis An-*

certatione. Et ipse quidem cum esset torus vividus ac aetate juvenis, omnium quos umquam terrarum orbis habuit multo pulcherrimus atque amabilissimus, tantam hinc luctam sustinuit, tantaque vi ipsam naturam sensitivam in horribiles cruciatus consentire coegit, ut praenimio labore cruentus sudor ex omnibus illius membris erumperet. Etenim ob orationis fervorem, & metum ac horrorem mortis, sanguis ejus ad cor confluxerat: tum vero amor validus, & ardens desiderium paternam exequendi voluntatem, nosque redimendi, ceu maleus quidam aut vis ingens accedens, vicit timorem illum & sensualitatem, sanguinemque fortiter expulit, ita ut in hac praecleara victoria, ex subita violentia sanguis e poris omnibus, nimio labore patefactis, abunde cum alio sudore erumpens, deflueret in terram.

*gelu de
calo.
Quomodo
internus
dolor su-
dorem,
sanguini
nu ex-
presserit.*

11.
*Rationa-
lis cum
sensitivum
copassio.*

O! quis doloris hujus magnitudinem & acerbiter capere queat? O! quantis angustiis concutiebatur dulcissimum cor Salvatoris? Quas poenas, quos cruciatus in hoc timoris & amoris praelo sustinuit? Nam timor quidem inferne, amor autem supernè illud comprimebat. O! quantopere rationalis natura compatiebatur portioni sensitivae sic oppressae? Quam fideliter, tamquam advocata, pro illa obsecrabat, Pater, inquit, si possibile est, transeat a me calix iste! Rursumque,

Mat. 26

DOMI-
NICAE
PASSIO-
NIS EX-
ELICA-
TIO.

que, tamquam optima concilia-
trix, cum spiritu dicebat: *Pater, si
non potest hic calix transire nisi bi-
bam illum, fiat voluntas tua.* quasi
diceret: *Iam tu Pater explicuisti
mihi quanto pretio debitum hu-
mani generis sit redimendum, à
quo certè tenera natura mea tota
abhorret, pavet & contremiscit:
attamen desiderium quod habeo
implendi voluntatem tuam, &
hominem redimendi, prorsus su-
perat me.* Itaque accipio condi-
tionem, & ratum habeo quod
exigis. Et ecce roseus hic sanguis
meus, quem modò effudi, arrha
boni sit, atque ejus generis pecu-
nia reliquum omne debitum ex-
olvam. *Fiat voluntas tua.* O!
qualis hæc resignatio? quæ sui
oblatio? quis hic amor? Planè
Dominus Iesus charitate carnem
vicit & sanguinem. Quis fru-
ctum, utilitatem & sempiterna
bona cogitare sufficiat, quæ nobis
ex hoc verbo maximè salutifero
nata sunt, puta, *Fiat voluntas tua?*

Fructus
inde no-
bis pronu-
tians.

Nam isto verbo Filius Dei nos à
Patre æterno mercatus est: ita ut
jam inde ab hujus prolatione ver-
bi, Pater cælestis antiquas posue-
rit inimicitias, & nos in filios
suos receperit. Venite jam devo-
ti omnes, & quotquot estis bonæ
voluntatis, qui in virtutibus pro-
ficere desideratis: Venite, in-
quam, contemplamini hic specu-
lum virtutum, perfectionis viam:
sequimini Dominum vestrum,
iisdem ingredimini vestigiis, qui-
bus vos ille præcessit. Discite,

discite hic propriam abnegare vo-
luntatem, & exequi divinam: di-
scite sensualitatem vincere, &
eam in spiritus redigere servitu-
tem.

Jam porrò videamus lique-
centibus cordibus, quemadmodum
amabilis Dñs, ubi diutissimè pro
nobis Patrè precatus fuisset, tan-
dem venerandum caput suum levavit
è terra, & ab oratione surrexit. O!
quàm malè affecta erant omnia
illius membra ex tremore & in-
genti angustia quam ibi perpeffus
fuit? Facies ejus gratissima, ex
ferore orationis inflàmata erat,
& sudore perfusa madebat. Ocu-
li lacrymis intumuerant abunda-
bantque. Hinc ergo venit ad
discipulos suos, & eos benignè
alloquens, ait: *Dormite jam, &
requiescite.* Vide immensam be-
nignitatem Domini. Non du-
rè illos reprehendit, sed patienter
eorum tulit pigritiam & infir-
mitatem. Vide etiam, ut fidus
pastor sollicitè curam gerit, & o-
rat pro ovibus suis. Dominus vi-
gilat servis dormientibus. Solus
certat, ut ipsi manèant illæsi. Se-
ipsum lupis exponit agnus inno-
cens, ut oves suæ evadant immu-
nes à moribus eorum. Revera
in finem dilexit eos.

Deinde jam excitavit illos, di-
cens: *Sufficit, camus: en qui me tra-
det, propè est.* Cogita nunc, ò ani-
ma mea, te esse cum Christo in
horto, & hæc illum tibi verba di-
xisse. Itaque surge à somno vi-
tiorum, & à somno torporis ac

fal-

Imitan-
da nobis
hæc regi-
gnatio,

12.

Perpen-
ditu-
m Chri-
sti post-
genian.

Discipu-
li man-
sueti à
Christi
ob som-
nentiam
inertis-
suer.
Mat. 11

Ioan. 11

13.

Mat. 26
Excita-
tio torpo-
ris nostri
ad imi-
tationem
Christi
in passio-
ne.

MARGARITUM SPIRITUALE. 87

DOMS- fallacium oblectamentorum, ar- **NICAR**
PASSIO- reptaque viriliter cruce poeniten-
NIS EX- tiæ & afflictionum, sequere Chri-
ELICA- stum Dominum tuum: simulque
19. cum ingenti compassione & inti-
mo amore conspice miserabilem
ac deformem figuram Salvatoris
tui, cogitans te esse causam pas-
sionis ejus. Expende diligenter,
quanta fuerit interna animæ il-
lius angustia, ex lignis externis
maximè afflicti corporis. Adora

*¶ sal-
tem illi
compati-
amur, &
sollacry-
mumur.*

*¶ Homo
bonæ
volunta-
tis in
defectu
merito-
rum suo-
rum ob-
tendit
merita
& sangui-
nem
Christi.*

illum, & gratias age. Venite &
vos quotquot Deum amatis, si-
mul procidamus coram Domi-
no: & si sanguineas lacrymas fun-
dere non possumus, saltem aquam
stillent oculi nostri. Quod si ita
duri sumus, adeoque lacryma-
rum vena nobis obstructa est, ut
nec oculis flere possimus: saltem
corde & desiderio ploremus, *
sanguineumque illius sudorem
offeramus pro lacrymis quas non
habemus, quasque præ cordis du-
ritia fundere non possumus.

CAPUT III.

*Jesus Iuda & hostibus suis pergit
obviã.*

1. Iuda militibus occurrit Christus,
2. Amore immenso præcedentem timorem peni-
tentiæ absorbente.
3. Osculum Iudæ suscipit, dulcissimisque verbis
ejus ingratum cor provocat ad poenitentiam.
4. Misericordia Christi semper patet volenti-
bus eam apprehendere.
5. Punico verbo hostes suos prostermit, passivus;
quid facies judicaturus? Ego sum paratissima
resignationis verba.

*¶ I-
desu ob-
viã is*

SCIENS deinde Dominus Je-
sus, proditorem suum Judam

advenisse, stipatum caterva ho-
minum impiorum sanguinem suum
sifitentium, qui ipsum tamquam
latronem comprehendere vene-
rant cum laternis, gladiis, fusti-
bus, & ingenti armorum strepi-
tu: ceu agnus innocens, pleno
cum affectu, & ardenti dilectio-
ne benignissimè eis perrexit ob-
viã.

*Iuda, &
militibus
Ioan. 18.*

Attende nunc, ô anima mea,
interioribus oculis immensum a-
morem Salvatoris tui. Vide quan-
topere sitiit redimere te. Aspice,
ut cor illius velut olla fervens in-
tra ipsum ebullierit. O dulcis Ie-
su, unicum solatium cordis mei!
ubi jam est timor qui te paulò an-
te invaserat? ubi graves gemitus?
ubi tremor anxius? ubi hor-
ror ingens mortis? Cùm adhuc
procul abessent hostes, ad mor-
tem usque tristabaris, & sangui-
nem sudabas: jam quando in ocu-
lis sunt inimici tui, instar leonum
rugientes, quò fundant innocen-
tem sanguinem tuum, nihil ti-
mes, nihil trepidas, sed metus
omnis procul abcessit. Venit
proditor tuus cum turba homi-
num sanguinariorum, & illis
procedis obviã. O bone Iesu!
ô dulcis amator hominum! quid
hoc est? Quis amor cor tuum ab-
sorbuït, ut ad mortem ceu ad nu-
ptias properes, hostibus perinde
ut amicis obviã procedas? O
clementissime Deus! quem non
hæc tanta charitas incendat? quis
ego sum, ut tu dominus domi-
nantium, Rex cæli, terræque Im-

*2°
Iam om-
nem car-
nem timo-
rem ab-
sorpsit a-
mor salu-
tu nostræ*

*Tanta
amore
indignè
sumus.*

M pe-

DE
NICAE
CASSIO-
NIE IX-
ELICA-
TIO.

3.
Non re-
nuis leſa
ofculum
proditoru
Iſa. 53.
1. Pet. 3.
Mat. 26.
Devota
pondera-
tio ver-
borum
Chriſti
ad Iudæ:
Amice.

Item. 2

Pla. 113
Ad quid

Coloſ. 2
1. Cor. 13.

Emiſti?

perator, pro me vili terræ vermi-
culo tam ultrò te ipsum ad mor-
tem, & in ipsas crudelium ho-
stium tuorum manus, offerres?

3. Ipse ergo fons inexhaustæ pie-
tatis Jesus à Juda ingratiſſimo mi-
nimè se avertit, cum non verere-
tur ille osculum petere sacri oris
ejus: sed ipsum dulce & amabile
os suum (in quo dolus non fuit)
ad spurcissimum os illius, malitiâ
abundans, suaviter applicuit.
Quin & verbis eum amicabili-
bus aggressus est, dicens: *Amice,*
ad quid venisti? ac si diceret: Itane
de te meritis sum Juda? Num
peccavi in te, lavans pedes tuos,
curvans tibi genua mea, reficiens
te Corpore & Sanguine meo? *A-*
mice, ad quid venisti? Adeò netri-
ginta me argenteis viliores ha-
bes? Cur à me aversus es, qui Apo-
stolatûs te titulo honoravi, in de-
liciis enutrivit, & tamquam pro-
prium Filium meum sollicitè
institui? Quare me dereliqui-
sti fontem aquæ vivæ, & conjun-
ctus es servis diaboli? Cur decli-
navit ad avaritiam cor tuum, &
me summum ac perenne bonum
reliquisti, vilissimo me pretio
vendens, qui omnes in me habeo
sapientiæ ac scientiæ thesauros
absconditos, qui cælum terram-
que locupletò & impleo? *Amice,*
ad quid venisti? Ad te ipsum, quæ-
so, intrò convertere, in te ipsum
paulisper descende, redi ad cor
tuum; vide quò deveneris, adver-
te quid feceris. Etiam nunc tibi
patet gratia mea; tantùm cum

dolore ad me revertere; & ego
suscipiam te.

4.
Aditu
ad mis
ricordiã
omni
lenti pa-
tes.

Quis jam ultrà lacrymas cohi-
bere queat, tam ineffabilem Chri-
sti erga proditorem suum atten-
dens benignitatem? Quis jam
desperare aufit de misericordia
Dei? O Jesu dulcissime! si tradi-
tori, si inimico, si nequam & infi-
deli servo, tam fidelis, amabilis, &
ex animo bene affectus fuisti, a-
deoque eum & revocare & salva-
re laborasti; quid ergo charis fa-
cies amicis tuis, qui ex toto corde
te quærunt, litiunt, & diligunt?
O anima quæcumque es impati-
ens, sæva, & vindictæ appetens,
quæq; unico verbo ad irâ & con-
tumeliosa verba, atque ad tui ul-
tionem experendam commove-
ris, attende quæso, uti Christus
non dedignatus sit alloqui vilis-
simum proditorem suum, eumq;
amicum dicere, & dulciter oscu-
lari. Tu verò præteris proximos
tuos, eis loqui contemnens, tali-
que dedignatione tua ad odium
eos invidiamque provocas, sic-
que animas illorum perdis, quos
amicabili adspectu & suavi ver-
bo placare & ad charitatem mo-
vere posses.

5.
Ioan. 11
Solo ven-
to adun-
suarit
suarit
tit.

Deinde Christus etiam ceteros
inimicos suos amicè admodum
astatus est, dicens: *Quem quæritis?*
Responderunt ei: Iesum Nazare-
num. Dicit eis Iesus: Ego sum.
Quod cum dixisset, abierunt re-
trorsum, & ceciderunt in terram.
Hic exclamans Augustinus, dicit:
Una vox dicentis, Ego sum, tantam

Inscrip-
tio impa-
tientia
& ama-
ritudine
in prox-
mos.

In Ioan.
11. 114

DOMI-
NICAS
PASSIO-
NIS EX-
PLICAN-
TIO.
ligant,
quanta
hic à mi-
li. bu
passu fu-
erit De-
minu.
Mat. 17.
 rentium Judæorum, *fugerunt*. O!
 quis jam cogitare sufficiat, quan-
 tam afflictionem, contemptum &
 ignominiam feroces illi amabili
 Domino irrogarunt? Et licet ea
 quæ hic passus est Dominus, non
 ita aperte ex verbis Evangelista-
 rum perspiciantur, subtiliter ta-
 men colligere & elicere ea possu-
 mus ex verbis illis Evangelicis,
 quibus ipse Dominus Iesus de B.
 Joanne Baptista ait, *Fecerunt in*
eo quacumq; voluerunt: ac mox de
 seipso subjunxit, *Sic & Filius ho-*
minis passurus est ab eis. Et quis æ-
 stimare possit, quænam in eum
 machinati sint, si fecere quidquid
 illis placuit? Quid enim (cùm ira
 essent fervidi) eos non fecisse pu-
 tamus? Nulla mens capere valet,
 quàm inhumaniter benignissi-
 mum Dominum tractaverint; ut-
 pote tam diu quæsitum & expe-
 ctatum ad mortem, cui tot jam
 minas intulerant. Tyrannico
 prorsus & crudeli animo agnum
 innocentem invaserunt, cujus
 sanguinem ardentissimè sticerant.
 Quidquid veneni, acerbatis,
 iræ, malitiæ, & ferocitatis ex
 multo antè tempore in corde cõ-
 gestum foverant, jam cumulatum
 in ipsum vomuerunt. Alius qui-
 dem capillos, alius barbam velle-
 bat. Hic pectori, ille collo manus
 injecit. Iste in amabilem faciem
 alius in caput sanctissimum pug-
 nos impingebat: quidam manus
 benedictas durissimè colligabant.
 quis explicet, quot blasphemias,
 quot cõtumelias, & exprobratio-
 nes, quot fœda pbrofaq; cogno-

Barbara
Judæorũ
en ipsum
Christum
crudeli-
ter.

mina dulcis Dominus audire coa-
 ctus sit? Nesciebant planè, ut suæ
 in ipsũ satisfacerent malitiæ, qui-
 bus probris & cruciatibus in eum
 deservirent. Quamvis enim, quid-
 quid fallaci & tyrannico corde
 concipere possent, in ipsum exer-
 cerent, nec sic tamen litis eorum
 sanguinaria explebatur: plusque
 multo affectu & desiderio, quàm
 opere faciebant. Quantò namque
 virulentus eorum animus plus
 nequitia malitiæque evomebat,
 eò magis ardebat fraudem falla-
 ciamq; moliri. Et quia Dominus
 supinos eos dejecerat in terram,
 præ nimio furore & ipsum vicif-
 sim supinum jactabant in terram:
 insidentisque divino pectori il-
 lius, sacratissimam faciem & os
 venerandum dirè contundebant.

Vide hic obiter, ut singuli pe-
 nè passionis Christi articuli, in-
 star mortis, acerbi fuere. Respi-
 ce nunc, ô anima mea, oculis cor-
 dis Dominum & Creatorem tu-
 um, cujus celsitudinem Angeli
 mirantur, quàm nimium abjectus
 & humiliatus est propter peccata
 tua. Admirare hoc, contremif-
 cens. Vide, & diligenter rimare,
 uti altissima illa Majestas, pro te
 immensa vilitate sese dejecerit, &
 quasi annihilaverit. Maximè ve-
 rò expende amorem illum arden-
 tissimum, ex quo istud facere vo-
 luit, quando quidem ille solus fuit
 in causa cur id fecerit. Attende
 etiam duritiam & dissolutionem
 tuam, quod tam parum timoris
 habes: simulque erubescere, quod
 tam

3.
Acerbi-
tas passi-
onũ Do-
minica.

Ameron-
stri Chris-
tum tam
acerba
passi-
onũ.

Attende
inprati-
tudinem
tuam.

MARGARITUM SPIRITUALE. 91

DOMI-
NICA
PASSIO-
NIS EX-
ALICA-
TIO.

tam pro nihilo ducis peccare, & tam facile te ipsam damnationi exponis, quam Christus tam im-
mensis cruciatibus tantoque la-
bore redemit.

4.
Psalmi-
sta Da-
vid hanc
Christi
compre-
hensione
pingit ad
vitium.
Psal. 21.

Deinceps corde afflicto & flen-
tibus oculis doctore, ut incle-
mentes illi Dominum gloriae pe-
dibus conculcarent, quod nimi-
rum per Prophetam queritur, di-
cens: *Circumdederunt me vituli
multi, tauri pingues obsederunt me.*

Psal. 122

*& Circumdederunt me canes mul-
ti. Supra dorsum meum fabricave-
runt peccatores, prolongaverunt
iniquitatem suam. Ego autem sum
vermis, & non homo, opprobrium ho-
minum, & abjectio plebis.* Numquã
latro aut scelestus quispiam tam
crudeliter tractatus est, aut turpi-
ter deformatus, ut Jesus Christus
Filius Dei, cui nulla umquam
peccati macula adhæsit.

Psal. 21.

5.
Ardeat
cor frigi-
dum ex
ex confi-
deratio-
ne tanti
amoris.

O dulcis Jesu! amabilis Domi-
ne, quò præ nimia pressura cor
meum vertam, ignoro, dum at-
tendo, quàm indigna & acerba
pertuleris propter peccata mea.
Et quis tam ferreo sit pectore, ac
frigido corde; quem hic amor Re-
demptoris nostri non accendat?
Ut nos à potestate satanæ & tar-
tareis flammis liberaret, ac sine
pœna ad cœleste perduceret reg-
num, pœnas nobis debitas imple-
vit. O Deus misericordissime!
quam tibi reddemus vicem pro i-
sta ineffabili gratia & charitate
tua? Multùm quidem priùs mira-
ti sumus, quòd te ad humanæ
naturæ nostræ susceptionem de-

Humili-
tas passi-
oni ma-
gis humili-

ficere, & in præsepi collocari vo-
luisti; sed dum consideramus hu-
militatem passionis tuæ, in qua
tamquam abjectus vermiculus
contemni & conculcari non de-
dignatus es, jam præ admiratio-
ne deficimus.

licet in-
carnatio-
na.

Cùm ergo Salvator noster, uti
dictum est, tam crudeliter vinctus
esset, & ab impiis illis tam mise-
randum in modum abduceretur,
discipuli nimio timore perterri-
ti, dilectum Magistrum suum, in
fugam versi, reliquerunt. Sed ô!
quantus eos dolor invasit, cùm ad
cor reversi secum pèsarunt, quòd
tam fidelem Magistrum ac Domi-
num suum tam infideliter dese-
ruerant, in maxima necessitate
constitutum? Nam ignita illa &
penetrantia verba, quæ Christus
in cœna & in via, illos commo-
nens, dixerat, adhuc ceu vivi car-
bones in eis ardebant. Quamvis
enim ab igne jam se disjunxerant,
attamen tamquam qui recentes
ab ipso igne venerant, proflus ca-
lebant, & radii lucis adhuc in eo-
rum micabant pectore. Et licet
Christus per providam sapien-
tiam suam parumper ab eis cor-
poraliter discessisset, interiora ni-
hilominus vestigia sua, & signa
visitationis suæ, quæ sunt lac-
rymæ compunctionis, & gemitus,
in eorum cordibus relique-
rat. O! quantis angustis pressi-
bant, fundentes ubertim lacry-
mas? O! quoties flentibus ocu-
lic gembundi in cælum suspi-
ciebant? Quàm miserabiliter ulu-

6.
Mat. 26.
Capto
Christo
fuga dis-
cipulorum

Nō erant
omnino
separati
ab amore
Christi.

Pro sapen-
tia dis-
cipulorum
post fugam
sibi mu-
tuo dolo-
rem &
pudorem
exponen-
tium.

M 3. labant,

DOMI-
NICAE
PASSIO-
NIS EX-
PLICA-
TIO.

labant, conquerentes dolorem suum, manuque comprimentes, ut orphani & oves errantes absque pastore? Quam fortiter sua tutudere pectora, dicentes: o Magister benignissime! o dulcissime Pater! o suavissime Domine! qui nos tot dies in delitiis enutristi, & tamquam filios proprios sollicitè custodisti, studiosè rexisti, sapienter instituisti, ac velut cor tuum fidelissimè dilexisti. Quomodo tam turpiter à te recessimus? quomodo ita fugimus? cur te deseruimus? cur tibi ad mortem usque, uti dixeramus, non adhæsivimus? O! quoties interim oculos retorserunt ad Magistrum suum, quem tam ferociter & cum tanto strepitu ad mortem duci videbant? Quoties secum stabat animi dubij, utrum ad ipsum redirent, vel non? Quomodo certabat in eis timor & amor? Sed erat hæc permissio divina, Deo ordinante, ut ita fieret, quod Scripturæ impleverentur.

7.
Aurien-
sum Mel-
chioristi-
tuit Iesu
Joan. 17.

Ceterum dulcis Jesus jam in mediis hostium versans manibus, ne tum quidem benignitatem suam avertit ab impiis illis, curata piissimè abscissa auriculâ unius ex ministris Iudæorum. Attamen tanta hæc ejus bonitas & potètia in perfidos illos declarata, eorum faxea pectora emollire non potuit.

8.
Joan. 18.
Ad An-
nam du-
citur.

Hinc jam ipsum crudelissimè ligatum ad Annam duxerunt. O! quis referat, quas iniurias, quantum crudelitatem, quem denique contemptum illi hac intulerint in via? quot eum verberibus affecerint? quot in eum blasphemias evo-

muerint? quoties eum veneranda barbâ protraxerint? quoties pedibus eum à tergo protrulerint, pugnosque impegerint? quantopere demum properaverint, ut eum quanto cyus Principi adducerent Sacerdotum, ac deinde neci traderent! Nemo profus tanta cogitare potest, quin plura in illum fecerint: quandoquidem, sicuti scriptum est, *Fece- runt in eo quacumque voluerunt.* Attende nunc, o anima mea, quam miserabiliter Dominus & Creator tuus ab impiis illis vallatur ac ducitur, haud secus quam latro quispiam & morti obnoxius, aut homo sceleratus. Et tamen in omni hac persecutione, erga homines patiens, erga Patrem gratissimus perseveravit. Cogita, quæso, qualis hæcei & quam molestâ nox fuerit. Atqui hanc ipsam tam horribilem & tristem noctem propter te sponte aggressus & perpeffus est. Igitur adduxerunt eum ad Annam.

Apoc.
desperat.
ne.

Mat. 17.

Quam
tristem
pro te no-
ctem tri-
stissimam
Christi.
Joan. 17.

9.
Christi
humili-
tas coram
summo
Iudæorum
Pontifice

Mat. 26.

Joan. 18.

Videamus nunc, sed multa cum compassione, quam humiliter potens ille Dominus steterit illic vincus, demissis oculis, virgineo suffusus pudore amabilisque aspectu, coram inflato illo peccatore Anna, ab eodem iudicandus, ipse cui potestas omnis & omne iudicium à Patre delegatum est. Itaque Pontifex Annas fallaciter eum percontatus est *de discipulis suis, & de doctrina ejus*, ut ex verbis ipsius occasionem aliquam eum condemnandi subdolos caperet.

MARGARITUM SPIRITUALE.

DOMI-
NICA
PASSIO-
NIS EX-
PLICAC-
TIO.

Constan-
ter defen-
dit doctri-
nam suam.

Alapa
percuti-
tur.
Ratione
et eam
fert.

10.
Christi
patientia
nostram
condem-
nat ira-
condiam
1. Pet. 1.

Mat. 11.

peret. Sed Christus Dei sapien-
tia, fraudem intelligens Pontifi-
cis, de discipulis quidem ea vice
subticuit, cum nec posset quid-
quam magnopere laudandum tunc
temporis de ipsis proferre: sed
quoad doctrinam suam attine-
bat, prudenter & sapienter illi re-
spondit, dicens: *Ego palam locu-
tus sum mundo; ego semper docui in
Synagoga, & in templo, quod omnes
Iudei conveniunt. Quid me inter-
rogas? Interroga eos, qui audierunt
quid locutus sim ipsis; ecce hi sciunt
quae dixerim ego.* Cumque haec
dixisset, unus assistens ministrorum,
homo impius & perfrictae fron-
tis, horribilem dedit alapam Iesu,
dicens: *Sic respondes Pontifici? Ex-
cepit alapam illam benignissime
Agnus mansuetus, nec faciem con-
traxit in rugas, nec excanduit ad
iram, non linguam laxavit ad
contumelias, nec manus extendit
ad sui capiendam ultionem; sed
mansuete respondens, ait: Si male
locutus sum, testimonium perhibe de
malo: si autem bene, quid me cadis?*

O Jesu agne mansuetissime,
quis nimiam benignitatem & pa-
tientiam tuam absque lacrymis
commemorare queat, quod gra-
tiosam faciem tuam, in quam An-
geli desiderant prospicere, tam
crudeliter a vilissimo servo ver-
berari permisisti? Et tu, anima su-
perba, aspera, & impatiens, quae
uno perturbaris verbulo, habe
passionem Christi pro vitae tuae
speculo: disce ab illo quia mitis est
& humilis corde. Cōtemplare om-

nem ejus passionem, & ne semel
quidem motum eum fuisse repe-
ries erga hostes suos, sed potius
omnem benignitatem verbo, a-
spectu, & opere eis exhibuisse.
Tam enim amicabilem & tam dul-
cis est Dñs, ut nesciat inimicis
aliud quam amorem & amicitia-
m impendere. Osculatur proditorem,
se capere volentis sanae
auriculam abscissam: orat pro se-
crucifigentibus: imò illorum ip-
sorum peccata & duritia, gravi-
orem cruciatu afficiebant in cor-
de, quam poena exterior quam
sustinebat in corpore.

Secutus autem erat Dominum
Petrus: sed cum imponeretur ei
quod ex numero esset discipulo-
rum Christi, tereum negavit, &
& unius feminae verbo dejectus
atque superatus est, qui sibi ipsi
confidens, & animose supra na-
turae fragilitate de se praesumens,
dixerat: *Dne, tecum paratus sum &
in carcerem & in mortem ire.* Ni-
mirum amor & ardens desiderium,
animum illius ultra vires ejus
extulerat, adeoque erexerat cor
illius, ut humanae oblivisceretur
fragilitatis suae. Ceterum tenta-
tio totum hoc invertit: jamque
sibi derelictus, discebat, quod in
fervore illo positus agnoscere non
potuit. Certè ipse divus Petrus
quamdiu cum Domino erat, nec
mortem, nec hostes, nec arma ex-
timuit (satis enim audenter in
hostes sese injecit, eos gladio cae-
dens) at ubi Dominus faciem ab
eo avertit, unius feminae verbo
dejectus

Ag-
nus
In 100
passionis
decursu
numquam
in hostes
suos com-
muto.

11.
Mat. 26.
Mat. 14.
Abnegas
Christum
Petrus
ad ancil-
la voca-
Ioan. 18.
Luc. 22.

Nempe
sibi dera-
lictus, ut
seipsum
cognosceret.

DOMI-
NICAE
PASSIO-
NIS EX-
PLICATA.
Psal. 29.
Ad se
reversu
plorat a-
mare, &
paniten-
tiam a-
git
Luc. 23.

dejectus & superatus est. Nimi-
rum hoc est quod David ait : *A-
vertisti faciem tuam à me, & factus
sum conturbatus.* Tunc verò Chri-
stus misericordia motus, oculos
gratiæ suæ convertit ad Petrum :
qui ad se reversus, cogitare cœpit
hæc sibi à Christo fuisse prædicta,
utpote quod ante galli cantum
ter eum negaturus esset. Atque ita
tactus dolore cordis intrinsecus,
foras exiens extra consortiū pec-
catorum, per quos ad casum &
culpam pertractus erat, *flevit a-
mare.*

12.
Petro ne-
gante Do-
mini Jesu
compassio
ob disci-
pularum
fugam &
lapsum.

Videamus nunc quantus moer-
ror piiissimum Christi cor in vase-
rit, cum videret strenuissimum cap-
put discipulorum ita miserè vi-
ctum. O quàm omnia illius vis-
cera compassione & misericordia
mota fuere, ob infirmitatem &
lapsum discipuli sui ! Sed citò
eum eripuit ex potestate satanæ,
erigens illum per prævenientem
gratiam suam. O quàm benig-
nè etiam respexit eum oculis
gratiæ suæ, permittens radios
divinæ lucis suæ micare in ob-
scurum fundum illius ! Unde
factum est, ut Petrus illicò ad se
reversus, in suum se fundum * re-
cipiens, culpam suam agnosceret,
& acerbè lugeret, statimque ad
primum gratiæ tactū à filiis tene-
brarū averfus, ad lucem sese præ-
euntem converteret. Quamvis e-
nim ex divina permissione per
infirmitatem ceciderat, attamen
resignatus erat Deo, propriamque
funditus abnegarat voluntatem,

Respectu
oculorum
Christi
paniten-
tiam apa-
rabatur
Petri.

* Obser-
va fun-
dū my-
sticum
etiā in
princi-
pio con-
versio-
nis Pe-
tri, & cu-
jusvis in
peccati
statu
consti-
tuti.

& Domino se totum dederat ;
adeoque illum elegerat, & corde
complexus erat, ut juxta deside-
rium & affectum nihil eum posset
ab illo separare * Et licet postea
deficeret in opere, bonum tamen
illius propositum & deside-
rium erat. Hic igitur beatus
Petrus unico nutu Dei, & semel
ab eo respectus, tanta cum celeri-
tate ab omni turbatione & aver-
sione tam fortiter se convertit ad
Deū, ut is eū reciperet in gratiam,
peccata remitteret, & in amo-
re stabiliret. O Jesu benigne, quā
felices sunt illi quos ita respiciūt
oculitui, quos sic micantibus il-
lustras radiis divinæ lucis tuæ,
ut & fundum suum perspicere, &
vitia sua agnoscere queant ! Quàm
citò illi convertuntur ! Quàm ce-
lenter frigida illa & dura corda
emolliuntur, accenduntur, amo-
re liquescunt, & fluunt lacrymæ,
dicuntque : *Domine, quid me vis
facere ?* Certè mirum non fuit lu-
gere Petrum amarè : magis autem
mirandum est, non crepuisse præ
angustia & tremore cor illius ;
cùm Dominus sua eum peccata
fecit intueri, cernereque quan-
tum dilecto suo Magistro cõremp-
tum & injuriam irrogasset. O
qui sic vel semel suum posset
fundum inspicere !

* Defecit Petrus in opere externo, non in affectu interno.

Felices quos Christus ad panitentiam respicit.

A. Rot.

CAPUT V.

Iesus ductus ad Caipham condemnatur, conspuitur, caditur, velatur, & miserabiliter affligitur.

1. Concilium in domo Caipha contra Christum.
2. Adducitur eo Christus, & inter ducendum iterum injuriis maceratur.
3. Humili aspectu Christi comparatur truci affectui adversariorum ipsius.
4. Falsis testibus non respondet Christus.
5. Sed ad divini nominis adjurationem respondet, profitemurq. se Messiam esse: & propterea barbato furore a Iudaeis vexatur, velatur, percutitur.
6. Traditur satelliti tibi, tota nocte illudendo.
7. Quam vere Christi Domini in panu constituti vultum comparaveris leproso Iaias. Compassio affectuosa Christi exhibenda.
8. Taxatur hinc nostra superbia, impatientia, & propria voluntas.

I.
In domo
Caipha
fr. concilii
habulum
contrate-
sum.
Ioan. 18.
Mat. 26.

DE HINC ANNAS Jesum ligatum misit ad Caipham, qui anni illius Pontifex erat summus; apud quem convenerant Principes Sacerdotum, & Scribae, & Seniores Iudaeorum, qui omnes vehementer desiderabant Christum neci tradere, & innoxium illius sanguinem fundere: visoque eohaud secus exultabant, quam leo captâ prædâ quâ devorare queat.

2.
Eodem
adductus
Dominus
approbri-
alaceratur
& ja-
gnatur.

Isa. 53.

Sequere nunc, ô anima mea, sponsulum tuum, qui ut te sibi sponsam desponderet, omnem hunc laborem & cruciatum perpessus est. En traditur jam in manus hostium suorum crudelium, & sanguinem ejus sicientium Iudaeorum, qui non sicientium Iudaeorum, qui non cessabunt, donec eum crucis patibulo affigant. Aspice nunc speciosam ejus faciem, eamque imprime cordi tuo: nam post paululum nec species

illi ultra erit neque decor. Adverte, quæso, lugubrem hanc processionem: adverte quàm inhumaniter sævi illi agnum mansuetissimum duxerunt, & (quod firmiter credere possumus) ut filii diaboli, pleni invidiâ & ferocitate, ita fecere ut eis suggestit atque persuasit pater eorum Iatanas. Et quia in Annæ domo paulisper quieverat, viresque resumpserat, nunc denuò benignissimum Dominum in via vexarunt, irriserunt, nec non sæpius barbâ venerandâ crinibusque protraxerunt, ceciderunt, pedibus protruserunt, & humi jacentem propulerunt: & quidquid demum contumeliæ, irrisionis, molestiæ, & injuriæ excogitare poterant, in ipsum abundè congesserunt. Recogitemus nunc in cordibus nostris, quo angore correptum erat cor dulcis Jesu; quàm laesum corpus, quàm malè affecta cuncta illius membra ex omni hoc gravi cruciatu, & præproperâ Iudaeorum festinatione. Neque enim in omni hac angustia & pressura vel tantillum ei dabatur spatii, quo respirare semel aut spiritum capere potuisset: at nihilominus agnus innocens semper patiens fuit, totumque se illorum tradidit ferocitati. Cujus jam à lacrymis cor abstinere, hunc illius amorem, humilitatem, & patientiam attendens? Quis non compassione tangatur, & graviter ingemiscens, in cælum usque se reum clamer, dum considerat se causam esse tam im-

Angu-
stia Cor-
dium Chris-
ti.

DOMI-
NICAE
PASSIO-
NIS EX-
PLICATA.

manium dolorum Domini sui? Itaque tali cum crudelitate Dominum Iesum ad Caipham adduxerunt, quo principes & praecipui Iudaeorum, ut filii diaboli ex instinctu patris sui, confluerant. Et quia in satanae nomine convenerant effundere innoxium Christi sanguinem, ideo malignus ille in medio eorum erat, intus eos ad omnem crudelitatem malitiamque instigans.

3.
Aspectus
Christi
humili,
adversariorum
ejus tris-
tulentum.

Attende nunc, o anima mea, quam humiliter Rex gloriae manibus illic ligatis steterit, oculis demissis, miserabili ac deformi ex verberibus facie, castam verecundiam, ac sibi tribundo affectu & desiderio acerbum potandi calicem. Animadvertite etiam, quomodo cruenti illi, corvo nimis aspectu & terribilibus oculis consideraverint & inspexerint eum, aperuerintque super eum os suum sicut leo rapiens ac rugiens, & frenderint supereum dentibus suis, acuentes linguas suas sicut serpentes.

Psal. 27.
& 34. &
139.

4.
Non re-
pudet
Dominus
falsis tes-
tibus.

Ah! quis sine cordis dolore videret agnum innocentem stare solum inter ferocissimos illos lupos? O quam ira fervebant saeva illorum pectora! Quantopere invidia in illis rationem obcaecabat, intellectui densas offundebat tenebras, justitiam pervertebat, veritatem extinguebat. Nam cruenta illorum sicis fraudes undique moliebatur, falsos excitabat testes, ut justum neci traderent. Neque tamen dulcis Dominus os suum

aperuit, non se excusare voluit: sed nec quidquam cunctis illis falsis accusationibus respondit, eod quod ex amore ingenti hominum salutem & pereternum potare calicem ardentissime sitiebat.

Deinde, jam falsis testibus auditis, nec ullam tamen mortis causam in Domino repertam, turbatus est iniquus ille Pontifex, raptusque ira ex sede sua, ait ad Dominum: *Adiuro te per Deum vivum, ut dicas nobis si tu es Christus Filius Dei.* Audiens Dominus compellari divinum nomen suum, ob reverentiam Patris, ex spiritu in ipso lucente respondit: *Tu dixisti. Verum tamen dico vobis: A modo videbitis Filium hominis sedentem a dextris virtutis Dei, & venientem in nubibus caeli.* Tunc Princeps Sacerdotum scidit vestimenta sua, dicens: *Blasphemavit: quid adhuc egemus testibus? ecce nunc audistis blasphemiam: quid vobis videtur?* Tunc omnes impuri illi uno ore clamabant, dicentes: *Reus est mortis, simulque vnanimiter in eum ceu leones ferocissimi in agnum irruentes, omnes invidiae suae laxaverunt habenas, totumque in eum furorem & odium suum absque ulla discretionem compassionemque evomuerunt.* Et unus quidem sputa & alapas in faciem, alius pugnos in collum ingerebat: hic crinibus, ille barba eum trahebat. Quidam vero, ex ingenita malitia, ipsam speciosissimam illius faciem crudeliter unguibus lacerabant. Testatur hoc ipsum

5.
Mat. 26
Respon-
det tanquam
ad nomen
divini
nominis adju-
rationem

Profite-
tur se esse
filium
Dei, &
mundi
iudicium

Prophet-
ea barba-
ro furori
a Iudaeis
venatur,

per

MARGARITUM SPIRITUALE. 87

DOMINICAE PASSIONIS IN EXPLICATIO. per Prophetam, dicens: *Dedi genas meas vellentibus, faciem meam non averti ab increpantibus, & conspuentibus in me.* Nimirum fecerunt in eum quidquid voluerunt, nec crudelitate extlatari poterant. Imò si possibile fuisset, in ardente illa furia ipsum in nihilum redegissent. Sed necdum venerat hora ejus. Mos erat Judæis, ut si quempiam tamquam impiū & reum contumelia afficere voluissent, in faciem illius, velut Dei injuriam vindicantes, sputa congererent: idque tam intemperanti crudelitate nonnumquam faciebant, ut plerosque extinguerent & suffocarent. Ideoque sentire nobis licet, cruciatum hunc Domini ipsa morte non fuisse minorem, eumque in hac gravi angustia extinguendum fuisse, nisi Divinitas illius ad majora perferenda supplicia eū conservasset.

Ut enim Evangelista ait, nō spurcerunt tantum, sed etiam expuerunt; quod est, ipsos potentia phlegmata sua ex imo pectore extraxisse, ejscisseque in faciem & benedictum vereque suavissimum os illius. Nulli umquam latroni, etiam morti jam adjudicato, tanta est illata contemptio, irrisio, vituperatio, quanta Domino etiam necdum condemnato. Enimvero tam indignis eum modis tractauerunt, ut pene nullam hominis haberet speciem. Nam gratiosa illius facies ex plagis intumuerat, sputis obsita, sanguine rubricata, vnguibus lacerata e-

rat, pariterque sanguis & phlegmata commiscebantur: unde tam miseranda apparebat species ejusdem dulcissimi Salvatoris, ut vel saxeam potuisset pectus ad miserationem compassionemque convertere. Et quia tanta erat faciei illius gratia, ut solo aspectu peccatores emolliret, sibi que attraheret, idcirco eam impii illi obvelaverunt, ne qua benignitate vel misericordia moverentur, sed omnem suum furorem crudelitatemque in eum pro voto effunderent. Itaque jam tunc absque ulla misericordia crudelissime eum verberabant, simulque irridiculè dicebant: En prophetam nostrum: *Prophetiza nobis Christe, quis est qui te percussit?* Atque ita patientissimo Domino quicquid molestiæ, contumeliæ ac cruciatus diabolico suo poterant corde concipere, irrogabant.

Postquam verò omne in illum suæ acerbitatis virus Judæi evomerant, prorsusque jam defatigati erant, viribusque defecerant, suis eum ministris tradiderunt, ut id quod reliquum erat noctis, in illius custodia & vexatione expenderent; & ipsi membra sua quieti dedere. Ceterum exhausto, nimumque lasso & excruciatissimo Domino, nulla quies vel respirandi facultas data est: sed nequissimis traditus est satellitibus, qui tota illa nocte inhumaniter eum vexaverunt. Divi Hieronymi quidem sententia est, molestias illas & pœnas, quas Domino

N 3 illa

Velatur facies, colaphis caditurque

Mat. 26

6. Barbari satellitibus illum dendum traditur

Oculi excruciatissimi Domini, quos Evangelista non deserens perferunt.

Quam intemperanter id in Christum fecerint.

Mar. 14. Mat. 26.

Miseranda species Christi Domini à ludæis exagitati.

DOMINICAR PASSIONIS EXPLICATIO.
 * Praxis offerendi Deo occultitas Domini Iesu per nas pro occultis peccatis nostris.

illa nocte intulere, ante extremi iudicii diem non fore manifestas. Unde devoti * quique, qui in Dominica se cupiunt passione exercere, aliquid ad honorem occultorum illorum Domini cruciatuum facere deberent, eosdemque Patri caelesti (cui utique bene noti sunt) pro suis occultis & ignotis offerre peccatis.

Nunc igitur, o anima mea, & quotquot Jesum diligitis, eam cum interno dolore visum, quantis in angustiis & afflictionibus ipse dulcis Jesus tunc erat. Cujus cor à lacrymis sibi temperet, Dominum gloriae, caeli Regem tam turpiter tractari videns? *Vidimus eum* (inquit Propheta) *& non erat aspectus: & nos putavimus eum quasi leprosum & percussum à Deo, & humiliatum.* Scindant verba haec cor tuum, o anima mea, statuaeque modò formam hanc sive imaginem maximè afflictam ob oculos ipsius cordis tui: eamque tam miserandam fuisse intellige, ut Propheta ille illuminatus nullis eam potuerit verbis exprimere, sed leproso eam comparet, cujus nemo non exhorret aspectum. Quandoquidem amabilis Christi vultus aded ex plagis insumuerat, & sanguine obductus, phlegmatibus repletus, unguiumque laceratione dissectus erat, ut non esset species ei hominis, neque decor. Penetret passio ista cor tuum, o anima mea, inflammet te ingens charitas quae haec operata est.

Et quid, oro, factura fueras, si coram illic adfuisses, vidissetque tantum contemptum & tantam afflictionem inferri Domino tuo? An non ex ardenti amore in illius irruisses amplexus, deformedque ejus faciem tuis abluisset lacrymis, & amanter osculata fuisses? Nonne verbis maximè amicis & consolatoriis, quae quidem excogitare potuisses eum fuisses affata, dicendo: O dulcis Jesu, amabilis Domine DEUS meus! jam amplius ferre non potest cor meum, quòd ita te persequuntur, despiciunt, & inhumaniter tractant impij isti. Jam ipsum cor meum præ dolore scindetur, si te diutius in his miseriis videro. O Jesu, spes, solatium & amor meus, quem diligit anima mea! quis mihi det ut ego pro te patiar? non enim tu peccasti, sed ego. O pulcherrime & speciosissime inter filios hominum: quomodo ita deturparus atque deformis effectus es? Certè propter peccata mea factus es opprobrii hominum, & abjectio plebis. An non, o anima mea, his dictis, Dominum tuum brachiis complexans defenderes, hominesque impios reprehenderes, dicens: *Quaeso, tantà crudelitate in Filium Dei, Regemque gloriae, debacchari nolite. me potius rapite, qua peccavi, & morte digna sum: in me spua congerite, me irridete, me pugnis atterite, in me denique omnem furorem vestrum explete, tantùm ut IE-*

SUM

Hic totus affectus Christi Domino comparatur animae devotae.

Psal. 40

Psal. 25

DOMI-
NICAE
PASSIO-
NIS EX-
PLICATA-
TIO-

SUM Dominum meum missum faciatis.

Erubescere hic, & homo superbe, & vile stercus, qui tibi aliquid esse videris, oblitus cinerem, lutum, & ipso quoque nihilo te minus esse. Aspice ut Filius Dei ob peccata tua humiliatus est, ut gloria caeli, tui causa contempta & nihili ducta est. Adverte, vindictae cupide, inflexibilis, crudelis, & impatiens, sed terrae pulvis, quomodo Dominus Dominorum omnem hanc gravissimam afflictionem patientissimè tulerit, idque à vilissimis mancipiis; & quidem pro sceleribus tuis. Certè in omni hac molestia & vexatione nec semel eum invenies frontem in rugas contraxisse, vel os aperuisse ad maledicendum. Et tu, miser, verbulum unum ferre non potes propter Deum, quin mox iracundiam tuam verbis, actibus, signis, gestibus & aspectu testeris. Repentè erumpis in querelas, in murmuraciones, in impatientiam, nolens vel tantillam ferre crucem à Deo humeris tuis impostam, quin & grandem injuriam tibi fieri caufaris ab illo. Opraeres certè, ut in omnibus permitteret tibi Deus uti voluntate tua, omni satisfacere sensualitati & oblectationibus tuis, impleretque omne desiderium cordis tui, ad eò ut ne unum saltem verbulum asperum tibi diceretur, ac nihilo minus per sua merita veniam daret cunctis iniquitatibus tuis, & absque poena te in suam eveheret

Quantū
hinc con-
demnetur
nostra su-
perbia,
impatien-
tia, &
vindicta
cupidi-
tas.

Propria
etiam vo-
luntas &
sensuali-
tas.

æternam gloriam, (videlicet ea dignus es.) Velles, inquam, ut in omnibus submitteret ille se tibi, & propter te injustus fieret. Sed falleris profusus, falleris. Non tam vile habet regnum suum, carius id ei constitit. *Oportuit pati Christum, Luc. 24. & ita intrare in gloriam suam: si tu pati recusas, foris remaneto. Ipse ait: Si quis vult post me venire, & abneget semetipsum, & tollat crucem suam quotidie, & sequatur me. Sic enim de Sanctis omnibus legimus, plurima eos gravia & aspera perpeffos, quò digni fierent esse coheredes Christi in regno Patris illius.*

Luc. 24.

Mat. 16

CAPUT VI.

Maria mœstissima Mater Filio suo afflicto compatitur, eundemque amore ardens prosequitur.

1. Fides Mariae nunquam vacillavit, sed unà cum Filio, & ipsa eum in passione Deo pro mundi salute obrulit.

2. Etiam ipsa suo modo pro nobis passa est, propter tenerissimam compassionem in omnibus Filii sui doloribus.

3. Praesertim ab ea hora qua Christus Iudaeorum voluntati traditus fuit.

4. Pia ponderatio doloris virginei, verborumque, qualia tunc ipsam fuisse verisimile est.

5. Mœstissima profectio Virginis ad locum, ubi Filius ab impiis passurus fuit.

6. Mutuus aspectus Matris & Filii in panis constitui, quam fuerit utriusque dolorificus.

VIDEAMUS nunc quò piissima DEI Mater abierit, & utrumne uspiam in publicum proditura sit, vel forsitan cum Apostolis deseruerit Filium suum. Certè, quamvis in Apostolis fides titubaverit, timor oves disperse-

1.
Fides
Mariae
nunquam
in tota
passione
vacilla-
vit, et si
Apostoli
tituba-
rent.

DOMI-
NICAR
PASSIO-
NIS EX-
PLICATA
XIO.

rit à pastore, licet palmites à vite
abscissi sint; attamen ramus unus
integer permanit & illæsus, qui
est beata Virgo Maria, succo fidei
plena. Neque enim possibile erat,
ut in hanc dubitatione incidere
Mater Christi, essetne Jesus Filius
Dei, utpote quem absque viri cõ-
tactu, ex sancto se noverat Spiri-
tu concepisse: nec ulla ratione
põterat eum deserere, cum quo ef-
fecta erat unus spiritus in D E O.
Prorsus verisimile est, Spiritum
sanctum omnes vires animæ Dei-
paræ Virginis complexum esse,
fortiterque sibi totam illius vo-
luntatem, intellectum, amorem
& affectum vendicasse: creatum
spiritum illius erigens ad gloriam
Patris, eamque legi & Scripturis,
quæ erant de Filio ejus, reddens
subjectam. Unde sicut Christus
non seipsum quæsiuit, sed gratif-
simam Patris voluntatem, & sa-
lutem exequi animarum: ita &
Maria unigenito Filio suo non
pepercit, sed & ipsa eum ultrò ad
omnem illam obtulit passionem,
quam ab eo Deus Pater exigebat
tolerandam. Nec attendit dolo-
ris gladium quo cor suum scin-
dendum erat, non thesaurum
pretiosissimum quo privanda erat
consideravit, sed totam se cum
omni facultate sua in gratissimam
reignavit Dei voluntatem, para-
ta omnem ferre pressuram, affli-
ctionem, & gravissimos crucia-
tus, qui hinc accidere possent.

2. Nulli sanè ambiguum esse de-
bet, beatissimam hanc Matrem &

Dominam nostram tanto erga modo est
Christo
pro nobis
passa fuit
Deum & cunctos homines amo-
re flagrasse, adeoque salutem firi-
ille animarum, quod & ipsa li-
bentissimè crucis subiisset mor-
tem, si ita visum fuisset omni-
potenti Deo. Et quia id fieri non
debebat, tantam intrinsecus cru-
cem & dolorem sustinuit, quan-
tam absq; cordis diruptione ferre
potuit. Nulla umquam genitrix
tanto amore filium suum comple-
xa est, ut Virgo beatâ unicum
suum: nec ulla umquam sic do-
luit ob filii injurias, ut ipsa. Hinc
pectus ejus maternum præ dolo-
ris acerbitate indicibiliter scinde-
batur: & ipsa propter nos porta-
bat passionis crucem una cum Fi-
lio suo, dolorisque gladium sen-
tiebat peracutum. Nemo æstima-
re sufficit, quas curas, quæ onera,
quantam penuriam, afflictionem,
molestiam, triginta tribus annis
cum eodem Filio suo pertulerit.
Enimverò quidquid persecutio-
nis & afflictionis à Judæis unicus
ejus perpessus est, id omne ipsa
semper sustinuit. Nihil enim mo-
lestiæ vel doloris (illa inspicien-
te) poterat inferri Filio, quin ani-
ma ipsius, quæ in Filio per mi-
rabilem quemdam amorem habi-
tabat, simul cruciaretur.

Et cujus cor cogitare possit, 3.
Idem ma-
xime à
tempore,
quo com-
prehensus
fuit à Lu-
dæu Ma-
riæ filium.
* Hæc
quantam perpeffa sit crucem &
afflictionem nocte illa tristissima,
qua dilectus Filius ejus manibus
est traditus hominum impiorum,
& à propriis relictus discipulis?
* Satis quidem credibile est, eam

(quo-

Unde cum
Filio suo
ipsum in
passione
obtulit
pro salu-
te homi-
num.

2. quo erit

Quia ve-
nerimus
compati-
ebatur
omnibus
Filiis sui
cruciati-
bus.
Luc. 2.

DOMINICAR
PASSIO-
NIS EX-
PLICATA
110.
de B. Ma-
ria ma-
tre Do-
minil-
fu pati-
entis
pic cre-
dimus
& utili-
ter me-
dita-
mur. Si-
enim
Proph-
etis de
Passione
Christi
multa
profete-
sa, cur-
id Mat-
Dei ne-
gabi-
tur?
Puratur
Christus
qua pas-
surus e-
rat, Ma-
tri pre-
dixisse &
pramon-
strasse.
4.
De vire
perpendi
dolorum
Virginis
Matris,
& verba
que do-
lor ei ex-
primet.
Luc. 2.

quoniam plena erat Spiritu san-
cto) vidisse in Spiritu omnem do-
lorem & cruciatum, quem uni-
cus ejus nocte illa horribili ex-
pertus est. Sicut enim ipse pul-
cherrimo, juvenili ac florido cor-
pori suo, ob salutem hominum
parcere noluit, quin illud morti
traderet; ita nec materno cordi
pepercit, quod minus gladio illud
doloris permitteret transverbera-
ri. Unde etiam omnem suam pas-
sionem eidem amantissime Geni-
trici suae praedixit, quod meritorum
suorum omnium & afflictionum eam
participem faceret, utque mater-
na ubera ejus cunctis referta me-
ditis, semper lac gratiae in prom-
ptu habeant, quod vbertim effun-
dant in singulos quosque, qui ea
per devotas preces comprimere
saturant.
O Maria moestissima Mater:
quam acerba, quam tristis, nox
ista tibi fuit! Ut gladius Simeo-
nis saevit in corde tuo! O quam
luctuosa verba, quam miserandos
gemitus, quam ignita in caelum
suspiria edidisti: Quam feruido
corde caelestem Patrem rogasti
pro Filio tuo, eum totum illi of-
ferens & commendans! Et licet
necdum corporaliter adesses Fi-
lio tuo, hoc ipsum tamen quod
eum pati sciebas, ad eum scidit cor
tuum, ac si ipsamet in tuo fuisses
passa corpore: ipsumque cor tuum
velut in ardenti fornace intra te
torrebatur, liquecebat, exaresce-
batque pra amore ferventissimo,
& devallante flamma afflictionis

atque crucis. Quis cogitare queat,
quam ignita verba, quam servi-
das amoris scintillas, tota illa no-
cte ardentissimum cor tuum emi-
serit? Forsthan enim hoc similive
modo dicebas: O Jesu fili mi, fi-
li mi dulcissime Jesu! quis te mi-
hi eripuit? Quis matrem a tam
charo separavit pignore? Ut quid
non video te lumen desiderabile
oculorum meorum? Quis det
mihi, Jesu fili mi, ut ego pro te
patiar, pro te moriar? O Jesu uni-
cum cordis mei solatium! cur non
tecum iui ad mortem? cur non
confestim te secuta sum abeun-
tem? O dulcis Jesu, bone fili! ubi-
nam hodie pernoctas? in cujus es
manibus? Quidnam modò pate-
ris? O si furentes Judaei suam in
me crudelitatem evomere vel-
lent, tantum ut tu illaesus abires!
Multo quidem mihi dulcius esset
mori, quam in tantis angustis
videre te dulcissimum unicum me-
um. Certè afflictio mea multa ni-
mis est cor meum abundat amari-
tudine, spiritus meus deficit prae-
pressura, dolorque meus huma-
nam vincit afflictionem. Hoc si-
milique modo benedicta Christi
Mater seipsam tota nocte illa fle-
do, gemendo, lamentando exhau-
sit. Et quomodo sanguinarii il-
li, numquam à Christi vexatione
& inhumanis afflictionibus absti-
nuere; ita nec doloris gladius vel
brevis tempore à materni cordis
compunctione cessavit.

O Maria fidelissima parens! quo
tunc animo secuta es Filium tuum?
Ni-

Qualia
cogitare
possumus
Virginis
fuisse lamen-
ta &
exclama-
tiones.
Tob. 10.
2 Reg.
29.

5.
Mater
sequitur

DOMI-
NICAR
PASSIO-
NIS IX-
PLICA-
TIO.
Filium
ad locum
ubi ab
impiis
paticba-
tur.

Nimirum amor ille qui ipsum Filium tuum accenderat, quò ultrò pergeret ad locum ubi calix ei amaritudinis præparatus erat, te quoque movit, ut eò properares, ubi gladius doloris exacutus erat, qui virgineum pectus tuum scinderet, & intima confoderet animæ tuæ. O gloriosa cæli Regina! quàm lamentabiliter per viâ illam deducta es ab amicis tuis! Quàm omnes illos lugubri voce tua ad lacrymas cõmovisti! Quis æstimare possit, quàm hoc iter triste tibi fuerit? Quò enim propiùs accedebas ad urbem, eò altius tuis doloribus immergebarris. Nec dubium esse potest, quin tamdiu iveris, donec ad conspectum veneris Filii tui, sive cum ille duceretur ad Herodem, sive cum inde ad Pilatum reduceretur, sive etiam cum eum Pilatus ad populum produceret, dicens: *Ecce homo.*

6. *Aspectu ipse munitur Matruis & Filii doloru ple-nissimu.*

Sed cujus possit animus capere, quiste dolor invaserit, cum eundem unicum tuum tam dirè ligatum, tam miserandum in modum ex verberibus, sputis, & sanguine deformem cerneret, ut penè hominis speciem amisisse videretur? Et quidem omnino verisimile est, amabilem Dominum, dulcissimam matrem suam quàm potuit placidissimè respexisse, quodque verbis nequivit, amabili fecisse adpectu. Tum verè, ò Mater dulcissima quàm liquefactum est intra te cor tuum? haud secùs quàm cera ab ignis ar-

dore. Quàm tu tota pene in lacrymas resoluta es! Licet verò apud Evangelistas non reperiantur ea quæ hîc scripta sunt; ad excitandam tamen in nobis devotionem compassionemque erga Virginem beatam, scripta sunt. Ceterum quilibet ea intra se penitus profundiusque poterit & debet meditari.

CAPUT VII.

Iesus adducitur ad Pilatum, & falso accusatus humiliter tacet.

1. Iudæi iterum in concilio Christum profiterem se Filium Dei esse, condemnant, & Pilato damnando præsentant.
2. In via euntem crudeliter divexant.
3. Falso accusant, ubi pulchra hypotyposi Christi ante tribunal mansuetissime tacentis.
4. Excitatio ad humilitatem, patientiam, & charitatem: quàm execrabili nostra impatientia, comparata mansuetudini Domini!

HORA primâ omnes illi sanguinarij Judæi manè admodum convenerunt, ut Jesum neci traderent. Peltifera namque invidia quâ plenerant, nullam eis permittebat requiem, & insanus furor prorsus eorum devultabat exurebatque pectora: cum avidissimè sitirent Agnum mitissimum perdere, atque ejus innocentem effundere sanguinem. Itaque in suum eum adducentes conciliû, denudè examinaverunt; ex cuius verbis cum audissent quòd DEI Filium se diceret, ita vociferati sunt: *Quid adhuc egemus testibus?* Ipsi nos audivimus ex ore ejus. Tum verò eum turpiter ligatum atque deformem adduxerunt ad Pila-

i.
Rursum
Iudæi
Christum
se Messia
fatentem
damnari
Ioan. 8.
Luc. 23.

Mat. 26.
Præsen-
tanti eum
Pilato.
Luc. 23.

DOMINICAE PASSIONIS EXCELICATIO.
 Pilatum, ut morti adjudicaretur. Et quidem ignominiosissimè eum obtulerunt, ut Pilatus ira illum à Judæis despectum, & à Principibus Sacerdotum condemnatū ac reprobatum videns, scelestum nebulonem eū esse crederet; & sic etiam indistā illius causā mortis sententiam ferret, ipsumque Sacerdotum traderet impiissimæ voluntati.

2.
Crudeliter venant euntem.
 Attende nunc, ô anima mea, cum dolore & compassione vehementi, quomodo homines truculenti Dominum Deum tuum victum & miserabiliter deformatum, ad judicem incircumcisum adduxerunt, ab eo judicandum. O quis cogitare queat, quæ convicia, quas afflictiones, quos contempus dulcissimo Jesu in via illa irrogârunt! O quanto cum opprobrio Dominum glorię ad hominem profanū & Ethnicum adduxere, ut mortis ab eo sententiam acciperet, ac si unus omnium sceleratissimus latro fuisset!

3.
Seditio nis & blasphemia & calumnias falsò ei imponūt.
 Ubi verò jam ad Pilatum ventum est, mox instar canum, absque judicio & ratione ulla, suos unà edidère latratus, & Dominum Jesum falsò accusantes, multa in eum mendacia congesterunt, ut Pilatum clamore obtunderent, ferocique verborum strepitu obtinerent, quod veritate & jure probare nō poterant: utque Pilatus, dum omnes idem petere cerneret, omnibus se opponere vereretur. Hic nunc, Christi fideles omnes, videamus, ut

Dominus noster velut agnus innocens illic steterit, paratus nostræ salutis causā in mortem immolari. Sedebat Pilatus multo fastu turgidus ut judex: hinc atque inde latera illius stipabant tortores ferocissimi, Pilati sententiam expectantes, parati crucifigere & enecare: à tergo stabat impia crudelium Judæorum turba instar leonum rugiens, & horridos edens clamores. Inter hæc omnia agnus mansuetissimus os suum benedictum non aperuit, utpote paratus mori pro salute miserorum. Immites illi ac impij Judæi terribilibus in eum oculis torvoque aspectu intendebant, frendentes dentibus suis; at amabilis ac pius Dominus stabat humili verecundia, depressus oculis, victus manibus, paratus bibere calicem sibi à Patre datū. Et Pilatus tanta humilitate & patientia non ad benignitatem, sed potiùs ad dedignationem motus, Christum asperè satis allocutus est, dicens: *Mihi non loqueris? nescis quia potestatem habeo crucifigere te, & potestatem habeo dimittere te?*

4.
Discimus hinc humilitatem, patientiam, & charitatem.
 Ah! quis non ad humilitatem, ad patientiam, ad amorem accendatur, ubi advertit, quàm humiliter Dominus dominorum, qui judicaturus est vivos & mortuos, coram vili altitit peccatore, condemnandus ab eodem, quantaque cum patientia omnem illam injuriam, probra, confusionem, contemptum, & ignominiam per-

O

DOMI- perpeffus fit? Et tamen nos mife-
NICAE ri vix verbulum, Dei amore ferre
PASSIO- valeamus; fed fi quid nobis ad-
NIS EX- verfi inferatur à proximis, mox
PLICA- erumpimus in querelas & mur-
TIO. murationes, totumque annum

iram atque odium nostro gesta-
mus in pectore, nosipfos per iræ
infaniam miserè devaftantes: nec
attendimus, quòd Dominus ma-
jeflatis quotidie tantam à nobis
contumeliam, infidelitatem, &
injuriam fultinet, dum facra il-
lius mandata toties contemni-
mus, ejus obfifimus voluntati,
ipfius gratiam negligimus & in
vacuum recipimus, atque indies
eum denuò crucifigimus, irride-
mus, vulneribus diris confici-
mus, facrumque illius effundi-
mus cruorem. Neque enim exe-
cranda & odibilia veremur pec-
cata admittere, propter quæ Chri-
ftus ita perpeffus eft. Et quidem
ipfe benigniffimus Iefus femper
peccatis noftris ignofcere, eaque
oblivifci, & nos in gratiam reci-
pere paratus eft, fi modò toto cor-
de à peccatis averfi ad ipfū còver-
timur: paratus, inquam, eft inter-
ceffor & advocatus nofter effe ap-
ud Patrem, ac feipfum totum
cum omni paffione fua illi offer-
re pro delictis ac negligentis no-
ftris. At nos inflati vix injurio-
lam remittere, aut eos, qui nos
offenderunt, placidis oculis in-
fpicere poffumus. Ah! pudeat
nos noftri, & poft hac Dominum
Iefum diligentius imitemur.

*Quam
culpabi-
lis fit in
nobis im-
patientia
intruen-
dibus ma-
fuetudi-
nem Chri-
fti in to-
ta paffio-
ne.*

CAPUT VIII.

*Iefus mittitur à Pilato ad Hero-
dem; ibique accufatur, fperni-
tur, ac vefte alba illuditur.*

1. Pilatus mittit Chriftum ad Herodem. Trifto
fpectaculum, vidiiffe Chriftum in via tam crudeli-
ter à Iudæis affictum.

2. Hinc diftat anima feipfam abnegare, vò
Chrifto fponfo conformetur.

3. Herodu fuperba curiofitas à Chrifto fruflra-
ta: Iudæorum tumultuofa accufationes; filen-
tium Chrifti.

4. Vbiq; Chriftus contumelias pertulit, nulli-
bi confolationem accepit. Vefte alba tamquam
fatuus induitur.

5. Miferanda proceffo Chrifti, hinc inde eum
tanta ignominia raptati.

6. Iefum, qui hac patitur, Deum fimul & ho-
minem confidera, ut profundius humilietur. Con-
tra nimium ornatum veftium.

POSTEA quàm Pilatus falfas
omnes & iniquas Iudæorum
accufationes audierat, videratq;
nullam eos mortis caufam in Ie-
fum conferre poffe, ut cognovit
illum Galilæum effe, mittit eum
ligatum ad Herodem, qui tunc
Galilææ dominabatur. O quan-
ta cum ignominia & crudelita-
te impij Iudæi Dominum maje-
ftatis, cui omnis debetur honor
& gloria, per civitatem in con-
fpectu omniū deduxerunt: quan-
doquidem civitas illa plena erat
populo: unde & magna haud du-
biè hominum concursio facta eft,
Chriftum videre cupientium. Ira-
que factus eft Dominus majefla-
tis fpectaculum Deo & homini-
bus. Quidam eum habuere irri-
fui, & multis injuriis atque mo-
leftiis affectere: alij currentes poft
ipfum, probra & contumelias in
eum congelfere. O quantopere

1.
Mittitur
Domino
à Pilato
ad Hero-
dem.
Luc. 23.

O maffu
fpectacu-
lum, vi-
diiffe Chri-
ftum in
via à Iu-
dæis bar-
barè ve-
xatum.

cum

DOMI-
NICAE
PASSIO-
NIS EX-
PLICA-
TIO.

cum dulcissimo Iesu festinave-
runt, de uno ad alium iudicem
eum pertrahentes! O quam om-
nia illius membra ægra erant, &
malè affecta ex lassitudine, &
multiplici afflictione, quam nocte
illa sustinuerat! Quàm pedes ejus
attriti & læsi erant ex plateis la-
pideis, cum & inclementes illi
immodicè properarent, & Do-
minus nudis pedibus incederet!

2.
Abnega-
te ipsum,
ni Christo
conforme-
re quasi
sponsa
sponso.

Disce hîc, ô anima mea, ex
sponso tuo abnegare te ipsam. Si
enim grata illius sponsa, fidelis-
que imitatrix esse cupis, ita te
omni voluntate propria & ele-
ctione oportet esse destitutam, ac
si numquam, quid sit Velle, per-
spectum habuisses: patiariisque te
mitti ab uno ad alium, ultrò ci-
troque, ad summum, ad infimum,
foras & intrò; sisque semper spon-
te obediens & subdita, quantum-
libet id tuo sit sensui vel iudicio
aut sensualitati adversum atque
contrarium: sicuti & Christus ul-
trò se ad omnes istos immanes
cruciatus tenerrimæ ipsius com-
plexioni usque aded molestos
tradidit, atque à iudice ad iudi-
cem, à pœna in pœnam se trahi li-
bentissimè passus est. Numquam
interea faciem contraxit in ru-
gas, aut aspersionem, nec os
querelis ullis aut murmuri pate-
fecit. Non attendit piissimus Do-
minus, quæ probra, quas cruces,
quas injurias pateretur: sed factus
est humiliter obediens Patri suo
usque ad mortem, patienterque
se totum submisit omnibus dolo-

Philip. 2

ribus, pœnis & cruciamentis quæ
illi inferebantur.

Sic ergo crudeles illi Iesum ad
Herodem adduxerunt. Herodes
autem, cum esset curiosus & tu-
midus, ac multa de miraculis
Christi audivisset, ex multo eum
tempore videre desiderabat; sed
nullum potuit à Christo habere
responsum. Quando enim non
nili vano & curioso animo mira-
culum aliquod videre cupiebat,
planè indignus erat vel verbum
vel signum aliquod ab æterna
consequi Veritate. Hic jam ite-
rum fallaces & impii Iudæi more
canum horridos edidère latratus,
Christum accusando, ac falsos
proferendo testes, quò incompo-
sito multoque clamore Herodem
ad Christum iudicandum con-
demnandumque excitarent. Et
inter hæc omnia agnus mansue-
tissimus humiliter tacuit, patient-
ter expectans acerbum calicem
ipsi à Patre præparatum. Videns
itaque Herodes, eum neque signū
aliquod neque responsum edere,
turbatus sprexit illum, & irrisit
cum omni exercitu suo, à quibus
Dominus Iesus contumelias &
probra multa perpeffus est.

3.
Elusa est
à Christo
curiositas
Herodæ.

Iudæorū
clamo-
res, Chri-
sti silen-
tium.

Irridetur
Dominus
ab impijs
Herodæ.

Luc. 23.

Attendamus hic ineffabilem
Christi humilitatem & patientiã,
ut cruces & contumelias alias ex
aliis sustinuerit. Nimirum in lo-
cis omnibus, & ab hominibus
universis persecutiones, contem-
ptum & injuriam patitur. Nemo
est qui eum relever, qui aliquid
in eum conferat beneficii, qui

4.
Contu-
melia u-
biq; illa-
ta Chri-
sto, sola-
tum nul-
libi.

DOMI-
NICAE
PASSIO-
NIS EX-
PLICATA
120.
Ezal. 21.

compatiatur afflicto, qui vel consolatorium loquatur verbum. Omnes videntes eum, spreverunt eum. Juvenes & senes, pusilli & magni, servi ac domini, omnes in eum insurrexere, omnes unanimiter suam in eum virulentiam, malitiam & falsitatem evomuerunt. Cuncti avidè sitiebant illius mortem, illius innoxium ardebant sanguinem fundere. Neque enim absq; dolore & nausea eum videre poterant. Sic plane Christus Dominus factus est opprobrium sæculi, & abjectio plebis. Herodes namque non solum cum indignatione eum à se repulit, & contumeliis affecit, sed etiam veste alba ceu fatuum induit, quò hoc ipso cunctos simul homines provocaret ad illudendum Christo. Atque hac tanta cum ignominia & confusione ad Pilatum eum remisit.

Induitur
veste al-
ba tam-
quam fa-
tuum.

Hic quisque apud se ruminet, quàm miseranda hæc processio Christi fuerit, quando eum ita ab Herode turpiter illusum & despectum vilissimi servi illi velut fatuum irriferunt, & ingenti cum contemptione abjecerunt, aliis pugnibus & aliis pedibus eum contudentibus; quibusdam veste trahentibus, nonnullis maledicta & probra à tergo illius evomentibus, præter alia innumera convicia, iniurias & scommata, quibus in eum ferebantur impuri, quorum in sacris litteris non sit expressa mentio, nec certa habentur testimonia.

Sed quia filii erant diaboli, omnem Christo malitiam irrogaverunt, quam suggerente Patre suo concipere poterant. O! quanta erat hæc missio atque remissio ignominia, virum tam honoratæ vitæ vinctum per plateas publicas quasi furem & latronem deduci? quod fieri solet iis, quorum tam enormia sunt facinora, ut vix digna illis possint excogitari supplicia.

Adverte ergo, ô anima mea, acerbo cum dolore Iesum sponsum tuum, cæli gaudium, Patris sapientiam, Regem gloriæ tam turpiter confusum & contemptum, ut jam non sit homo, sed abjectus terræ vermiculus: utque non solum tamquam sceleratus & reus morti adjudicetur, sed etiam instar deliri in veste stulti irrideatur ab omnibus. O! quis tam ferreo sit pectore, ut ista eum non emolliant? Cujus non deficiat, præ ingenti admiratione, intellectus, ubi profundissimam & abyssalem hanc Dei & Domini nostri humilitatem atq; abjectionem contemplantur? En Dominus dominorum, in quo sunt omnes thesauri sapientiæ & scientiæ absconditi, ut fatuus deridetur. Erubescite peccatores tumidi & superbi, coram Deo & omnibus Sanctis ejus foetentes, qui toti in hoc incumbitis, ut saccum vestrum stercorem & nidum vermium, nempe corpus vestrum, rebus pretiosis exornetis, quando Dominus majestatis, vestri causa,

alba

6.
Deu. vii.
vra est fa-
mul, &
hinc ve-
ru, qui
hæc indi-
gna pain-
tura.

Inde pro-
fundis
congeni-
see, &
humilia-
re.
Colof.
Citra mi-
nium et-
natum
corpore

DOMI-
NICAE
PASSIO-
NIS EK-
PLICA-
TIO.

alba ac contemptibili veste velut
stolidus despectus est.

CAPUT IX.

*Iesus ab Herode remissus ad Pila-
tum nudatur, & flagellis crude-
lissimè laceratur.*

1. Iudæi furore, non iure contra Christum a-
gunt; Pilatus eum conatur dimittere, sed Iudæi
Barabbam preferentes, Christum ad crucem de-
poscunt.

2. Traditur ergo Christus tortoribus flagellan-
diu. Admirabilis hęc patientia Domini condem-
nat irrefrenatam crudelitatem nostram.

3. Christus ab impijs satellitibus nudatur, co-
lumnæ alligatur, flagellu caditur: in totum cor-
pus ipsius faciunt tortores.

4. Quam horrendus fuerit hic cruciatus, quan-
to amore nostri à Christo toleratus! Numerantur
vulnera flagellationu.

5. Excitatio ad compassionem.

6. Ad laudandum & amandum, ipsi nos con-
formandum.

7. Imago mostissima Christi flagellu dilacera-
ti, amanti anima objecta.

1.
Furor &
rabies Iu-
deorum
contra
Dominu.

HINC jam crudelissimi Judæi
Christum ad Pilatum redu-
xerunt, denuoq̄ue suas in eum
acculationes acerrimè intende-
runt, quò mortem illi adferrent:
rursuq̄ue horrendis clamoribus
Pilatum obruere moliebantur,
quandoquidem nullam ratione,
æquitatem, vel causam adversus
Dominum proferre poterant. Ita-
que vociferando veritatem op-
pressere, rationem obnubilârunt,
iustitiæ obscuritatem attulere.

Luc. 23.
Mat. 27.
Pilatus
conatur
innocen-
tem di-
mittere.

Ceterum Pilatus, cum adverteret
solâ invidiâ Judæos adduci, ut
Iesum neci dare appeterent, &
Herodem similiter nullam in eo
mortis causam invenisse; nihil
intentatum reliquit quo Domi-
num liberaret. Et quia ratione

Judæi placari non poterant, scilicet
scitatus est ex eis, si eum, pro con-
cesso ipsis privilegio, ad Pascha-
lis solemnitatis honorem, dimit-
ti vellent. Sed omnium una voce
exortus clamor est, Barabbam se-
velle. O ingens cæcitas, & insa-
tiabilis ferocitas Judæorum! Ô
infelix permutatio! lupum præ-
agno elegerunt; scelestum & odi-
bilem nebulonem, præ justo &
innocente homine; impium de-
nique & latronem, præ viræ au-
ctore. Quæsitivus deinde Pilatus,
quid de Jesu faceret. Et illi fremitu
horrissono clamabant: *Crucifige,
crucifige eum. Pilatus respon-
dit: Regem vestrum crucifigam?
Quid enim mali fecit? Nullam cau-
sam invento in eo.* Verum, quò ar-
dens furia vestra, & livor viru-
lentus temperetur, & sitis cruen-
ta non nihil restinguatur, etiam
sine causa, contra mentem meam
tamen, eum castigabo, corripi-
amq̄ue: ut vel sic compuncti, im-
meritam & innocentem illius
mortem appetere desinatis. Tunc
itaque Pilatus Christum suis tra-
dit ministris & tortoribus, ut eum
flagellarent.

Iudæi
malunt
Barab-
bam, quã
Christum
sibi libe-
rum do-
nari.

Iesum
postulans
ad Cru-
cem.
Luc. 23.
Ioan. 19

Veni nunc, ô anima mea, ge-
mebundo corde, & vide uti spon-
sus tuus Iesus, cæli gloria, immi-
tissimis traditur manibus vilium
servulorum, quò sævam in eo ex-
pleant malitiam suam. Vide ut
sanguinariis illis facultas detur
& potestas, purissimum, nobilissi-
mum, floridum & virgineum
corpus illud discerpenti, regium-
que

2.
Flagel-
landus
Dominus
tortori-
bus datus
à Pilato.

DOMI-
NEGAE
PASSIO-
NIS EX-
PLICA-
TIO.

Philip. 2
Admi-
randa
Domini
patientia

Damnat
irresigna-
tam cer-
vicostia-
tem hu-
mana in-
obedien-
tia, pra-
sertim in
Religiosis
hominibus.

que diffundendi cruorem. Aspice quam spontè, quam benignè, quam humiliter Dñs dominorū, abjectis illis sordidisque mancipiis sese tradit ac subiicit, omnè in se malitiam illorum crudelemque tyrannidem expleri sinens, factus obediens caelesti Patri usq; ad mortem. Nec unquam aperuit os suū benedictum ad maledicendum conquerendumve, nec manus pro sui ultione extendit, nec faciem mutavit ad iram seu indignationem; sed benignè totum corpus suum tortoribus exposuit. Attendite hæc, quotquot estis cervicosis, elati, superbiq; Religiosi, qui fictam quamdam extrinsecus præfertis speciem obedientium, ac verè religiosorum hominum: intrinsecus autem prorsus irresignati, morosi, propriæque voluntati dediti estis; quibus diuturnior pax non est, quam dum facere vel habere vobis permittitur, quod libenter facitis habereque desideratis. Sed quæso advertite, quam ultrò se Christus ad mortem obrulerit, quantoque cum affectu acerbum passionis suæ calicem aggressus sit, licèt illum tantopere natura ejus horreret. Itaque ex ipso exemplum capite, elatamque ac rigidam cervicem vestram subter divinam correctionem, & subter Dei ac Superiorum vestrorum (qui Dei erga vos vicem gerunt) mandata submitte: certi, quòd quidquid contemptus ac rebellionis à vobis Prælati vestri acceperint, id in

ipsum Deum Optimum Maximum redundare.

Hinc jam lictores ac satellites Præsidis furibundi, Christum rapientes, vestibus illi ferociter detractis, ipsum cæli creaturarumque omnium conditorem, qui cælum nubibus operit, & cunctis esse largitur, inverecundè nimis denudârunt. Itaque stabat illic speciosissimus & elegantissimus mortalium omnium, virgineo affectus pudore, in innocentia simplici. O quanta crux erat honestissimo cordi illius, quòd tam turpiter nudatus coram vilibus illis scurris assistere cogebatur! Deinde tam inclementer ad columnam eum ligaverunt, vt (quæ admodum legitur) caro illius funderet: tanta erat teneritudo & mollicies naturæ illius. Quin & hoc scriptum reperimus, præ crudeli illa funium constrictione, sanguinem ex digitorum unguibus erupisse. Id verò ea de causa fecerunt, ne ex eorum manibus elaboretur, quandoquidem maleficum & impostorem eum habebant. Post hæc immites illi elegantissimumque sacratissimumque Christi corpus tam inhumaniter dilacerârunt, vulneribusque undique inflictis exarârunt, & tam virgis quam aliis terribilibus flagellis, (quæ invido corde suo invenire poterant) discerperunt, ut totus sibi ipsi dissimilis esset, universo corpore ejus sanguine perfuso, & cruentis scatenre vul-

3.
Redundatur
Iesus ab
impijs sa-
tellitibus,
ut
flagru
scatur.

Ad con-
lumnam
inhuma-
niter ali-
ligatur.
O cristu
hypoty-
pofis pro
devota
anima,
Christi
sponsa!

Virgibus
flagru in
clomen-
ter dilacerant.

ne-

DOMINICAE
PASSIONIS
MULTIPLICATIO.
Id est per
suum corpus
reuerentissimum
et florum
sissimum.

neribus. Neque enim cutem dumtaxat illius virgis disciderunt, sed etiam sacratissimam carnem ejus inhumanis discerpere cruciatus, adeoque dilaniarunt, ut omne ejus corpus ceu excoriatum videretur, malignis illis vulnus addentibus vulneri, poenam poenae, dolorem dolori. Cumque jam dorsum illius tam crudeliter dilacerassent, ut non nisi sanguinem videre esset & vulnera; eum solventes, dorso ad columnam (ut quidam affirmant Doctores) reliigarunt, manibus supra caput simul alligatis. Tum vero sacrum ejus ventrem, quo prius columnam attigerat, necdum admodum laesum, de integro vulneribus crebris affecerunt, consideruntque, uti prius dorso fecerant. Et hi forsitan recentes fuere carnifices, qui suam non minus quam priores in Dominum evomere crudelitatem.

4.
Cruciatu hic
flagellatio
suae
morte hor
rendum.
* Bonaventura
vulnera
Christi
5000. fuisse ait;
alii plura
nunciant.

Cogitemus hic, obsecro, quantum senserit cruciatum Dominus Jesus, cum vincula, carni ejus jam inserta, evellerentur, rursusque injicerentur extracta, ac denuo inhumaniter ipse sauciaretur, verberibusque conficeretur. * S. Bonaventura ait, plusquam quinque millia vulnerum hic Christum excepisse. Nimirum adeo hic deformis & miserabilis effectus est, ut non solum ministri verberando, sed homines etiam aspiciendo defatigarentur. Atqui nihilominus Benignissimus Salvator noster stabat illic pleno cum affe-

ctu & ardentissima charitate omnem hanc afflictionem & poenam pro nostris peccatis patientissime sufferens, elegansque ac floridum corpus suum caelesti Patri pro salute nostra desiderabunde offerens hostiam vivam. Enimvero numquam tanta salutis nostrae causa perpessus est, quin plura pati desideraret in gloriam Patris; utque nobis incomprehensibilem & ardentissimum cordis sui amorem testatum redderet, & re ipsa quam evidentissime declararet. * Nihil quidem jam sanum & integrum in illius relictum erat corpore: & integer adhuc ac indistractus in eo perseverabat affectus majora patiendi. Flagella tortorum totum ejus corpus crudeliter lacerarant: & amor nihilominus cor ipsius in patientia servabat illaesus. Iam ministri pene flagellando defecerant: & Christus secundum affectum necdum fatigatus erat. Uberrim sanguis ejus pretiosus ex membris omnibus ad peccatores defluebat in terram: & spiritus ipsius per gratitudinem erigebatur ad Patrem in caelum. Sacrum illius corpus ictibus peccatorum subfacebat, purpureoque cruore tingebatur: & preces cordis ejus per Angelos ad Patrem in caelestia ferebantur. Dorsum, & caro, ac sanguis ipsius defluebat: sed sursum tendebant gemitus & ignita desideria, quibus omnem hanc afflictionem Patri pro cunctorum offerebat salute mortalium. Et

Quanto amore
Christus
hunc cruciatum
pro nobis
perpessus
sit.

* Observabit pius Dominicae Passionis meditator antithesin haec devotissima tormentorum acerborum carnis obflagellationem, & dulcium desideriorum cordis, ob cupiditatem non magis amandi, & plura pro nobis patiendi; quae hic notantur in Christo flagellato.

quam-

DEMI-
NICAE
PASSIO-
NIS EX-
PLICA-
TIO.

quamvis tam inhumanis undiq;
corruptus esset doloribus, ut, ob
naturæ complexionisque excel-
lentiam ac teneritudinem, quili-
ber ictus cor illius penetraret; a-
deò nihilominus voluntas ejus &
Deo & hominibus subiecta erat,
fervensque desiderium Patris ex-
actioni satisfaciendi & redimen-
di hominem tam immodicum*
in eo fuit, ut amore victus con-
queri non posset. Neque enim
aliud poterat, quam amare, & ob
amorem pati.

* O il-
limita-
tum a-
moris
Christi
deside-
rium in
patien-
do pro
nobis!

5.

Ad sine-
ram com-
passionem
exhorta-
tio.

O anima mea, & quotquot
Deum amatis, qui pretioso San-
guine Christi Iesu redempti, & à
peccatis vestris abluti estis, veni-
te, & interno cum dolore videte
quanta fecit Deus animabus no-
stris. Quòd si ista non compun-
gunt, aut certè non commovent
corda nostra, humili querimonia
coram Deo fateamur nos ferro ac
lapidibus duriores esse. Piè inge-
miscamus & suspiremus, sed non
desperemus. Quæso aspiciamus,
ut Rex gloriæ pro nostris hic sce-
leribus vulneratus & deformis
effectus est. Vide, ò homo, si do-
lor ullus hisce doloribus ejus pos-
sit æquiparari. Atqui plura adhuc
pati paratus est. En pro peccatis
tuis libens etiam mortem exci-
piet, sanguinemque suum ad ex-
tremam usque guttulam effun-
det. Sed & ipsum cor suum tui
causa confodi sinet, ut illud tibi
patefaciat, nimiumque suum de-
clarer amorem.

6.

Ad Do-

O! qui umquam immensæ hu-

jus charitatis oblivio nos capere
potest? Mirum sanè est, corda no-
stra non prorsus liquefieri præ-
flagrantissima hac dilectione. Et
quomodo umquam ab ejus laude
atque gratiarum actione cessa-
mus? Quomodo aliquid amare
velle possumus præter eum, cujus
tanta est erga nos amoris* intem-
perantia? Aut qui in ullam aliam
curam incumbere liber, quam ut
charitati huic qualemcumque a-
moris vicem reddamus? Cur re-
cusamus vel guttulam unam myr-
rhæ acerbioris degustare causâ
illius, qui sese totum propter nos
in ipsum amarissimum passionis
pelagus immergi passus est? Qui
umquam grave nobis esse potest,
animo commemorare illius pas-
sionem, quam ipse propter nos
admodum libenter sustinuit? O
Iesu dulcissime! quæ cor tuum
vicit pietas, quæ illud chari-
tas absorbit, ut pro vilissi-
mis peccatoribus tam acerbam
tamque ignominiosam volueris
subire passionem* Ad redimen-
dum hominem satis utique esse
poterat (propter excellentiam ac
dignitatem tuæ personæ) vel u-
nam pretiosi Sanguinis guttu-
lam effudisse: sed ut nobis tuum
effluentissimum prorsusque im-
mensum amorem (quo nos com-
plecteris) indicares, te ipsum to-
tum abjecisti, totum exposuisti,
totum tam horrendum in modum
pene in nihilum redigi permili-
sti, atque pro peccatis nostris se-

minum
Iesum
laudant
dam, a-
manant,
& per
confor-
mitatem
imitan-
dam.

* Ma-
gnitu-
dinem
& excel-
sum a-
moris
atque
mensu-
ram su-
perflu-
entem
vocat
hic & a-
tibi in-
tempe-
rantiam

* Copio-
sa apud
Christum
redem-
ptio. Vi-
de D.
Thomam
3. p. q. 1.
art. 2. &
ibidem
Schola-
sticos.

cun-

DOMINICANIS EXPLICITIO. cundum rigorem iustitiæ satisfacere voluisti.

Inde jam Salvatore nostro tam dire flagellis cæso & cruentato, ut nulla pars in omni illius corpore salva permaneret, essetque corpus ejus non nisi vulnus ubertim promanans, ita ut cunctis esset aspectu horribilis; à columna absolutum, nudum & sanguinem fluentem, circumduxerunt ad quærendum vestes illius; quas, dum eam exuerant, præ ira & malicia per atrium sparserant. Consideremus, quæso, quam miserandum in modum amabilis Iesus illic incederet doloribus plenus, præ frigore tremebundus, & sanguinem manans, adeo ut singula quæque veltigia roseo suo signaret cruore. Alpice nunc, ô anima divino ardens amore, aspice, inquam, intima cum compassione, ut afflictus est dilectus tuus. Ipsa quidè peccati: & Christus atrociter luit pœnas tuas. Ipsa concupiscentiis carnis obsecuta es: & Christus carnem & sanguinem suum pro tuis erratis ac sceleribus tam inhumanis cruciatibus afficienda tradidit.

CAPUT X.

Iesus chlamyde coccineâ vestitur, spinis coronatur, nugatorie salutatur, conspuitur & cœditur.

1. Induitur Dominus coccinea veste, & sericeis coronatur, & arundo pro sceptro datur.
2. Spina ista peccata nostra representant.
3. Fuit hæc corona ex juncis marinis, mille aculeatæ spinas habens. Miseranda species Regis no-

stri tali serice coronati.
 4. Denuò conspuitur, contunditur, ridicula geniculatione adoratur, caput arundine percussitur.
 5. Hinc colligat fidelis anima, quanta sit gravitas peccatorum, quæ causam præbuerunt in cruciatibus.

PORRO cum se Dominus post diram illam sui flagellationem, resumptis vestibus, humiliter indueret, consilia inter se egerunt satellites diaboli, dicentes: Seducitor iste Regem se professus est, itaque coronemus eum ut Regem. Moxque tota cohorte in Prætorium coacta, Iesum illuc adduxerunt, ut coram omnibus illis ludibrio & conemptui haberetur, sicque majori pateret confusione. Ubi jam denuò vestes, quas vix bene induerat, multacum ferocitate ei abstraxerunt, vestemque purpuream seu coccineam circumdedere. Deinde coronam è spinis contextam, loco Regii diadematis, sancto illius capiti impresserunt, data ei, sceptri vice, arundine in manum: flexisque genibus irridiculè eum adorabant, dicentes: Ave Rex Judæorum, & dabant ei alapas.

Egredimini & videte filie Sion, verum Regem Salomonem in diademate, quo coronavit illum mater sua in die letitiæ cordis ejus. Verè dilexit nos, & languores nostros ipse portavit. Quæso, cum compassione non vulgari eamus visum, quàm horribiles hic pro peccatis nostris cruciatus Filius Dei pertulerit. Alta ex imo pectore tra-

1.
 Vestis coccineas spinæ coronæ; & de arundine scriptum. Mar. 15. Mat. 27.

Ioan. 18.
 2.
 Cant. 3.
 Spina ista tu representantur peccata nostra. Isa. 52.

DOMI-
NICAS
PASSIO-
NIS
FLICA-
TIO.

hamus suspiria, quòd nos pœna-
rum istarum causa sumus. Col-
liquescat præ dolore cor nostrum,
totumq; resolvatur in lacrymas,
quòd Deum Creatorem nostrum
execrandis sceleribus nostris tam
dirè coronaverimus. Quid enim
aliud sunt cunctæ hæ spinæ con-
textæ, quàm crudelia peccata no-
stra quæ coacervavimus? Sed cor-
rigamus nos, & jussis benignissi-
mi Regis nostri posthac obtem-
peremus.

3.

In capite
Jesu co-
rona spi-
nea ex
juncis
marinis
contexta.

Quis dicendo consequi pos-
sit, quàm impatibili Dominus Ie-
sus dolore correptus fuerit, cum
horribilis illa corona spinea tam
inclementer ei imponeretur? Ut
enim quidam affirmant, erat ex
juncis marinis, qui sunt peracuti,
& rigidi admodum. Et horum
quidem non parvam connexuere
copiam, in pilei formam eos redi-
gentes, ita ut aculei magna ex par-
te ad caput adjungerentur. Tum-
que tanta cum violentia & crude-
litate sacro Christi vertici diram
hanc coronam appresserunt, ut
(quemadmodum D. Bernardus
ait) aculei cerebrum attingerent,
iplas quoque venas, nervos, & of-
sa capitis penetrantes: adeò ut
sanguis illius, sacro permixtus
cerebro, ubertim per faciem, per
collum, & per capillos deflueret.
Expendat hic quisq; secum, qua-
lis hæc pœna fuerit. Quid si cui-
piam ingens aliqua spina in ca-
put infingeretur, quoniam futurus
esset animo? Et certè (ut Ansel-
mus auctor est) Christi veneran-

Spina
ipsi cere-
bro infun-
da; de
quibus
extant
Medita-
tiones S.
Bernar-
di, & a-
liorum.

Mille
aculei
spinarum

dum caput vel mille aculeis com-
punctum est. Imprimamus, oro,
cordibus nostris miserabile hanc
Dominileſu figuram seu speciem,
ut numquam inde recedat. Ah!
quàm deformis effectus est pul-
cherrimus omnium creaturarum!
En quomodo elegatissima Christi
facies omni decore & specie desti-
tuta est: ubi ex verberibus & pla-
gis nimis (quibus de nocte affe-
cta fuerat) tumida, unguium la-
ceratione divulsa, sputis & phleg-
matibus commixta in ea fluen-
tibus, jamque concretis turpiter
defœdata, nec non recentis hujus
sanguinis (qui cerebro permix-
tus erat) profluvio irrigata. Ita-
que tam miseranda erat species
Salvatoris, ut jam hominis non
præ se ferret imaginem. Et quis
posset etiam bruto animali non
compati, si id ita affectum videret?
Hinc Dominus ad animam
in Cantibus ait: *Aperi mihi cor*
tuum soror mea, columba mea,
sponsa mea, & tangat illud acer-
bissima passio mea: quia caput meum
plenum est rore, & cinnamini mei gut-
tas nobis, id est peccatorum: ac
si diceret, caput meum totum ma-
det sanguine, idque ob peccata
tua.

perfora-
tum ra-
puit: Chri-
sti, ubi
S. Ansel-
mo.

Tristis-
sima in-
ago Christi
spina re-
dimit.

Cant.

Neque tamen immites illi, om-
ni hac sanguinis effusione satiati,
nec immani hoc cruciatu & stu-
penda patientia Christi ad com-
passionem mori sunt, sed ferox
eorum animus magis ad mali-
tiam inflammatus est; ita ut de-
formem Christi vultum tam mi-
seran-

4.
Puncta
da Regis
mei sa-
cerdoti
nno con-
sueti.

**DOMY-
RICA
PASSIO-
NIS XX-
PLICA-
TIO.**
Contun-
ditur.

Thren. 2
serandum in modum affectum
denuò conspuerent cõtunderent-
que : & quidquid contumeliæ ,
contemptus , molestiæ , asperna-
tionis , vilipensionisque diaboli-
co suo poterant corde concipere ,
agno mitissimo irrogarent. Iam
caput agitabant , jam fremebant
dentibus in eum præ furoris insa-
nia , ut Propheta ait : quandoqui-
dem nesciebant quid in eum af-
flictionis & pœnæ , quidve con-
tumeliæ conferrent. Semper enim
sævum cor eorum magis illum
torquere cupiebat , nec cruenta
eorum sitis potuit expleri crucia-
tibus. Hinc genua flectentes , ir-
ridiculè adorabant eum , dicen-
tes, *Ave Rex Judæorum.* Quia verò
Christus omnia hæc mirum in
modum patienter ferebat , ita ut
ne semel quidem faciem suam ab
eorum verberibus & sputis aver-
teret ; tanto agitabantur furore , ut
exsistentes è terra , rapta è manu
ejus arundine , horribiles in cap-
ute ejus ictus darent , quibus spi-
narum aculei altius sancto illius
cerebro infigebantur : aded ut hæc
pœna etiam cor illius attingeret ,
pretioso sanguine ubertim per a-
mabilem faciem atque collum e-
fluente. Nihilominus sedebat il-
lic agnus innocens pleno affectu ,
omnemque hanc profus inhu-
manam afflictionem & pœnam
pro nostris fœtidissimis peccatis ,
ad æterni Patris gloriam patienti-
tissimè tolerabat.

Ridicule
adoratur
Mat 27.

Arundi-
necaput
percussit-
ur.

5.
Hi orn-

dite , quanta sint peccata veltra ,
quæ tali castigatione , tam severa
correctione expiari oportebat.
Nisi graviter offensus fuisset æ-
terni Patris animus , numquã Fi-
lius Dei tanta pateretur. Itaque in
suum peccator quisque cor des-
cendat : ibique altis suspiriis &
acerbis lacrymis se horum imma-
nium Christi cruciatuum causam
esse fateatur atque agnoscat. Et
tu, sancta ac Dei amans anima, vi-
de ut sponsus tuus purpuream
coccineamque vestem gestet nu-
ptialem, in evidens argumentum
atque signum ineffabilis pietatis,
& incomprehensibilis charitatis
suæ. Vide ut in ipso desponsa-
tionis suæ die, viridem ferat co-
ronam, rubentibus ornatam ro-
sis, id est, roseo suo tinctam san-
guine; hoc ipso significans pium
se esse ac mansuetum Regem, ve-
rumque Principem amoris.

ciatus
docens
quanta
sit Deu
contra
peccato-
res ira
severitas
justitia.

Cant. 3.

Corona
Sponsi.

CAPUT XI.

*Jesus gestans coronam spineam , &
purpureum vestimentum , exhi-
betur populo spectandus , mortisq;
adjudicatur à Præsede.*

1. Offenditur Dominus spinis coronatus , sub
miserrimo schemate populo spectandus.
2. Pilatus hoc factò cupiebat cõpassionem Chri-
sto conciliare apud Judæos.
3. Sed Judæi immittiores facti , ipsum ad cru-
cem postulabant. Hinc inastimabili Christi do-
lor.
4. Pilatus Christum Dominum morti adjudi-
cat. Injustissima sententia.

Cum satellites diaboli tam in-
humaniter Jesum tractassent, Exhibetur
omnemque in eum virulentam
P 2 mali-

1.
Exhibetur

DOMI- malitiam suam effudissent, nec sic
NICAE tamen ardens Judæorum furor &
PASSIO- odium refrixit, nec sitis eorum
NIS EX- cruenta extincta est. Neque im-
PLICA- pii illi contenti erant Dei Filium
TIO- tam turpiter illuisse, atque ha-
standu- buisse contemptui coram omni-
populo- bus illis qui in Prætoris ædibus
Iesus co- rantur spem
ronam spi- meam por-
tans.
Ioan. 18. 19. non fuerat ausus ingredi Præto-
rium. Nam cum Pilatus profa-
nus & ethnicus esset, fas non ha-
bebant Judæi subire testum il-
lius. Verebantur contaminari, si
Ethnici domum ingrederentur;
nec tamen metuebant innoxium
Christi sanguinem in se recipere.
Paschalem edere agnum cupie-
bant, nec formidabant verum il-
lum Paschalem agnum injustè ne-
ci tradere. Itaque Pilatus Iesum
tam dirè excruciatum turbæ fe-
rocienti spectandum exhibuit,
dicens: *Ecce adduco vobis eum
foras.* Videte quàm graviter in
eum animadversum sit, quàm di-
ris sit verberibus castigatus. Quæ-
so advertamus nunc, idq; ingenti
cum compassione, quàm mise-
rabiliter illic Dominus steterit,
veste rectus contemptibili ac de-
ridicula, spineam coronam sce-
ptrumque arundinum gestans,
cruentis vulneribus, membris at-
tritis, horribili ac squalido corpo-
re, & præ frigore tremebundo,
sanguinemque distillante. Aspi-
ciamus etiam interno cum dolo-

re amabilem vultus ejus, in quem
desiderant Angeli prospicere, mi-
serandum in modum immitibus
affectum plagis & tumidum, un-
guium discriptione lacerum, ce-
rebro ac sanguine pariter mixtis
infectum & decoloratum, phleg-
matibusque scædum, ita ut huma-
nam speciem amiserit. O quem
ista non moveant! Meritò cordis
nostri ocalis semper opponere-
mus istud objectū, nempe cruen-
tum corpus, deformem vultum,
& spinis coronatum caput Domi-
ni Iesu.

Cum ergo ita Christum Pila-
tus populo præsentaret, ait: *Ecce
homo.* quasi diceret; Vel nunc con-
quiescat sanguinaria sitis vestra:
ecce hominem. Vel nunc suffi-
ciat vobis, cessate modò persequi
sanguinem innoxium: præter fas
namque & æquiritatem, contra
mentem & conscientiam meam,
hominem hunc innocentem tam
dirè ipse castigavi, ut furibun-
dam sedarem iracundiam ve-
stram. Sit igitur satisfactum
vobis, & præstate vos homini
nihil malè merito benignos; e-
nimverò homo est. Compatia-
mini carni, sanguini, atque co-
gnato vestro: sæva tyrannis in cle-
mentiam, odiumque in charita-
tem transeat: misereat vos immi-
tium poenarum ejus, quibus eum
corruptum cernitis; neque enim
bestia est, sed homo. Non ullus
umquam Iatro, vel scelestus quis-
piam; ita ad nihilum redactus est,
suisque pro facinoribus tam indi-
gnè

*Ecce ho-
mo.*

*Spe. Facu-
lum im-
mensi do-
loris.*

1. Pet. 2

Ioan. 19
Populum
ad com-
passionem
Christi
inclinare
voluit Pi-
latus.

Ecce ho-
mo,
quid si-
gnifica-
bat.

DOMI-
NICAE
PASSIO-
NIS EX-
PLICATA
TIO.

3.
Sed inde
populus
effera-
tor, eum
ad crucis
penam po-
stulabat.

Mat. 27.

Pilatus
amovet à
se mortis
Christi
culpam,
Iudaei eam
sibi im-
precantur.

Manum
inde Chri-
sto dolor
quasi tu

gnè tractatus, ut iustus iste, qui totus innocens est. Si despexistis eum quòd se Regem dixerat, iam nunc recipite eum, quem miserimum & abjectissimum omnium videtis.

Cùm igitur Iudæi sævissimi hæc audirent, viderentque Iesum tam deformem coram astantem, ferreum eorum pectus neutiquam emollitum est; quin potius ad majorem excanduit livorem & invidentiam, adeò ut feroci animo clamarent: *Tolle, tolle eum, nec aspiciere quidem illum possumus. Crucifige, crucifige eum, nihil posthac excusationis recipimus: reus est mortis. Videns Pilatus nihil se proficere, sed actum agere, nec quidquam valere quidquid vel diceret vel faceret pro Christo liberando, insania ac furore Judæorum magis ac magis increfcente, manus suas coram impia plebe lavit, dicens: Innocens ego sum à sanguine innoxio iusti huius; vos videritis. At illi incomposito & horribili sonitu vociferabantur: Sanguis ejus super nos, & super filios nostros. O inaudita invidentia! ò odium execrandum! Quàm putamus molestum fuit piissimo Domino, cujus natura bonitas est, cùm inspiceret fraudulentum ac pestiferum fundum plebis suæ, quanta sævitia, quanto odio flagraret, quàm sitiret sanguinem suum, ut seipsum & omnes posteros suos æternæ maledictioni horribilique ultioni divinæ addicerent, tantum ut Christum neci da-*

rent, & crucifigerent?

Hinc jam Pilatus mortis sententiam tulit in Christum, tradens eum manibus Judæorum, ut eum crucifigerent, & interficerent pro voto suo. Ah! cujus cor non exhorreat, dum attendit, vitæ auctorem morti esse adjudicatum! O iudicium iniquum! ò injusta crudelisque damnatio! ò iudex perverse! jamdudum nullam in eo causam invenisti, & nunc eum morti adjudicas? Jamjam justum eum affirmabas, & nunc ad crucis mortem condemas? Paulò antè fatebaris, Judæos odio & invidia stimulos eum tibi obtulisse, culpamque omnem ab eo abesse; & modo impiis hostium suorum manibus crudelissimamque illorum voluntati tradis? O! quis sibi temperet à lacrymis, reminiscens amabilem Dominum, agnum innocentem, cruentis traditum esse manibus Judæorum, ut suam in eo explerent voluntatem? Quid facturi sunt jam iudicis obtento consensu, qui tanta attentare ausi sunt non jubente Præside? Quomodo suam in Christum effusuri sunt iracundiam, quam tamdiu suo gestarunt in pectore? Nimirum quidquid malitiæ concipere poterunt, in ipsu exercerunt. Amarissima, ignominiosissima, maximeque cruciabili ac contemptibili morte, quam quidem excogitare poterunt, ipsum afficient, quandoquidem ipsorum voluntati traditus est.

4.
Mar. 15.
Cœtus à
Iudæis
Pilatus
Christum
morti ad-
judicant.

Injustif-
sima sen-
tentia
omnium
que ab
nullo un-
quam ju-
dice lata
fuit.

Sævitia
Iudæorum
hominum
Christi.

DOMI-
NICAE
PASSIO-
NIS EX-
PLICATA.
110.

CAPUT XII.

Iesus cruce oneratus extra civitatem petrahitur, humiliterq; pergit ad Calvariae locum.

1. Christus vestimentis suis veindutus, lignum crucis, quindecim pedes longum, cogitur humeris suis bajulare.
2. Medium inter duos latrones deducitur morte ignominiosissima interficiendus, spectante infinita populi multitudine.
3. Pulsus in humeris sacri Christi ex pondere sua cruce bajulatione: vehementi onus crucis, sed vehementior amor ipsam pro nobis portantis.
4. Ad eius exemplum, pro ipsius amore crux à nobis patienter ferenda.
5. Dulcis responsio Christi ad devotas mulieres ipsum desistentes.
6. Christus crucem gestans corruit pro lassitudine: deinceps post ipsum eam gestat Simon Cyrenaeus, homo gentilis.

I.
Ioan. 19.
Mat. 27.
Bajulat
Crucem
suam Do-
minus.

* Crux
longa
pedes
15.

POSTEA QUAM VERÒ Christus Iesus Salvator noster ad mortem damnatus est, rursus eum militri intrò rapuerunt, vesteque purpurea nudatum, suis denuò veilibus eum induerunt, ut tantò melius in habitu proprio agnosceretur; multaque cum festinatione ad mortem eum adduxerunt, verentes ne Pilatus aliunde persuasus, aut ductus poenitentia, sententiam revocaret. Itaque arreptum grave crucis lignum, longitudine (ut à Patribus annotatum est) * pedum quindecim, sacris lacerisque illius humeris imposuerunt. Cur autem id fecerint, ista ratio est: quòd crux ea tempestate genus tormenti esset ignominiosissimum, quo rei afficerentur: unde & praefusionis ac probri metu nemo illi propinquare volebat. Christo igitur illud imposuerunt in gran-

dem ipsius confusionem, ut suum ferret dedecus, essetque cunctis hominibus contemptui & ludibrio, illiusque memoria penitus ex hominum cordibus deleretur, nec quisquam ultrà auderet ejus facere mentionem. At verò benignissimus Dominus, libenti & placido animo graue illud pondus suscepit, gestavitque ingenti cum desiderio ad Patris gloriam, pro salute mortalium. Nec crucem modò, verum etiam totius mundi in se peccata recepit, & ad Calvariam asportavit, ibique ea cruci affixit, occidit, proprio diluit Sanguine, & morte sua acerbissima expiavit. Hoc est quod Propheta ait: *Omnes nos quasi oves erravimus, unusquisque in viam suam, id est, post concupiscentias & oblectationes suas, declinavit: & posuit Dominus in eo iniquitatem omnium nostrum.* Simul autem & perfectionis quamdam nobis Dominus formam re ipsa exhibuit, ut antè verbo nos instituerat, se ipsum funditus abnegans & resignans, crucemque suam constanti perseverantia ferens. Quisquis ejus vis esse discipulus, tu quoque fac similiter, & sequere Dominum tuum.

Attamen non satis fuit Judæis hac eum contumelia affecisse; quia, ad maius dedecus & ignominiam, medium inter duos latrones eum deduxerunt: multoque amplius quàm ipsos latrones contempserunt, dum suam eum compellerent ferre crucem, quod

de

Christus
una cum
cruce
pondere
totius
mundi
portavit
peccata.
11a. 53.

Unus-
quisque
post eum
crucem
suam se-
ra debet.

2.
Luc. 23.
Inter
duos la-
trones
medium
deductus
fuit.

DOMI-
NICAE
PASSIO-
NIS EX-
LLICA-
TIO
Mor:
Christi
turpissi-
ma ob va-
rias cir-
cumstan-
tias.

de latronibus nusquam memoria proditum est. Enimverò non sceleratissimus quisquam turpiori umquam morte occubuit. Quo enim tempore Christus passus est, celebritas Paschalis agebatur apud Judæos, & illuc confluerat ingens populi multitudo, omnesque certatim Christum videre cupiebant. Itaque hic Dominus dominorum, cujus est omnis gloria & honor, spinis incedebat coronatus, diris constrictus funibus, gravi crucis pondere prægravatus, in latronum medio signis damnationis denotatus omnibus, quæ improbi illi excogitare poterant. Antè Dominum vilis præcedebat plebecula ridens & cachinnans, ipsumque antevertere cupiens, ut videret crucifixum. Hinc inde carnifices & ministri ferocissimi eum stipabant, innumerisq; afflictionibus vexabant, ut simul plebem omnem ad illudendum illi & contumelias inferendas allicerent atque excitarent. A tergo sequebatur turba sæva armatorum, puta domini & Principes Sacerdotum, qui non aliter exultabant, quam leones captâ prædâ, multasque execrationes & blasphemias in Christum congerebant. Sic, sic Rex gloriæ omnibus contemptui fuit. Pusilli ac magni, nobiles & ignobiles simul, eum probris & injuriis affecerunt. Quod & Dominus antè per Prophetam prædixerat his verbis: *Aversum me loquebantur, qui sedebant in porta, & in me*

psallebant qui bibebant vinum, irrisui me habentes. Omnes videntes me, deriserunt me: locuti sunt labijs, & moverunt caput.

Psal. 21.

Nunc ergo gemebundo corde, intimoq; cum dolore visum pergamus, quos hic cruciatus Dominus pertulerit. Tamen totus (ut Isaias ait) vulneribus plenus erat, attamen à quibusdam annotatum est, graviter eum læsum, ac singulari affectum vulnere in humero suo. Huic enim ingens crucis trabs, ora præacuta, imminens, grande infixit vulnus: nam ex cunctis vulneribus unum effect, qui dolor piissimum cor illius acerbè penetrabat. Atque, ut quidam devoti Doctores sentiunt, fuit hæc ex Christi gravissimis poenis una, quàm ille pertulerit. Ut enim quotidiano discimus usu, si cui nostrum vel tenue hæreat vulnus aut ulcusculum, vix moderatè ferimus quemquam nos propiùs accedere. Quo ergo cruciatus esse affectum censemus Dominum Iesum Christum, cum ipse grave lignum illud impositum impressumque cruentis ejus humeris, ac maximè diro huic vulnere tam longo ferre itinere cogere-
retur? Et quia crux prolixior erat, totam in humeros recipere non potuit. Unde factum est, ut pars extrema lapidibus, quibus via strata erat, adhærens, grandem & horridum strepitum excitaret, Dominum incredibili dolore afficientem. Nam eum ex omnibus illis gravissimis poenis

3.

Grave vulnus in Christi humeros infixit, ex crucis afflicto & pondero. Ita 53.

Non solum pondero, sed & ipsa longitudo crucis erat molestissima portanti.

Psal. 68.

DOMI-
NICAE
PASSIO-
NIS EX-
PLICATA-
TIO.

Et tamē
à ludan
immani-
bus festi-
uare cogē-
batur.

Amor
Christi
erga nos
animaba-
bat ad
crucis
pondus
perferen-
dum.

& molestiis, quas tota nocte & die
perpeſſus erat, debilis & laſſus,
totuſque exhaustus ac viribus eſ-
ſet delitutus; nimirum incur-
vus, & ad terram depreſſus, ſub
ingenti illa crucis mole miſeran-
dum in modum cum immenſa
cordis anguſtia incedebat: ſingula
enim veſtigia cor illius acer-
biſſimè mordebant. Ceterum ar-
dentiffimus ejus erga nos amor
ſupra vires eum pati urgebat. Iam
cum immodicè immites illi mor-
tem Chriſti accelerarent, calcibus
& pugnis protrudebant eum, pro-
trahebantque, & ſine ulla miſera-
tione tam inhumanis eum affi-
ciebant verberibus, ac ſi beſtiam
præ manibus habuiſſent. Nihilo-
minus agnus innocentiffimus ſe-
torum benigniſſimè, cunctis illo-
rum iſtibus ac feritati quam ex-
cogitare poterant, ſuſcepit.
Quis jam ultra lacrymas cohi-
beat, Chriſtum ita afflictum ſibi
ob interiores oculos proponens?
Enimverò corpus illius prorfus
expreſſum erat, & adhuc pati ge-
ſtiebat. Sub pondere membra
ſuccumbebant; & amor fervidus
labascentem erigebat, ut pœnam
ad finem uſque perferret. Grande
crucis onus ad terram eum de-
primebat; & ignitum deſiderium
impellebat ut pergeret. Vehem-
ens namque deſiderium gra-
tiſſimam Dei Patris voluntatem
exequendi, noſtramque abſol-
vendi redemptionem, aded in eo
excreverat, ut ſupra naturam &
imbecillitatem humanam eum

pati cogeret, & per pœnas impel-
leret. * Nam vel ad extremum
judicii diem pro ſalute hominum
ſic onuſtus incedere nihil recu-
ſaſſet, ſi ſic fuiſſet viſum Patri, &
ad illius ceſſiſſet honorem.

Itaque hic Chriſtus cunctis ſpi-
ritualibus hominibus ſpeculum
& formam quamdam, perfectio-
nemque vitæ ſpiritualis propo-
ſuit. Quotquo enim ad ſinceram
& virtutibus conſpicuam vitam
aspirant, hi ſuam cum Chriſto
ſponte levent crucem, fideliterq;
ac perfeveranter eamdem ferant
neceſſe eſt: atque, ſi ita placuerit
Deo, privari ac nudari ſe ſinant
bonis temporalibus, & quibusli-
bet adminiculis ſolatiſque ami-
corum, * interna quoque ac ſpi-
rituali conſolatione, & gratia ſen-
ſibili. Adhæc irrideri ſe patian-
tur: probra, detractioes, injuriaſ-
que pro dilecto Deo ſuo hilariter
perferant: & dum multis afflicti-
onibus moleſtiſque hominum:
tentationibus dæmonum, ac pro-
priis culpis ſive defectibus ſuis
excruciantur, humilem patien-
tiam conſervent oportet. Et
quiſquis verus amator eſſe volet,
is neque in morte, neque in affli-
ctione qualicumque, quæ ei poſ-
ſet evenire, recedet à Dilecto ſuo,
nec petet abſolvi à cruce ſua, ſed
eam patietur quoad Domino vi-
ſum fuerit. Non etiam terrenam
ullam, ſed nec ſpiritalem inordi-
natè quæret cōſolationem, quæ
ei ſpiritualem crucem aut mollire
aut minuere poſſit. Quin potiùs

* O etiam
ceſſum
amoris
in Chri-
ſto baja-
lante
crucem!

4
Ejus ex-
emplo per-
ſeveran-
ter nobis
ferenda
erunt.

* Cùm
inter
cruces
ſpiritu-
ales, & in-
ternas
quas in
hume-
ros tol-
lere &
poſſi-
Chriſtū
ferre ju-
bemur,
una de
præcipu-
is nume-
retur a-
riditas
mentis,
ſeu tor-
menti
ex pri-
vatione
ſpirita-
lis cōſo-
lationis
ac gra-
tiæ ſen-
ſibilis;
ponitur
hic al-
tiſſimus
reſigna-

ad

DOMINICAR PASSIONIS EXPLICATIONIS gradus, ad que soli perfecti accedunt. De quo plura videntur potest apud R. P. Jacobum Gretserum de Sancta Cruce, toto libro 5.

ad dilecti gloriam, ad extremum usque spiritum illam ferre paratus erit: nec ullam aliam hinc mercedem appetet, nisi ut ad Dei cedat honorem, & illi soli placeat.

Sed age, jam ad Christum revertamur. Itaque ipso tam miserabiliter sub ingenti crucis mole incedente, erant pii aliquot, maximeque devotæ quædam femine, quas vehementissima afflictebat compassio ad Salvatorem, & flebant acerbè nimis, quibus Dominus ait: *Filia Jerusalem, nolite flere super me, sed super vos ipsas flere, & super filios vestros.* quasi diceret: Equidem lacrymis vestris non indigeo, qui contemptibilem hanc mortem sponte mea pro gloria Patris & pro vestra omnium salute patior. Non est ergo cur me lugeatis, sed vestra potius natorumque vestrorum, qui has mihi penas ingerunt, errata plangite. Ipsa namque vestra atque aliorum scelera gravius me premunt, quam crux ista quam fero. Et citò quidem dolor meus abibit, illorum autem cruciatus in ævo durabit sempiterno. Si enim ipsi filii vestri in ligno viridi hæc faciunt, in arido quid fiet?

Si ego, qui peccatum nullum unquam admisi, sed vireo semper, & virtutibus omnigenis fecundus sum, ex hoc nihilominus sæculo absque afflictionis igne, passionisque acerbitate emigrare non possum: quem illi ignem, quas flammæ, quæve inferni tormenta expectare debebunt, qui

aridi atque in bonis actibus steriles, virtutibusque vacui, malitia pleni sunt? Hinc nimirum D. Gregorius ait: *Dum mecum ipse passionem ac mortem Domini nostri Iesu Christi perpendo, Iob quoque afflictionem, & martyrium sancti Ioannis Baptista considero; prorsus exhorret cor meum ad penas impiis & peccatoribus preparatas.* Enimverò si Deus charissimos quosque amicos suos tam dirè castigavit: quâ in hostes suos severitate animadversurus est, qui ut pecora irrationalia & absque prudentia pro putridæ carnis suæ voluptate vivunt?

Deinde cum Christus ita, ut diximus, cruce miserabiliter onustus incederet, jamque omnino exhaustus viribus defecisset, cum non posset ulterius progredi, præ nimio angore corruit pronus in terram: quo casu multam simul expertus est crudeliū illorū militum ministrorumque inclementiâ dirè eum cædentium, trahentiū, impellentium, ut secum quisque facile perpendere potest. Id enim omne fecerunt ei, quod intus diabolus suggererat. Videntes autem impij illi quòd eum nec verberando, nec trahendo, nec propellendo, seu calcando ulterius promovere possent (jam enim ei nihil remanerat virium) hominem quemdam ad oppidum tendentem comprehenderunt, eumque post Christum ferre Crucem compulerunt. Id verò non ex aliqua erga Christum compassione

S. Gregorius,

6. Christus fatigatum crucem gestando corruit.

Simon Cyrenæus homo gentilis, crucem Christi post ipsum portavit.

Q fe-

DOMI-
NICAE
PASSIO-
NIS EX-
PLICAE-
TIO.

fecere, sed ut tanto celerius eum neci darent, & ne forte sub manibus eorum animam efflaret, priusquam in eum omnem malitiam sevitiâque suam exercuissent. Et homo iste ethnicus erat: videlicet ut hoc ipso daretur intelligi, indignos esse Judæos qui Christi crucem bajularent: simulque ea res præferbat hoc mysterium, fidem scilicet & gloriam Crucis ad gentes tranlituram.

CAPUT XIII.

Maria Filium suum Crucem bajulantem æstissima sequitur.

1. Beata Maria occurrit Christo crucem suam bajulanti.
2. Ineffabilis ibi dolor viscerum maternorum.
3. Quem tamen perfert constantiſſime, sine ullo impatientiæ gestu, aut voce.
4. Crucis & afflictionis donum. DEL excellentissimum.

I. Dum igitur hæc aguntur, Maria tristissima Dei Mater, avidè suum quærebat videre Filium, ut vel consolatorium ex eo perciperet verbum, vel aliquod ei impenderet solatium, ultimumque vale diceret. Sed quia propè ad eum accedere non dabatur, ob turbam militum qui eum cinxerant, & undique sequebantur; alio (sicut à plerisque affirmatur) perrexit itinere, ut turbam anteverteret, atque ita suo veniret dilecto obviam. Quamvis enim ex acerbissimo dolore, quem ob Filii passionem conceperat, prorsus exhausta & viribus esset destituta; fortis nihilominus amor, quo

erga illum fervebat, & ingens eum videndi desiderium, vires ei addidit; ita ut turbam omnem filium ejus ducentium præveniret.

Quis, obsecro, mente concipere possit, quibus fuerit doloris & angustiae confixa aculeis, cum unicum solamen cordis sui ita miserabiliter derelictum, & gravi insuper crucis pondere onustum videret? cum aspiceret gratissimum vultum ejus (quem toties intima cum devotione amplexa fuerat) tam turpiter deformatum & miserè affectum? cum contueretur & venerandum caput illius, (quod sepè multa cum reverentia ardentissimo suo appresserat cordi) horribili corona spinea crudelissimè compunctum? cum denique cerneret Deo ac Domino suo tantam irrogari injuriam & contemptum, ipsumque inter latrones damnatum annumerari? quis dubitare possit, gladium doloris piissimum cor illius acerbissimè transverberasse, cum videret dilectissimum Filium suum, quem suo gestavit sub pectore, ita sanguine phlegmatibusque foedatum, crebris affectum vulneribus, & ab omni despectum abjectumque mundo? Nihil est ambiguum, quin si divina bonitate non fuisset servata roborataque, cor illius devotissimum præ dolore & mœrore ruptum fuisset; quandoquidem aded ejus animum vis immensa doloris oppleverat, ut veluti sub gravi staret pressa saxo,

nec

2.
Matronarum viscerum dolor pro filii infatigabili

Luc. 2.

DOMI-
NICAE
PASSIO-
NIS EX-
PLICATA
TIO.

3.
Constan-
ter tamē
sine ullo
impasi-
entiae si-
gno suū
cum filio
in corde
Crucem
portat, &
ad illam
se se of-
ferat.

Dolorem
tamen
inennar-
abilem
sensit, &
lacrymas
testata
est.

nec posset saltem verbum edere. Neque tamen gestus incompositos, aut insolitam aliquam praesetulit deformitatem, non ullam exhibuit forinsecus impatientiae notam, utpote quae sefunditus Deo resignarat, totamque se absque electione aliqua vel optione in gratissimam illius refuderat retuleratque voluntatem. Et quia plena erat Spiritu sancto, nove- rat ex Prophetis filio suo moriendum esse, eaque de causa mortale eum sumpsisse corpus, sicque visum esse Patri caelesti: ideoque aliud desiderare non poterat. Unde quemadmodum Jesus Christus ultrò se Patri obtulit hostiam vivam pro salute mortalium, ita & beatissima dulcissimaque virgo Maria ipsa quoque Filium suū obtulit pro humani generis salute: satilque ei gratius fuit suo destitui solatio, quam hominum impedire redemptionem. Atqui flagrantissimus illius erga filium amor totum se intus cohibere non poterat: sed ut intus cor exulset, consumpsit, liquefecit; ita foras ferventes expulit lacrymas, vividum illius colorem obscuravit, atque innumera eademque altissima extorsit suspiria: ita ut exterior ejus miseranda atque tristissima habitudo, interiorem spiritus angustiam declararet. Quia verò Dei intelligebat esse voluntatem, ut unà cum filio suo pateretur, sponte sese ad hoc obtulit, etiam mori paratissima unà cum Jesu nato suo pro salute ac redē-

ptione miserorum. Continuit autem dolorem suum intra secreta pectoris, eò quòd nullam externam hominum consolationem desideraret: potius appetens in illo dolore persistere, donec eam ipse Dominus eriperet ac consolaretur. Ea namque de causa Jesum secuta est, ut simul cum eo suam ferret crucem. Idcirco accessit Calvariam, ut cum eo intus spiritualiter crucifigeretur. Ideò juxta crucem astitit, ut gladius doloris cor ejus configeret, ipsaque Martyrum omnium Regina efficeretur.

Excellentissimum donum, quo Deus suos solet munerari amicos, crux est & afflictio: atque illud ipsum & Filio suo, & beatæ Virgini, & electis amicis suis omnibus contulit. Unde quisquis cruci & afflictionibus sese opponit, Dei voluntati ac donis ejus resistit, aberratque à Deo, terga illi objiciens. Comuni siquidem amore Deus cunctos homines prosequitur, optaretque omnes ad perfectionem provehere: quod tamen absque labore & dolore cruceque multiplici fieri non potest: haud secus quàm pretiosa & affabre elaborata aurea patera, absque igne, malleis, aliisque acutis & accommodis instrumentis fieri non potuit. Sed miseri homines semper fugiunt, nec ferre aut satisfacere student suavissimæ Christi operationi: ideoque semper inepti, miseri, & fragiles permanent.

Sed insinua-
se cobit-
buit.

Secuta fili-
um, ut
cum eo
concruci-
figeretur
interius.

4.
Cruz don-
num Deū
excellen-
tissimum,
quo sin-
gulares
suos ami-
cor dona.

CAPUT XIV.

DOMI-
NICAE
PASSIO-
NIS EX-
PLICA-
TIO.

*Iesus in montem Calvaria perve-
niens, felle potatur, ejusq; plaga
ex dolorosa vestium detractio-
ne renouatur.*

- 1. Quatuor cause aggravantes ignominiam mortu Christi: 1. genus mortu, 2. societas latronum, 3. loci fœditas. 4. temporu solemnitas
- 2. Christus potatur vino myrrhino, & felleto,
- 3. Ut gulositas in reprimat mundanorum.
- 4. Nudatur ad Crucis supplicium, quod facinorosus tantum fieri solebat.
- 5. Eju nuditas docet nos sectari veram paupertatem spiritu.
- 6. Magnus dolor Christi in detractio vestium adherentium corpori vulnerato.
- 7. Pia contemplatio Christi Domini vulnerati & denudati.
- 8. Seipsum & sacrificium passionu sua Patri suo pro nobis offerenti.
- 9. Compassio anima devota erga sponsum Christum se crucifixioni preparantem.

I. Ex qua-
suo cau-
sa aggra-
vantibus
fuit mors
Christi
despectis-
sima.

1. Genus
mortu
per cru-
cem:

2. Socie-
tas cum
Deo cru-
cifixoru:

3. Locus
Calva-

Ad hunc igitur modum, ut paulò ante dictum est, Judæi immites Christum ad Calvariam perduxerunt, locum execrabilem, damnatum, contemptibilem, plenumque fœtoribus extinctorum cadaveru & ossium mortuorum. Itaque colligere licet, mortem Christi omnium longè despectissimam fuisse, idque quatuor exrationibus. Primò quidem, quòd crucifixio illo ævo turpissimum ac ignominiosissimū mortis genus erat, quòd sceleratissimis quibusque potuisset adhiberi. Secundò, quòd inter duos latrones medius crucifixus est Dominus, ut ex illorum operibus condemnaretur, credereturque esse par scelere, qui consimili pœnæ subdebatur. Tertio, quòd in putidissimo Calvaria loco nudus

occidebatur, quòd non nisi indigniter flagitiosis inferri solebat. Quartò, quòd in præclara Paschæ solemnitate occisus est, tamquam cuius vita tam scelestæ & execrabilis esset, ut omninò necesse fuerit quamprimum eum tolli è medio, utpote qui omnibus maximè esset in visus & onerosus.

Ubi verò ad hunc Calvaria montem perventum est, cum pius Dominus præ nimia fatigatione, & gravi crucis pondere, anxius admodum & imbecillis esset, potum ei præbuerunt, uti moris erat facere condemnatis, non quidem dulce vinum, sed corruptum & acidum, myrrha felleque permixtum: quo nimirum homines lividi ac scelerati, quàm essent in Christum amaro ac virulento corde, manifestè prodiderunt, quando ne unum quidem membrum in eo impunitum reliquerunt. Sed & Christus Dominus in cunctis membris suis pati voluit, ut nos omnibus membris læsos perfectè sanaret. Et quia Adam per voluptatem veriti fructus peccavit Dominus Jesus peccatum illius per felleque potionis cruciatum expiata voluit.

Heu! quàm multos hodie invenire est, qui putridum cadaver suum variis eisdemque delicatis admodum cibus nimis farciant, ducentes pro nihilo, Deum per gulæ vitium offendere. Hi, ex templo Spiritus sancti, tabernaculorum efficiunt: præclaræ essentia suæ formam obliti, imaginem

via cada-
verosu;

4. Tem-
pu fre-
quentis-
sima Pa-
schatu.

2.
Pinum
myrrha-
tum felle
mixtum
Domini
ministrat.
Mat. 27
Mat. 27

Gen. 3
Potio
vera per
Ad. per
cata.

3.
Eju me-
moria de-
beret gu-
la vitium
reprimere.

DOMI-
NICAR
PASSIO-
NIS
FELICIA-
TIO.

ginem diviniæ similitudinis in-
irrationalis pecudis similitudi-
nem commutârunt. Non veren-
tur animam & corpus perdere, ut
sensuum suorum oblectamentis
satisfaciant. Ilti planè Christo Je-
su non semel tantùm acerbam
præbent potionem, sed quotidie
acerbissimum fel ei bibendum
porrigunt. Itaque homini spiri-
tali cibus & potus tali cum mo-
deramine ac di cretione capien-
dus est, ut ei sit auxilio ad serui-
endum Deo: atque ea cum grati-
tudine, ut vel ex singulis buccel-
lis laus resultet benignissimi Cõ-
ditoris.

4. Dehinc crudelissimè Domino
Salvatori suas detraxere vestes,
turpiter eum denudantes. Itaque
quamvis ipse Dominus Iesus in
omni vita sua totus pauper fuerit,
attamen in cruce perfectum nobis
veræ paupertatis speculum &
formam voluit exhibere, dum se
ita nudari passus est, & nihil ha-
buit reliquum quo sacrum caput
suum reclinaret. Nimirum tam-
quam nihil cum mundo habens
commercii, nudus è mundo exi-
vit. Denique ad majorem sui ig-
nominiam & dedecus ita nudus
etiam in cruce suspensus est, in
conspectu acerrimorum hostium
& illuorum suorum. Neque e-
nim aliqui mortis rei nudi in cru-
cem agi solebant, nisi qui essent
insigniter facinorosi, quique in
exemplum aliorum horribili e-
rant morte afficiendi.

Ioan. 19
Tamquã
facinoro-
sus quis-
piam, ita
nudatus
Dominus
ad sup-
plicium
crucis.

Attende nunc, ô anima mea,
interna cum compassione dulcis-
simum Redemptorem & amato-
rem tuum. Aspice ut Rex gloriæ,
qui cuncta vestit, ac tegit cælum
nubibus, arbores foliis, terram
herbis ac floribus, ipsemet ad cu-
tem usque despoliatur vestibus,
tamquam denuò numquam vesti-
endus. Vide Dominum domino-
rum factum veræ paupertatis spe-
culum. Pudeat posthac murmu-
rare, conqueri, & animo dejici,
cùm aliquid tibi subtrahitur, aut
in internâ externâve relinqueris
paupertate. Disce hic pauperem,
nudum, derelictumque Iesum se-
qui. Adverte, obsecro, ut cæli
pulchritudo deformatur, cæli al-
titudo humiliatur, clarum purita-
tis speculum deregitur. Nemo
umquam capere sufficet, quàm
gravi intus dolore pudicissimum
cor illius mordebatur, quod in-
gentem illam confusionem & ve-
recundiam ferre cogeretur; ma-
ximeque quod ita turpiter sub
purissimæ Matris aspectu in cruce
pendere oportebat.

Obsecro cum ingenti compas-
sione attendamus, quanta cum
inclementia crudelissimi illi ve-
stes Domino abstraxerunt, quarum
simbria fluxu sanguinis feminam
laborantem curarat. Quis non
videat quàm inhumanus fuerit
dolor & cruciatus, vestem vulne-
ribus inhærentem, & sanguine
concretam, tanta cum crudelitate
detrahere, cunctis haud dubiè
vulneribus recrudescentibus? Se-
cum

5.
Illa Chri-
sti nudi-
tas, nudã
paupertas
tem nobis
commen-
dat.

6.
Luc. 2.
Distraxit
ipsa ven-
tium ad-
hærentiũ
lacera-
carni, cru-
ciatum
renova-
bat.

**BOMI-
NICAE
PASSIO-
NIS EX-
PLICATA-
TIO.**

cum quisque suo in corde doloris hujus magnitudinem expendat. Et, ut quorundam est opinio, spineam coronam à capite avulsam (eò quòd velti exuendæ impedimento erat) rursum incredibili cum tormento sancto ejus capiti impresserunt, ut non sit dolor qui huic possit comparari.

7.
*Devota
tristitia
reprehen-
sio Christi
ad sup-
plicium pa-
ratum
denuda-
ti.*

Age nunc, meditare, ò anima mea, in quanto cruciatu fuerit gaudium cæli. Aspice, ut totum corpus ejus denuò vulneratum sit, cunctis illis lacris vulneribus renovatis, & purissimo sanguine fluentibus. Contuere, ut benedictum caput ejus, Angelicis potestatibus cum tremore conspiciendum, ab immitibus illis afflictum & excruciatum fuerit, dum spinæ denuò impositæ nova infligere vulnera, ita ut vuln^o vulneri jungeretur. Adverte quæso, ut sanguis ille Regius cerebro permixtus, ex cunctis illis vulnerib^o per faciem, per capillos, per collum, ad terram usque ubertim pro manaverit, utque corpus illud deforme (quod tam milerè conscissum ac lacerum non nisi vulnus fluens erat) jam vento frigoriq^{ue} expositum sit, obrigueritq^{ue}. Et tamen agnus mansuetissimus non patienter modò, sed etiam cum ingenti desiderio omnem hunc immanem atque horribilem pertulit cruciatum. O quàm stabat illic tremulus præ frigore! O quantum aucta & profundius infligta sunt vulnera ejus, dum ex acerba illa velti avulsione vul-

nera vulneribus inserta sunt, adeò ut piissimus & omni amore amplectendus Jesus Christus Dominus nolter, non nisi vulnus sanguinem manans effectus sit! O quam affliktionem pertulit in corde suo, videns odium, livorem, fraudem, sitimq^{ue} cruentam Judæorum, videns quantum perire festinarent aptare crucem Salvatori suo, urgere ministros, subministrare clavos, necem accelerare! Ipsi enim magna intus crux erat, quòd Dominus Salvator tam diu ante oculos eorum versaretur.

Sentire etiam hinc licet, quod quidam affirmant, Christum Jesum (qui spiritum suum numquàm ab orandi agendiq^{ue} studio relaxabat) dum ministri circa illius mortem præparandam occuparentur, flexis humiliter & devotè in terram nudis cruentisq^{ue} genibus suis, corde itè, oculis, ac manibus in cælum ad Deum Patrem erectis, obtulisse eidem, dignissimum sacrificium passionis suæ ad conciliandum eum humano generi.

O anima mea, statue modò Dominum Salvatorem tuum ob oculos cordis tui, videatq^{ue} Jesum sponsum tuum, delicias animi tui, tam milerabiliter sanguine rubricatum, vulneribus confectum, deformem, & corde anxium coram altare, vt te scdam sponiam suam tibi despòdeat, mundet, fanet, exornet, omniq^{ue} debito absolvat. Imaginem hanc maxi-

nè

8.
*Offert
Christum
flexu ge-
nibus Pa-
tri sacri-
ficium
passionis
sua.*

9.
*Anima
devota
hic cum
sancto af-
fectu con-
paratur
sponso se
ad cruci-
fixionem
paranti.*

DOMI-
NICAE
PASSIO-
NIS EX-
ELICA-
TIO.

mè miserādam tam altè memorię tuę imprime, ut nulla umquam oblivione deleatur. Et quānam ferre poteris, ut dilectum cordis tui tam miserè afflictum aspicias? Nonne integrò desiderabis corde, ut te totam faciat in lacrymas resolvi, quòd corpus dilecti tui undique saucium lacrymis tuis abluere, & ab omni possis deformitate mundare? O te felicem! si medulla omnis ossium tuorum, sanguisq̄ue cordis tui in unguentum distillari possit, quo vulnera cuncta sponsi tui perungerentur: ipsumq̄ue cor tuum igne amoris decoctum in gratissimum posset transire cibum, quo os dilecti tui felle exacerbatum edulcaretur. Et licet hæc re ipsa præstare nequeas, pleno tamen affectu præstabis: & satis est dilecto tuo, cor potius quàm opera pensanti. Itaque sic lotum & perunctum sponsum tuum ingenti cum reverentia, * quietis captandæ gratiâ in suavissimum DEI Patris sinum tamquam in amœnissimum lectulum repones: capite illius reverendissimo spinarum aculeis tam dirè compuncto ad piissimū Dei Patris pectus (ceu ad mollissimum quod possis invenire pulvinar) ob requiem captandam applicato.

CAPUT XV.

Iesus in cruce extenditur, e jusq̄ manus ac pedes divinis clavibus crudeliter perforantur, cruciq̄ affiguntur.

1. Pia consideratio, quo affectu Christus suam Crucem salutaverit: cui manus pedesq̄ sunt crudeliter conclavati.
2. Crux sancta lectulus amoris, quo sponsus animam amantem invitat: inenarrabilis in eadem Christi Domini cruciatus.
3. Compassio Beatae Mariæ Virginis, & crucifixio animæ devotæ cum Christo sponso suo, cujus amor crucifixus est.

POST hæc inhumanissimi illi carnifices Jesum crudelissimè rapiētes, ad crucem traxerunt; quam agnus innocens ingenti cum amore salutavit, dicens (ut piè meditari possumus) in corde suo: *O crux benedicta, tanto jam ex tempore te amplecti concupivi, tringinta tribus annis tui me tenuit desiderium, ut hominum in te salutem operarer. In servi igitur nunc Creatori tuo, & fer seculi pretium. Illi deinde corpus agni innocentissimi vulneratum, immitissimè in crucem rigidam prostraverunt, manumq̄ue alteram crasso quodam & obtuso clavo crebris ictibus cruciabiliter nimis affixerunt. O quàm * impatibilis hic dolor fuit suavissimo Redemptori, cujus tam tenera ac præclara erat complexio, qui totus jam debilis & exhaustus erat ex pœnis illis omnibus, quas ante per tulerat! Quàm intimas cordis ejus medullas singuli ictus isti, atque hæc affixio penetrabant! quâ fuit corde anxius, quàm doloribus immensis undique correptus, cum grandis ille & obtusus clavus, vi multa per venas, nervos, ossicula (quæ in manibus concurrunt) adigeretur! Secum quicquæ*

bra tri-
buun-
tur hu-
na, per
locutio
nem tro-
picam.

I.
Quanto
affectu
Christus
Crucem
salutave-
rit!

Manus
& pedes
Christi
clavis co-
figuntur.

* Id est
crudelis
& intolera-
bilis.

* Ista
singula-
ris devo-
tio re-
ponen-
di filii
in sinu
Patris,
ex fer-
venti
pietate
& amo-
re erga
Christū
orta,
plane
confen-
dit cum
modo
loquēdi
factæ
Scriptu-
ræ, ubi
Deo Pa-
tri mē-

DOMI-
NICAE
P. 110.
NIS IX-
FLICA-
TIO.
Clavus
obtusus
& cras-
sus.

Manum
alteram
fune ex-
tendunt,
alteram
premit
calcibus.

2.
Lectulus
crucis, in
quo ob-
dormit
sponsus
tuus dul-
cissimus,
o anima
devera.
Cant. 2.
& 5.

Cant. 1.

que pendat quantus hic dolor fuerit, quanta angustia, quanta cordis oppressio. Et quia obtusus admodum & crassus, erat clavus, cutem simul attraxit per vulnus. Mox alteram quoque manum ad foramen in cruce effossum itidem perforandam pertraxerunt. Sed quia procul illud foramen aberat, & Christi corpus frigore, sanguinis effusione, pœnisque antea perpessus non parum contractum erat, manum ipsam rigido fune extenderunt, alteram interim manum summa vi premendo & calcando retinentes; atque ita sacra Christi brachia horribili cum dolore intenderunt, donec quò volebant manum adduxissent: quã tunc similiter ingenti clavo crebris ictibus confoderunt. Dehinc & sacros ejus pedes crudelissime prius extentos, simulque junctos, immani clavo, cum intolerabili dolore confixerunt.

Attende nunc, o anima mea, sponsum tuum, Deum, & Creatorem tuum, ut hic amoris conscenderit lectulus: quàm late suas extenderit ulnas, ut te amplectatur: quàm denique amicaliter te ad se invitaverit, utens verbis illis Cantici Canticorum: Veni sator mea, sponsa mea, columba mea: Veni, inquam, in foramina petrae, id est, in melliflua Vulnere mea. Veni, quia jam paratus & floridus est lectulus noster, ornatus rubicundus Vulnerebus, & precioso Sanguine meo. Ita que veni profus, o anima mea,

& intuere quanta pro te pertulerit Deus tuus: vide cum ingenti compassione, ut sacra ejus membra extenta, distracta, dilacerata, & extra suas juncturas in longum latumque evulsa atque exturbata sunt: ita ut ne unum quidem suo adhæreat loco, & cuncta facile possint dinumerari. Adeo inhumaniter dulcis Jesus instar arcus erat extensus, ut membrum aliud alii succurrere non posset, cunctis pariter incomprehensibili dolore pœnaque correptis. Nos quidem, si parvo quodam simus affecti vulnere, vix moderatè ferimus, ut quispiam illud etiam leniter attrectet: & tamen manuum pedumque Christi vulneribus omne pondus totius sacri corporis ejus cruciabiliter imminēbat. O quàm miserandum in modum membra, nervique omnes cõtrahebantur! quàm cuncta illius interiora perturbata, læsa, atque contrita erant! Vicit hæc pœna captum omnem & intellectum humanum, eò quòd intolerabilis esset, tantoque tempore duraret. Hinc venerabilis Beda ait: *Christus pendens in Cruce manibus pedibusque confixus, lenta morte consumptus & attritus est, diuque in pœna perduravit, non quòd eum delectaret vivere, sed ne passio sua cito finiretur.*

O quantis in angoribus posita erat dulcissima Dei mater & virgo Maria! Quàm singuli quique ictus malleorum (quos, dum filius crucifigeretur, audivit) cor illius

Inven-
rabiles
crucis
Domi-
ni in
cruce
fixi.

3.
Cant. 1.
suo Ma-
ria.

DOMINI illius pulsarunt ! Quam totam
NICAR in se portavit Crucis imaginem,
PASSIO- eidem ipsa vicissim omnino im-
NIS EX- pressa, & in eam quasi transfor-
PLICAT- mata ! Nec dubium est, quin per
TIO- ingentem compassionem unà cū
filio Cruci affixa fuerit, sitque pas-
sa intrinsecus, quidquid Christus
foris perpessus est. Stemus & nos
cum Matre piissima juxta crucem.

Bonum est nos hīc paulisper sub-
sistere : quandoquidem flumina
hic scatent gratiæ atque charis-
matum. Nos etiam unà cum af-
flicta matre Maria (si tamen gra-
tiæ filii sumus) in intimis ani-
marum nostrarū, dolore & com-
passione vulneremur erga inhu-
manam * Christi passionem, cūm
sit ipse frater, caro & sanguis nos-
ter, & nostra utique sint peccata
ob quæ sic affligitur. Denique
ascendamus & nos ardenti cum
amore & devotione in lectulum
dilecti nostri, id est, in sanctam
Crucem, in qua Amor noster tam
miserabiliter distentus est: huc af-
cendamus, quando multo cum
desiderio ille nos expectat, satif-
que latè (nos amplexandi gratiā)
sua brachia extendit. Nos vicis-
sim cunctas vires & membra nos-
tra ad ipsum erigamus, ut cum
amore eum amabiliter ample-
xemur, atque cum devotione &
reverentia nostris apprimamus
cordibus, dicendo cum sponsa in

Canticis canticorum: *Fasciculus
myrrhe dilectus meus mihi, inter u-
bera mea commorabitur. Sit cor
nostrum illi gratum pulvinar,*

Cant. 1. *Canticis canticorum: Fasciculus
myrrhe dilectus meus mihi, inter u-
bera mea commorabitur. Sit cor
nostrum illi gratum pulvinar,*

quod sacrum suum caput acclie-
net.

CAPUT XVI.

*Jesus cum Cruce sublevatus, medius
inter latrones pendet, blasphemis
impetitur, orat pro inimicis, la-
troniq; pœnitenti paradysum pro-
mittit.*

1. Exaltatio Christi cum Cruce, & in Cruce jam confixi, renovavit ejus dolores, vulneraq; dilatavit.
2. Hac elevatio Crucis, erat erectio trophæi; quod Christus de hostibus nostris reportavit.
3. Antiqua figura sanctæ Crucis ipsi devotè ac commodantur.
4. Specialis meditatio dolorum Christi, per singulas partes corporis, & potentias animæ.
5. Provocatio compunctionis & amoris ob Christi passionem.
6. Christus inter duos latrones medius exhibitus specimen judicii extremi.
7. Titulus Crucis ex Spiritu sancti suggestione appositus: singula ejus verba explicantur.
8. Distribuunt inter se carniſices vestimenta Christi.
9. Plena desolatio Christi in Cruce: unde tamen nobis plenissima consolatio.
10. Quomodo anima sancta sedere possit cum militibus custodiens Christum crucifixum.
11. Iudæi nihil poterant impropere Christo; præter virtutem, miracula, & Divinitatem.
12. Quamam Christum in Cruce pendens improperet populo ingrato.
13. Ingratitudo illa dolorem Christi maxime aggravavit.
14. Blasphemia Iudæorum in Deum, quasi non posset Christum liberare: ipse tamen misericorditer orat pro eis & omnibus peccatoribus.
15. Omnes creatura ad collaudandum Christum invitantur.
16. Pia oblatio, quæ Patri offertur Christus, pro erratis nostris.
17. Pœnitentia latronis.
18. Fuit mutatio dexteræ Christi, ad quam pendit latro pœnitens.
19. Fides, charitas, & resignatio boni latronis.
20. Immensa Christi misericordia erga peccatores pœnitentes: quæ sepe tamen præbet stultis an- sam damnationis.

ITA QUæ ubi jam immitissimi
Icarnifices Dominum Cruci af-
xerant, mox eum cum Cruce
R
sub-

I.
Cruce in
Calva-
ria pe-
sub-

Anima
devota
concruci-
figatur
cum Chri-
sto.

* Inhu-
manis
nempe
actioni-
bus Iu-
dæorū,
crude-
lissimæ
tortorū
immani
barba-
rie infli-
ctæ Chri-
sto pa-
tienti.

DOMI-
NICAE
PASSIO-
NIS EX-
PLICAC-
TIO.
tram im-
pacta di-
latavit
Christi
vulnera.

sublevarunt, & ipsam Crucem sanctam ferocissime in petram excisam impegerunt, decidereque permiserunt: ita ut hoc casu cuncta Christi membra atque interiora in humano quodam dolore cōcuterentur colliderenturque, utpote quæ antea plus satis intensa fuerant. Hic jam manuum pedumque sacra Vulnera instar fontium denuò eruperunt, largeque manare cæperunt. Nimirum hæc sunt quatuor flumina paradisi, quæ ex loco voluptatis egredientia irrigant omnem terram. *O omnes sitientes venite ad aquas: haurite nunc cum gaudio de fontibus Salvatoris. Sugite mel de petra, oleumque de saxo durissimo. Emite absque argento, & absque ulla commutatione vinum & lac.* Hic est lapis angularis, firmus & incommutabilis, quem Jacob Pater cælestis erexit in signum gratiæ & clementiæ, in titulum pacis, perfusum misericordiæ oleo.

2.
Crucis
trophæum,
signum
victoriæ
de inimi-
cu no-
stru.

Ea verò de causa Christus sublevatus est, ut inimicus cum omni virtute sua prosterneretur. Nunc igitur fideles omnes vestrum contemplantini Salvatorem, Regem ac ducem pro vobis dimicantem, atque à vestris vos eripientem hostibus, & in pristinam asserentem libertatem. Jam victoriæ signum crucis trophæum erectum est, sub quo nobis militandum est: nam hoc nos ab omnibus tuebatur obitaculis atque impedimentis. Itaque gaudeamus, exultemus, gloriemur in Cruce Domini

nostri Jesu Christi: qua sola suum voluit elidere hostem. Hanc usque adeò amavit, ut illius perquirendæ causâ descenderit in terras, quandoquidem cæli hujusmodi ligni genus non profertur. Factus est velut exul extra regnum, gloriam & gaudia sua, quò hanc posset amplecti. Aspicimus igitur (sicut monet Paulus) in Auctorem Fidei, & consummatorem Jesum, qui propositio sibi gaudio sustinuit crucem, confusione contempta, imò & afflictione omni, quæ inde illi accidere potuisset.

Venite, oro, quotquot Deum amatis, ascendamus ad montem Domini, quandoquidem secundus admodum est, & pinguis, deliciis abundans. Hic jam botrus in veste suspenditur. Hic jam planè est *petra bis virga percussa*, quæ non modò aquas vivas, sed & olei rivus dulciter emanat: adeò ut quotquot ad hunc montem accedunt, sanctificentur, dicantque cum anima amante: *Oleum effusum nomen tuum.* Hic est vas opobalsamo gratiæ plenum, quod quidem vas non solum pluribus in locis perforatum est, sed & fundum quoque illius excussum: ita ut cuilibet haurire liceat quantum libet. Hic est *flos campi, & lilium convallium, fructusque terre sublimis, atque agnus sine macula.* Hic, inquam, planè est elegans lilium cōvallis nostræ albedine micans, & totum orbem suo splendore illustrans, virtutesque suæ odore adim-

Heb. 12

3.

Mich. 4

Figura

veteris

Testam-

ti Crucis

præmo-

stranter,

Psal. 67.

Num. 11

Num. 11

Cant. 4

Cant. 2

Isa. 4.

Levit. 9

DOMI-
NICAE
PASSIO-
NIS EX-
PLICA-
TIO.

adimplens; ex quo aurei proce-
dunt ramuli, id est, Divinitas ipsa
sub candidis purissimæ humani-
tatis ejus foliis delitescens. Exul-
tet nunc terra nostra tam specio-
so fructu ornata: cesset à gemitu
vallis nostra lacrymosa. Quæ
enim prius infecta erat serpenti-
num gustando virus, nunc pre-
tiosi Sanguinis Christi balsamo
repurgata est, atque rore cælesti
per sancti Sirius infusionem fe-
cundata: ita ut jam numerosa e-
diderit lilia, inter quæ anima a-
mans dilectum suum obambula-
re & pasci dicit. Quot namque
in terris sunt homines mundi
cordis, & Deum amantis, tot no-
stra vallis lilia produxit: atque in
his delectabiliter sponsus pasci-
tur, jucundeque satis obambulat.
Et ipse quidem singulare illud li-
lium est, ex cuius semine cetera
pullularunt, suamque formam,
decorem & fragrantiam mutuata
sunt. Hujus lilij odore serpentes
& corruptio omnis fugatur. Ita-
que instar apis sedula huc studi-
ose advolemus, de vulnere ad
vulnus transeunt e; nec aliunde
nobis pabula carpamus, cum hæc
melle scateant. Quid enim aliud
sunt sacra mellitaque verba Chri-
sti, quæ in Cruce deprompsit, quæ
flores melliflui ex caule lilij, id
est, ex sancta Cruce nascentes?

4. Quæso, sensibili quodam com-
passionis affectu videamus, quali
cruciatu Christus hic fuerit cir-
cumdatus, utpote cui nec unum
quidem supererat membrum, quod

non extra locum suum cum inef-
fabili dolore avulsum esset. O
quantopere dolebant brachia tam
dire extenta! Quam pungebant
cor illius tormenta vulnerum,
quæ totius corporis pondus tam-
diu portaverant! Quantis erat
correpta angoribus sancta illius
anima, quæ omni confortatione
destituta, omnem hanc crucem
& pœnam suo in pondere susti-
nuit! Ut enim resignatio ac pa-
tientia Domini Jesu pro peccatis
nostris afflicti, evidentius nobis
reluceret, & salus nostra strenuè,
fortiter perfecteque perageretur, ac
debitum humani generis largè
copioseque exsolveretur: Divi-
nitas humanitatem patientem, &
inferiores animæ vires, consola-
tionis influxu non relevabat, sed
hæ solo patientiæ gubernaculo
regebantur in acerbissima ipsius
Christi passione. Itaque si aliqua pe-
nes nos amoris scintilla, si qua
compassionis viscera resident,
non poterimus non compati Crea-
tori & Salvatori nostro, quem
hic ob oculos tam miserè pro no-
stris sceleribus pendere videmus.
Quis enim vel bruto animanti sic
affecto non compatiatur?

Et quidem pius Jesus non so-
lum intolerabilibus illic pepedit
in pœnis, ut nos ad lacrymas &
compunctionem moveret: verum
etiam cum omnibus amoris ar-
gumentis & indicis, ut nos simi-
liter ad amorem accenderet &
provocaret. Estque sublatum in
altum, latè sua extendens bra-
chia,

corporis
partes
expen-
dendi

5.
Sic dolo-
rem &
amorem
simul ab-
undante
provoca-
nt.

R. 2

chia,

DOMI-
NICAE
PASSIO-
NIS EX-
PLICAN-
TIO.

chia, ut nos omnes amplecteretur. Duris rigidisque ad crucem clavis affixus est, ut nos ad poenitentiam longanimiter praestolaretur. Ex omni corpore suo manavit sanguinem, ut largiter nobis potandum praerberet praecipuam sui pretiosi Sanguinis medicinam. Ingentia valtaque suscepit, vulnera, ut patulum accessum seaturumque latibulum in illis semper haberemus ab omni tentationum impulsu. Demisit caput, quo pacis nobis & amoris praerberet osculum.

6.

Mar. 15.
Ioan. 19
Imago
quedam
novissimi
iudicii
in latro-
nibus ad
dexteram
& sini-
stra Chri-
sti cruci-
fixi re-
praesenta-
tur.

Est praeterea Dominus noster Jesus Christus cum sceleratis reputatus, atque inter duos latrones medius, ceu Princeps latronum, suspensus. Fecit hoc impietas Judaica, ut Christus, qui in seipso innocentissimus erat, crederetur ab omnibus similis illis esse in moribus, cum quibus eadem damnatione plexus erat: ut sic per alienam malitiam infamis fieret, qui ex sese erat justissimus. Sed nihil refugit humilis Jesus inter illos pendere, pro quibus mori desiderabat. Et ipse quidem cum sceleratis annumeratus est in terris, ut nos Angelorum caetibus in caelis infereremur. Fuit inter duos sceleratos medius, non ut nequam, sed tamquam iudex, alterum misericorditer donando vita, alterum iustam mortis aeternae feriendo sententiam. Et hic iudicij futuri quamdam exhibuit formam, in quo bonos quidem a dextris, impios vero a sinistris collocabit.

Mat. 25.

Dehinc etiam Pilatus more Romanorum causam necis Christi scripto in tabulam redegit, eamque supra crucem triplici idiomate affigi praecipit, his verbis: *JESUS Nazarenus Rex Iudeorum*. Et licet homo ethnicus esset Pilatus, hunc tamen titulum ex sancti Spiritus digestis intuitu, ad ignominiam quidem & dedecus Iudeorum, gloriam vero & triumphum Christi. Occulte siquidem virtus omnipotentis Dei in corde infidelis operabatur, ut aliter scribere non posset, quam ei divinitus inspiraretur; & nec mutare quidem posset quod scripserat, licet a Iudaeis exigeretur. Non enim audire Pilatum Iudaei volebant, cum diceret nullam se in Domino causam reperire: unde nec ipse eis more gerere voluit, sed ait: *Quod scripsi, scripsi*. Atque hoc ipso ultus est se de Iudaeis, ita ut culpa & malitia omnis in eos redundarit. Per hunc quoque titulum discretus est Dominus a latronibus: ut totus adverteret orbis, quod non pro aliquo scelere suo, sed ex amore purissimo pretiosam animam suam morti exponeret pro amicis suis. *Hunc autem titulum multi Iudeorum legerunt*. Legamus eum & nos ceu veri Iudaei, id est, confessores Christi, non, uti illi, cum aspersione, sed devota meditatione, semper eum nostris imprimendo cordibus, & velut scutum gerendo contra tentamenta omnia. Hic namque titulus.

7.
Spiritu
sanctum
titulum
crucis
suggerit
verbu
pauca,
sed mal-
tum si-
gnifican-
tibus.
Ioan. 19

Ideo no-
luit, ne
potuit
mutare
Pilatum.
Luc. 23

Ioan. 19

Indico-
rit hinc
Iu cruci
inscrip-
tam de
mini.

Septi-
mum mem-
ria rep-
tentis.

**DOMI-
NICAE
PASSIO-
NIS, EX-
PLICAN-
TIO.**

*Tituli
verba ex-
plican-
tur.*

Mat. 28.

8.

Mat. 27.
Mar. 15.
Luc. 23.
Ioan. 19
*Vesti-
menta
Christi
partien-
tur inter
se mili-
tes sub
Cruce.*

9.

Ioan. 19

lus est triumphalis victoriæ, om-
nem inimici potentiam virtute
crucis Christi contritâ designans.
Confiteamur ergo Dominum no-
strum esse Iesum, id est Salvato-
rem, verumque orbis Redempto-
rem; humiliter precando, ut cu-
rare, omni que vitiorum labe ex-
purgare velit animas nostras. Fa-
teamur & Nazarenum eum esse,
id est, floridum; orando, ut in
omni nos virtute virere faciat.
Confiteamur etiam verum eum
esse Regem Judæorum, id est,
confitentium atque credentium,
cùm omnis potestas ei data sit in
cælo & in terra. Si hoc pacto hunc
legimus titulum, veri Judæi eri-
mus, & filii Abrahæ: Christus i-
tem erit Rex noster, & Salvator
noster, & ipse nos tuebitur, atque
in cælum tandem assumet, faci-
ens nos coheredes suos in regno
Patris sui.

Post hæc carnifices, qui Chri-
stum in Crucem Christum tuler-
ant, vestes ejus partiti sunt, sin-
gulis singulas tribuentes partes.
In tunicam autem, quod inconsu-
tilis esset, miserunt sortem. Appa-
ret hinc immensa Christi humili-
tas, quod cùm Dominus esset glo-
riæ, vilissimis scurris traditus est,
quorum tanta erat inopia, ut ve-
stes ejus exigui pretii & simpli-
ces, tam sollicitè & exactè distri-
buerent. Sic sic agnus innocens
ipso sui irrisores & occisores
veste sua contexit.

Aspiciamus, oro, multa cum
devotione Creatorem & Salvato-

rem nostrum tam miserabiliter in
tantis cruciatibus pendentem,
omnibus amicis, rebus & solatio
destitutum, pœnis omnibus & in-
tus & foris obrutum: ablatis ab
eo omnibus quæ illius poterant
mitigare dolores, & accedentibus
ei quæcunque illos exaggerare
possent. Attendamus Regem
hunc miserandum & desolatum
undique. Coronam quidem ge-
rit & regalem titulum; sed vbi e-
jus satellites? vbi castra? vbi pa-
latia? enimverò sub divo pendet.
Ubi purpura? vbi auro micantes
vestes? vbi demum corpus & san-
guis ejus? Nimirum absumptum
& excoctum est corpus omne a-
moris incendio; sanguinem ejus
peccatores hauserunt. Quid no-
bis det, obsecro, qui nec tantil-
lum habet reliquum, vbi caput
acclinet: non testum, non pecu-
lium, non hereditatem, non ve-
stes? Jam ablata sunt omnia. At
nihilominus accedamus ad hunc
myrhæ montem, & cum turture
gemebunda in palmam Crucis
conscendamus. Et reverà satis su-
perque invenire licebit, si non
desit inquirendi sedulitas. Adhuc
linguam habet, quâ verbum de-
promat consolatoriû, verbû salu-
tis & institutionis, quo lacro ille
abundè contentus fuit. Si hoc nõ
sufficit nobis, adhuc paulò altiùs
ascendamus. Enimverò & cor ad-
huc habet integrum, illo Patrem
suum pro nobis deprecabitur. Ha-
bet & conscientiam, devotione,
gratia & amore plenam: dabit

R 3 nobis

*Psal. 21.
Ex omni-
moda
Christi
in Cruce
desolati-
one, om-
nis nostra
consola-
tio.
Quomodo
omni so-
latio de-
struebatur
Christi-
suis.*

*Cant. 4.
& 7.*

*Quomodo
inde no-
bu plena
consola-
tio
Luc. 23.*

DOMI- nobis merum illud, quod dilecto
NICAE suo praeiuit discipulo in ejus pe-
PASSIO- ctore quiescenti. Sed & hoc si pa-
NIS EX- rum nobis satisfacit, en libens
PLICA- suum patietur latus configi, cor
TIO. scindi & aperiri, porrigetque no-
 bis sanguinem ejusdem cordis
 sui amore ardentissimi, praebebit
 potum suavissimum maximeque
 delectabilem suae divinae chari-
 tatis. Denique & sanctam ani-
 ctam suam dabit gratia & meri-
 tis plenam, cunctisque ornatam
 virtutibus. Quid verò ulterius ab
 hoc dulcissimo Deo ac Domino
 nostro exigere poterimus? En dat
 quidquid habet, quidquid praesta-
 re potest. Itaque & nos sic illi vi-
 cissim totos demus.

10. Sederunt autem, non procul à
 Cruce, ministri Christum custo-
 dientes, & rei exitum sustinen-
 tes. Et nos quoque expectemus,
 non, ut illi, ex invidia, mortem
 Christi; sed cum dolore finem
 praestolemur salutis nostrae à Chri-
 sto; nec recedamus à cruce, quan-
 do quidem omnis salus nostra in
 cruce posita est. Dicit anima quæ-
 dam amore flagrans: *Sub umbra*
Cant. 2. *illius, quem desideraveram, sedi, &*
fructus ejus dulcis gutturi meo. Et
 quid possit amanti animae esse
 suavius, quam ut post distractio-
 nes, labores, perturbationesque
 multas in hac lacrymarum valle
 (velit nolit) ei occurrentes, eam-
 que fatigantes; sub hac salutife-
 rae crucis umbra respiret, sese re-
 ficiat, sensus dispersos colligat, a-
 nimamque exhaustam delectabi-

liarboris hujus fructu confortetur.

Expectabant Judaei rei exitum, quod necdum sanguine & crudelitate suum expleverant animum. Et quia anguino suo pe- ctore nullum poterant tormenti genus concipere, quo deinceps corpus ejus cruciarent, ad extremum, manibus deficientibus, linguis suis Dominum excruciare coeperunt. Itaque ceu furiosi caput sacrilegum agitabant, contra illum sputa egerentes, dicentesque: *Vah qui destruis templum Dei, & in triduo illud readificas: salva te ipsum. Si Filius Dei es, descende de Cruce.* Item: *Alios salvos fecit, seipsum non potest salvum facere. Si Rex Israel est, descendat nunc de Cruce. Confidit in Deo, liberet nunc, si vult, eum.* Adeo impietate & malitia pleni erant, ut si quid de eo scivissent mali, haud dubie objecturi erant: sed quia in auro purissimo, toties afflictionis & crucis igne probato, nullas poterant invenire sordes; ipsas ejus virtutes, gloriosa miracula, divinumque nomen ei exprobrarunt. In hoc siquidem totis viribus incumbabant, ut quæ admodum corpus ejus attriverant peneque in nihilum redegerant; ita & gloriosum ejus nomen penitus obliterarent. Sed quanto id fecere studiosius, tanto plus Christum exaltarunt. Nam ipsis suis insultationibus nihil ei impropere potuerunt, nisi quod honestum, sanctum, divinumque est: puta quod mortuos ad vitam

revo-

117
 Non habebant
 Judaei
 quod im-
 properarent
 Christi
 pro, nisi
 virtutes
 & mira-
 cula,

Mat. 27

DOMI-
NICAE
PASSIO-
NIS EX-
ELICA-
TIO.

revocavit, quod ægros sanitati re-
stituit, quodd mira operatus est,
quodd denique Filius Dei & Rex
Israël est. Reverà si quid insuper
in eum convitiarum aut iniuriæ
conferre potuissent, neutiquam
sibi temperassent.

12.

Mich. 6.
Sed hèn!
quanta
habes
Christum,
quæ in-
grate po-
pulo suo
imprope-
ret!

Dicere tunc secum poterat pius
Dominus in animo suo: Popu-
le meus, quid feci tibi, aut quid
molestus fui tibi? Cur aded cru-
deli es animo in DEUM Crea-
torem tuum? Cur aded durus es,
ut calidus Sanguis meus (quem
instar aquæ in terram decurrere
cernis, quo & saxa scinduntur)
ferreum pectus tuum non emolli-
re, non in illud pertingere, non
ipsum calefacere possit? Equi-
dem innumeris te affeci benefi-
ciis. Propter te Ægyptum mul-
tis plagis attrivi, mare rubrû sub
tuis siccavi vestigiis, hostes tuos,
nullo labore tuo, prostravi: & tu
è diverso me Pilato tradidisti, &
flagellis cecidisti, & necem meam

Deut. 29

studiosè molitus es. Quadragin-
ta annis manna te pavi in deser-
to, & tu fel & acetum in potum
mihi dedisti. Duxi te per deser-
tum, protexique, & vestimenta
tua non sunt attrita: & tu me cru-
ce onustum ad mortem duxisti,
spoliatumque vestibus ac nudum
in crucem tulisti. Regali te scep-
tro honoravi; tu verò spinis me
coronasti, sceproque arundineo
illusum cecidisti. Quid faciam
tibi, ut vel tandem cesset malicia
tua? Corpus & Sanguinem meû
tradidi tibi, & floridam elegan-
temque naturam meam abs te

penè conteri permisi. Triginta
tres annos pro tui cõversione la-
boravi, & me audire noluisti: vel
nunc obsecro, emolliat te acerbis-
sima passio, numerosa vulnera,
ferventes lacrymæ meæ, quem
verba convertere non potuerunt.
Calefaciat te fervidus sanguis
meus, quem tot miracula mea
trahere non potuerunt.

Itaq; Christus Dominus blas-
phemias, ab ipsa electa gente sua
illatas, tulit patienter, perfectè
volens exequi opera charitatis.
Descendere de Cruce, seque sal-
vare noluit, ut plurimos salvaret.
Ultrò se morti obtulit, ut alios
sanaret. In illis demum horribi-
libus elegit durare pœnis, quò
cunctos homines ab æternis eri-
peret cruciatibus. O! quanto pe-
rè huic agno mansuetissimo do-
lebat, quod peculiaris ille popu-
lus ejus inde eum blasphemabat;
& maledicti atque contumeliæ
loco ponebat, unde ipsum lauda-
re potius & amare, ei que gratias
agere debebat, quòd ipse, qui ve-
ruserat Deus, pro salute homi-
num tam indigna morte occum-
bere nihil recusavit!

Neque verò in solum Dei Fi-
lium impij illi coniecere blasphemias;
sed insuper linguas suas,
tamquam prompta diaboli instru-
menta, in Patris injuriam laxa-
runt, quando dixerunt: *Confidit
in Deo, liberet, si vult, eum.* O gens
impia! quòd te malignus adduxit
spiritus, ut Patri misericordiæ
suam objicias bonitatem? Itane
inju-

13.

Maxima
nostra in-
gratitu-
do, maxi-
mus est
dolor
Christi
patientis

14.

Iudei in
Deû Pa-
trem blas-
phemias,
tamquã
non possent
Christum
liberare.
Mat. 27.

DOMI-
NICAE
PASSIO-
NIS EX-
PLICA-
TIO.

injuriam tibi ab illo facta est, quod paternum suum laxans sinum, divitias gratiae suae effudit? dilectum unicum Filium suum mittens in terram, qui naturam humanam ex genere tuo assumptam, oves perditas domus Israel requireret & sanaret, eundem demum pro salutem tuam morti obiciens, solventemque gravissimum debitum tuum pretioso Sanguine illius? Et hisce pro beneficiis, tu in eum blasphemias evomis, tamquam qui non possit opem ferre Filio suo, qui olim defunctos omnes unico verbo revocabit ad vitam, qui & caelum & terram verbo condidit? Quam putamus gravi Dominus Jesus afflictione laborit, cum tales in Patrem suum blasphemias, convitia, & injurias dici audiret! advertens pariter, quanto opere Patrem ad iram commoverent, quamque horribile eis immineret iudicium. Nimirum cuncta ejus viscera ad misericordiam mota sunt erga furiosam gentem suam caecitatem, clamavitque voce lugubri ad Patrem: *Pater, dimitte illis, non enim sciunt quid faciunt.* O incomprehensibilis Bonitas Christi! Fecit hic, quod ante docuerat, monens ut amemus inimicos, & oremus pro illis qui nos persequuntur. Ergo maledicebant illi, at ipse benedicebat. Et licet tanta esset eorum malitia, ut excusationem non admitteret, nihilominus quantum potuit excusavit eos apud Patrem, dicens, *Pater dimitte illis, non enim*

sciunt quid faciunt. Plerique vero, qui ignorantes ei supplicia intulerant, postmodum conversi sunt. O admirabilis virtus hujus orationis, tantis in angustiis tantoque ex amore fusae! Quando enim alii ob poenarum vehementiam, etiam charissimos quosque amicos suos facile oblivioni traderent, nec possent vel pro seipsis orare; tunc Christus pro suis hostibus precatus est. Neque tamen haec illius precatio pro illis duntaxat fusae est, qui tunc eum manibus crucifigebant, & linguis blasphemabant, verum etiam pro omnibus illis qui Dominum Jesum pravis suis actibus denuo crucifigunt; & sceleribus suis blasphemant. Hi tales revera caecitate correpti, nesciunt quid agant. Ignorant enim, quam dire iusti iudicis potentiam exasperent, quam benignum offendant Patrem, quam fidum, deserant protectorem, & cuius perdant amicitiam: non norunt, quam turpiter elegantes praeclearasque & imagine DEI insignitas animas suas deforment, quam horribiles mereantur cruciatus, & quantam gloriam amittant.

Nunc, o anima mea, & quotquot redempti estis pretioso Sanguine Christi, agendum internum cum compassione atque devotione ferventi beatam conscendam palmam crucis, pulcherrimo onustam vitae fructu. Tota enim salus, sanitas, vita & gloria nostra, in Cruce sita est Domini Salvatoris.

Hac ipsa
blasphemia
aggravavit
cruciatum
Domini
Iesu.

Luc. 23.
* I. Verbum
Christi
in Crucem.
Nihilominus
orabat pro
crucifixis,

Virtus
hujus orationis,
& pro crucifixis

& pro omnibus peccatoribus.

15.
Creatura
omnis ab
Dei patientia
laudem
evocatur.

DAMI-
NICAB
PASSIO-
NIS EX-
PLICA-
TIO.

Pfal. 33.
Pfal. 58.

ant. 3.

16.

Offertur
Christus
Pater pro
debitis
nostri.

vatoris. Et ne tam immensis inveniamur ingrati beneficiis, glorificemus ipsum benignissimum Redemptorem nostrum. Cœlum & terram, & quidquid horum ambitu continetur, excitemus, vocemusque in auxilium, ad laudandum & benedicendum Deum, dicendo: *Magnificate Dominum mecum*, quia mirabilia fecit in nobis. Laudate & benedicite mecum Dominum, quia misericordia ejus magna est super nos. O vos Angelici spiritus mecum, quæso, ad montem Calvariae ascendite, & aspiciate Regem vestrum Salomonem in throno suo, atque *diademate, quo coronavit illum mater sua*. O mortales omnes, & quæque membra Christi, lacrymosis, obsecro, oculis vestrum contemplamini Redemptorem, ligno qui pendet ab alto. Videte, si ullus dolor, ejus doloribus possit æquiparari. Agnoscite scelerum vestrorum immanitatem, quæ tali oportuit satisfactione expiari. In partes omnes corpus Christi versate, & non nisi vulnera invenietis atque sanguinem. Clamate igitur ad eum voce lugubri: *O Jesu nostra Redemptio, amor & desiderium, quæ te vicit clementia, ut ferres nostra crimina, crudelem mortem patiens, ut nos à morte tollereres? morte utique sempiterna.* Et tu cælestis atque omnipotens Deus Pater, respice de sublimi sanctuario tuo ad innocentem Filium tuum Joseph, venditum atque injustè traditum mani-

bus hominum sanguinariorum, & turpissimo mortis genere affectum. *Vide utrum hæc unica sit Gen. 37. filii tui, an non.* Nimirum *fera pessima devoravit eum: sanguis peccatorum nostrorum aspersus Isa. 62. est super vestimenta ejus, & omnia indumenta honestissimæ famæ atque opinionis illius inde inquinata sunt.* Aspice sanctum puerum tuum cum sceleratis condemnatum, regium Filium tuum spinis coronatum. Contuere insonantes manus ejus (quibus nihil unquam mali admissum est) sanguinem stillantes: sacros pedes ejus, numquam à justitiæ semita aversos, crudeli confixos clavo: pulcherrimam faciem ejus, in quam *desiderant Angeli prospicere, prorsus deturpatam, omnique specie destitutam: cor denique benedictum, quod nullam unquam impuræ cogitationes macula attigit, internæ afflictionis prelo compressum.* Vide, Pater amantissime, dulcissimum Filium tuum totum in crucis cithara extensum, cunctisque membris suis te benedicentem. Jam planè fidelis *1. Reg. 16. David citharam corporis sui maxime intendit, suavissimam tibi edens melodiã, & gratissimã, quæ unquam tibi cantata sit, concinens cantionem, Pater, inquit, Luc. 24. dimitte illis, non enim sciunt quid faciunt.* Hic est agnus innocens, qui nos abluit pretioso Sanguine suo, *qui peccatum non fecit, sed 1. Pet. 2. peccata omnia mundi tulit. * Ex * Pra-xim vi-de & uo*

S tuò

DOMINICAR PASSIONIS PUBLICATIO. **DEMI-**
TUD accipio pretium debiti mei:
 & illius merita omnia numero
 tibi pro omni debito meo. Quid-
 quid enim ipse fecit, in mea utiq;
 natura & pro me operatus est. O
 Pater clementissime, suscipe actus
 cruciatuſque dilecti Filii tui, &
 da veniam erratis nequam servi
 tui: quandoquidem sanguis in-
 fontis Abel fratris nostri clamat
 ad te de cruce, non ultionem po-
 stulans, sed gratiam & misericor-
 diam, dicendo: *Pater, dimitte illis,*
non enim sciunt quid faciunt.

17. Ceterum latro, qui pendebat
 ad Christi dexteram, ut vidit in-
 gentem ejus patientiam & beni-
 gnitatem, quod Patrem suum
 tam amicabiliter deprecaretur p
 illis qui tot probra in eum consi-
 ciebant, prorsus immutatus est, &
 & cepit eum dolor vehemens ac
 poenitentia scelerum suorum. Et
 id quidem re ipsa prodidit, casti-
 gans verbo socium suum blasphemias
 in Jesum evomentem, atque
 Luc. 23. *Neque tu times Deum, cum*
sis morti proximus? qui licet ex
obstinata malitia homines non
verearis, & poenas corporis pro
nihilo ducas; attamen metuen-
dus tibi erat Deus, & quidem in
extremo penè vitæ articulo, cum
 Mat. 10. *potestatem ille habeat & animam*
& corpus tuum perdendi in ge-
hennam. Et licet nos paribus
plectamur poenis, longè tamen di-
versa est ratio meritorum. Nam
nos quidem justè, qui digna factis
recipimus: hic verò nihil mali ges-
sit.

Unde, obsecro, latroni huic
 tam cita correctio? Qui dudum
 erat iniquus & infidelis, nunc
 peccatorem arguit, innocentem
 excusat, Deumq; confitetur om-
 nipotentem. Nimirum hæc re-
 pentina mutatio, est dexteram
 Christi, ad quam ille pendebat.
 Hanc fidei lucem non aliunde u-
 tique accepit, quam ex lumine il-
 lo in Crucis candelabro posito.
 Diu quidem divinum hoc lumen
 sub humanitatis modio latuit; sed
 nunc demum in Crucis candela-
 brum sublevatum est, ut quot-
 quot in Ecclesia domo sunt, hinc
 illuminentur. Sciderunt hunc
 modium Judæi cõpluribus in lo-
 cis, & cepit hoc lumen per rimas
 ejus effundi: ita ut domus tene-
 brosa, quæ propè erat, ex radiis
 illius illustrata, in hanc prorupe-
 rit vocem: *Nos quidem digna fa-*
ctis recipimus, hic verò nihil mali
gessit. Et quomodo latro iste im-
 mensum æstum ignis juxta se ar-
 dentis declinare potuisset? Planè
 hic ignis quem Pater miserat in
 terram, misericordix perfusus o-
 leo, probrisque & blasphemias
 Judæorum ceu flaru quodam a-
 gitatus, flammam dabat in celum,
 quibus latro iste totus accensus,
 & igneus effectus, ac velut suo-
 rum immemor cruciatuum, to-
 tus erga Dominum compassione
 motus est, adeo ut diceret: *Equi-*
dem poenas meas haud graviter
fero, utpote meritis plus satis; ac
innocentem hunc, & nihil ha-
bentem culpæ, ita præter æquum
 cer-

DOMI-
NICAE
PASSIO-
NIS EX-
PLICA-
TIO.
Cant. 8.
Confessio
fort: ist-
ora latro-
nis &
constan-
tissima.

cernere excruciarī, id verò ipsis
doloribus meis mihi dolet vehe-
mentius. Profectò, latronis istius
charitas facta est *fortis ut mors*. Ip-
se enim spreuit pœnas omnes quæ
ei inferri possent, non veritus est
populum in Jesum furem, nō
attendit principes Sacerdotum,
nec ministros omnes cum variis
illic tormentorum armorumque
generibus altantes pertimuit, sed
in conspectu illorum omnium
Christum animo imperterrito cō-
fessus est verum Dei Filium esse,
eumque nihil mali egisse, atque
ita injuria ab eis crucifixum.

19.
Quantā
latronis
fides, cha-
ritas, re-
signatio
in illa
Christi
propugna-
tione &
invoca-
tione.

O fides admiranda! ò ingens
constantia! ò incomprehensibi-
lis charitas latronis hujus! Vide-
licet bene potus, & quasi ebrius
erat multo illo recenti, ex suavissi-
mo botro Christo Jesu in crucis
torculari expresso. Idèd citra pu-
dorem coram omni populo con-
fessus est Christum Dei Filium,
quem tamen miseris, penuria, li-
voribus, & cruciatibus plenum,
jamque morti proximum cerne-
bat: quæ omnia sunt signa Deo ac
Domino profus contraria. De-
nique cum universis viribus suis,
amicabili vultu, devoto cor-
de, humili resignatoque ani-
mo ad Christum se convertens,
ferventer oravit in hunc modum:

Luc. 23.
Ezech.
31.

*Domine, memento mei, cum veneris
in regnum tuum.* Et statim ines-
cabilis Dei bonitas evidenter de-
claravit se mortem peccatoris nō
velle, sed magis velle ut conver-
tatur & vivat. Præstitit hic Do-

minus & reipsa implevit, quod
olim per Prophetam suum pro-
miserat, dicens: Quacumque ho-
ra ingemuerit peccator pro pec-
catis suis, iniquitatum ejus non
recordabor amplius. Non qui-
dem multos ei imposuit severas
pœnitentiæ annos pro peccato-
rum expiatione; sed tamquam
jam nihil in eo præter virtutis
spectaret, ita ad eum dixit: *Ho-
die mecum eris in paradiso.* Quid
hoc verbo dulcius?

O immensa misericordia Dei,
qui malefactorum omnium latro-
nis istius tam misericorditer obli-
tus est, & tam repente ignovit
pœnitenti, bonumque, quod in
eo certe exiguum erat, tam exi-
mia ac præclara mercede digna-
tus est! Non enim indiget bo-
norum nostrorum opulentissimus
atque piissimus DEUS; sed cor-
petit ad se conversum, humile, ac
religiatum, quale in hoc ipso la-
trone reperit. Neque enim is vel
à morte corporis, vel à pœnis pur-
gatorii servari petiit: sed penitus
se in divinam resignavit volun-
tatem, nihilque nisi misericor-
diam & gratiam humiliter postu-
lavit. Unde & pius Dominus,
apertis largissimis gratiæ suæ the-
sauris beatitudinem æternam ei
contulit. Et ò damnanda nequā
latronis duritia, quem nec focii
castigatio, nec tor amoris & cle-
mentiae signa in Christo elucen-
tia, emollire atque convertere po-
tuerunt! Videbar dari regnum
cælorum, nec tamen animum ad-

Luc. 23.
* I I.
Christi
verbum

20.
Inde pœ-
net im-
mensa
Christi
bonitas
erga pœ-
nitentem

O duritia
cor latro-
nis impæ-
nitentis

DOMI-
NICAE
PASSIO-
NIS EX-
PLICA-
TIO.

hibere voluit ut desideraret: itaque nec erit illi. Blasphemias atque maledicta potius elegit: & venient ei, & quidem in omne ævum. Illum autem novum fructum, quem piissimus Jesus ex infecundo solo nostro, multo cū sudore, multaq; pretiosi Sanguinis sui irrogatione in ligno Crucis obtinuit, cælesti Patri suo, ceu pretiosum munus, ingenti cum gaudio obtulit. Interim tamen & doluit plurimum, quod latro iste multis foret damnationis ansa, qui omnem vitam suam in vitiis transigere statuunt, sperantes nihilominus se cum hoc latrone in ipso mortis articulo veniam consecuturos & gratiam. Quod quidem longè stolidissimū nimisq; periculolum est: quamvis & hoc verum sit, neminem umquam à Deo derelinqui posse, qui se ad eum toto corde convertit, eiq; pia cum fiducia innititur.

Penitencia boni latronis multis occasio huius.

7. Verbum consolationis, quo Christus in cruce Matrem honorat,
8. Ipsam simul affligebat, & solabatur. Pulchrè inde deducitur, Mariam esse Matrem gratia & misericordia.
9. Omnes fideles in Ioanne facti sunt filii adoptivi Virginis.

STABAT verò juxta Crucem Iesu Sanctissima Mater ejus semperque Virgo Maria, non ad aliquod pœnarum sublevamen aut temperamentum, sed ad non mediocre augmentationem. Nam si qua potuisset creatura aliquid adferre solatii Domino in Cruce pendenti, nulla ad id tam fuisset idonea, ut beatissima mater ejus. Sed quia definitum erat Christo morte acerbissima occumbere, & absque ulla consolatione & relevamine, vera cum resignatione ipsam suam passionem claudere; nihil ei materna præsentia solatii præstitit, sed potius auxit dolores ejus, quando & mœlertiam illius suis pariter pœnis junxit, & uberiorem inde hausit materiam acerbissimi cruciatus.

Ioan. 11
Mater
dolor
auxit
Christi
matri
sua doli
& em-
passi.

CAPUT XVII.

Jesus ex doloribus afflicte Matris augmentum dolorum suorum accipit, & illam stantem juxta Crucem alloquitur.

- 1. Compassio matris auxit in Christo materiam doloris.
- 2. Eadem nempe crux & Matrem & Filium conflixerat.
- 3. Dolor, quem evasit Virgo in puerperio, reservatus illi in Filii passione & cruce.
- 4. Fortitudo & constantia Virginis orta ex firmissima fide, compassio autem ex ferventissimo amore.
- 5. Christus pellicanus suo nos sanguine revivificans.
- 6. Dolor Virginis ex eo quod Christo nullum adferre potuit solatium.

Quis jam, ô bone Iesu, meditando consequi possit, quo fueris intus dolore affectus, cum tu, qui corda omnium nosti, cuncta matris viscera & membra per internam compassionem tecum pariter in cruce extenta & clavis confixa videres, corque ejus longè piissimum, & verè maternum pectus doloris acutissimi gladio transverberatum, vultum in pallorem versum, & animi angustias declarantem, atque, sine morte, penè emortuum? Cùm aspiceres
fer-

27
Eadem
crux mo-
trus, qui
filiis
dolor
filii, qui
& ma-
tris, filii
manibus
& pedi-
bus, ma-
ter cordi
& anima
cruci as-
fixa.

DOMI- ferventes lacrymas, ceu dulcissi-
NICAE mos rivulos quosdam per gratif-
PASSIO- simas genas ejus & faciem uber-
NIS EX- tim cursumque manantes, quæ
FLICA- utique testes erant illius erga te
TIO. doloris pariter & amoris? cum
 audires etiam gemitus miserabi-
 les, pondere afflictionum illius
 expressos, cerneresque eandem
 devotissimam Genitricem tuam
 profusus amoris æstu liquefactam,
 & omnino resolutam in lacry-
 mas, ac penitus deficientem, ex-
 haustam & absumptam: utpote
 passionis tuæ cruciatu eam deva-
 stante? Reverà tunc, ô bone Jesu,
 ex afflictione materni pectoris,
 novam crucem in te recepisti. So-
 lus namque pondus & gravita-
 tem dolorum ejus, hominibus u-
 niversis incôprehensibilem, compa-
 sionis lance trutinasti. Et id
 quidè maximè exaggeravit cru-
 ciatum passionis tuæ, quòd non
 modò in corpore tuo, sed etiam
 in materno pectore crucifixus e-
 ras: quando & illius crux, tua e-
 rat; & tua, vicissim illius.

quem tunc feliciter evasisti, mul-
 tipliciter erectus est, cum beatum
 & singularem Filium tuum cer-
 neres in tam horrendis pœnis in
 cruce pendentem coram sæva illa
 plebe, quæ quidquid convitio-
 rum, afflictionum, & contemptus
 mente effingere poterat, in illum
 conferebat? Cum videres eum,
 quem in castissimis visceribus pu-
 dicissimi uteri tui absque ullo
 gravamine gestâras, tam inhumana-
 niter in cruce distentum, clavis-
 que perterebratum? Cum item
 aspiceres sacra illius brachia, qui-
 bus tetoties amicabiliter strinxer-
 rat, tam immobiliter extensa, ro-
 seoque tincta cruore: caput quo-
 que venerandum acutis compun-
 ctum spinis, & totum corpus non
 nisi vulnus fluens; nec tamen in-
 terim vulnera illius tergere & in-
 ungere dabatur? Conspiciebas
 eum, quem sæpenumerò quietis
 captandæ gratiâ in virgineo sinu
 tuo collocâras, jam non habere
 ubi sacrum caput inclinaret. Luc. 9.
 O quàm passionis prelo maternum
 cortuum tunc compressum fuit!
 quantopere afflictionum unda ani-
 mam tuam percurrit, imò &
 demersit penitus! Enimverò, si
 devotus quispiam, absque ineffa-
 bili dolore & compalsione, Fili-
 i tui passionem animo revolvere
 non potest; quæ crux, quæ affli-
 ctio te invasit, quæ ipsa ejus mater
 eras, & eandem passionem oculis
 coram intuebaris? Reverà sinceris-
 simum cor tuum, hac die non
 semel, sed plus centies scissum est.

S 3

Neque

3.
Evansit
Virgo do-
lore in
puerpe-
rio; sed
multipli-
catus est
ei dolor
in cruce
martyrio
 Et quis, ô piissima Mater, ô Re-
 gina Martyrum, quis immensos
 animi tui angores, internamque
 afflictionem tuam aut effari, aut
 mente concipere queat? Quem
 enim sine dolore genuisti, spiri-
 tus jubilo perfusa (cum & ad tui
 recreationem auribus haurires
 suavissimam Angelorum melo-
 diam Deum laudantium) eum
 nunc cum ingenti crudelitate &
 tyrannide in oculis tuis occidi
 conspexisti. Ut jam dolor ille,

DOMI-
NICAR
PASSIO-
NIS XX-
FLICA-
TIO.

Neque enim vlla umquam mater adeo suam dilexit prolem, ut tu Filium tuum. Unde & quidquid molestiæ sub tuo aspectu illi illatum est, id repente secuit cor tuum.

4.
Ioan. 19
Magna
fortitudo
virginis,
filio pa-
sienti cõ-
stanter
& sine
fastidio
adstan-
tis.

Orta ex
purissimo
amore, &
plenissi-
me fide.

* Du-
plex a-
mor in

Et qui stare, o Domina, poteras? Dicit enim Evangelista: *Stabat juxta Crucem Iesu, Mater eius.* Unde tanta tibi fortitudo, ut hodie toties confixa, toties vulnerata, toties doloris gladio unà cum Filio tuo crucifixa, nihilominus constanti animo & corpore perstares? Forsitan truces illi atque horridi clavi, & te pariter ita detinebant in cruce Filii tui, ut collabi non posses, At verò multò fortiùs amor potentissimus, ipsa quoque morte fortior, te sustinuit ut cadere nequies. Itaque stabas ceu fidei columna immobilis: nec quidquam verita es sævitiam Judæorum, equorum fremitus, & strepitum armorum, ut pote unà cum filio mori paratissima. Neque enim negare poteras, quemadmodum Petrus; non fugere, ut ceteri Apostoli; non dubitare, ut Discipuli; non ali-quod pati offendiculum, ut plurimi: quandoquidem optime noveras, & qua ratione, & quem cõcooperas genuerasque. Ideoque assistebas juxta crucem ejus, cuius Divinitatem in spiritu adorabas. Stabas, inquam, juxta Crucem, ut hominis redemptioni per dolorem acerbissimum cooperareris. Et quia * Iesum dilectum Filium tuum, verum quoque noveras esse

Filium Dei, amor tuus ad Divinitatem, & erga humanitatem dilectio, velut ingentia duo saxa cor tuum penitus expresserunt, atque lateralibus angustiis coarctarunt, dum illum tam horribilibus & indignis modis tractari, tamque crudeliter occidi cerne- res. Nimirum hi duo fuere sævis- simi mucrones, animam tuam omni afflictione & dolore crude- liùs transverberantes. Enim ve- rò ut sponsa divino amore suc- censa, dolebas acriter ob gravis- simos contemptus & injurias, quas sponso ac Domino Deo tuo irrogari coram intuebaris: & ut fidiissima sincerissimaque parens, dolebas itidem vehementissimè propter horribiles penas ac tur- pissimam mortem, quam eum- dem dulcissimum Filium tuum obire conspiciebas. Quia ve- rò ejusdem Filij passio & affli- ctio immensa erat (oportebat e- nim eum, secundum justitiæ ri- gorem, cuncta mundi peccata, quæ innumera atq; infinita sunt, vincere, illisque præponderare) ideò & dolor tuus (qui illius cru- ciatibus respondebat) incom- prehensibilis fuit, thesaurusque meritorum tuorum immensus. Hic videre erat duo altaria, Patri cælesti ob excellentiam sacrificii gratissima, alterum in filio tuo, alterum in te. Et quia in sacri- ficio sanguinem exterius cum fi- lio fundere non poteras, decoxi- sti atque absumisti illum intus ferventissimo amoris atque do-
loris

virginis
unus ex
ga Deū,
alter ex
ga Filii,
comple-
mebat
cor Vir-
ginis
veluti
prelo,
& dolo-
res ex
primē-
bat.

Duo sa-
crificia
in cruce
alterum
corpore-
lo, filii
passio;
alterum
spiritua-
le, Ma-
tri com-
passio

DOMI- NICAE PASSIO- NIS EX- ALICA- TIO
Rosal. 50.
 loris igne. Obrulisti Deo cor con-
 tritum & spiritum contribulatum:
 obrulisti loco sanguinis profusas
 lacrymas: gemitus tui instar sua-
 vissimi fumi è thure accenso suf-
 citati, ferebantur in cælum. At-
 que hoc pacto sacrificium tuum
 pro cunctis gratiæ filijs (quorum
 ipsa mater es) fecisti atque immo-
 lasti.

5. O anima mea, & quotquot op-
 tatis esse gratiæ filij, aspici-
 te, Christum Patrem vestrum an-
 xiis pœnis correptum: videte ut
 sua vos morte ad vitam revocârit,
 ac velut fidelissimus pellicanus
 suo vos sanguine tamquam pul-
 los suos denuò generârit, excitâ-
 rit, alueritque. Contemplamini
 & Matrem vestram Mariam gra-
 vissimè afflictam, novos partus
 dolores vestri causa experiètem,
 ut vos gratiæ filij efficeremini.
 Per Patrem vestrum habetis vitâ,
 per Matrem præstatur vobis gra-
 tia. Itaque compatimini tantis
 parentibus vestris, quos tam gra-
 vibus pro salute vestra doloribus
 laborare cernitis, si tamen gratiæ
 filij estis.

6. O quoties mœstissima illa Ma-
 ter oculos suos ad contemplan-
 dum deforme sui pignoris corpus
 attollebat, quos tamen mox la-
 crymis affluentes demittere cogebatur!
 Videbat corpus faucium, sed illud un-
 gere non licebat: ve-
 nas sanguineas manantes, verùm
 eas obvolvere non dabatur mem-
 bra crudeliter extensa, at illa sol-
 vere ac laxare non poterat: sa-

crum ejus caput ad mortem incli-
 nari conspiciebat, membraque
 omnia jam ipsam suspirare mor-
 tem, ceu laxamentum atque le-
 vamen pœnarum suarum, sed re-
 levare sustentareque illa nequi-
 bat. Itaque piissimum cor ejus,
 velut uva prelo crucis acerbè
 expressum est, adèd ut cum Filio
 suo potuerit dicere: *Tristis est ani-
 ma mea usq; ad mortem.*

Interea cernens hæc dulcissi-
 mus Filius ipse, qui hæctenus
 nihil ei dicens sese continuerat,
 ut scilicet fortissima illius fides,
 ingensque fidelitas, invicta pati-
 entia, gloriosa passio, & ante om-
 nia * intemperans atque arden-
 tissimus amor patesceret, & ne
 gloriam Crucis ejus imminueret:
 deinceps ultra se continere non
 potuit, sed piissima atque conso-
 latoria eam voce affatus, ait: *
Mulier, ecce filius tuus! tamquam
 diceret: *Dulcissima, charissima,*
fidelissima parens, novi dolorem
& mœrorem tuum, scio quanta
mei amore patiaris, cerno quan-
tis correptum sit angoribus de-
votissimum cor tuum, dum me
dilectum Filium tuum tantis cõ-
spicis in pœnis, dum me charissi-
mo pignore tuo (in quo sita est
omnis spes & consolatio tua) ita
miserabiliter spoliaris. Sed ne-
cesse consumari passionem meam,
prorsus moriendum est mihi: jam
tempus est ut vadam ad eum qui
me misit. Itaque dilectissimum
discipulum meum tibi relinquo,
quem mei loco filium habeas, qui

Matt. 26.

7.
Iesu de
Cruce
Matrem
alloquens
cum ho-
nore so-
latur.

* Ma-
 ria a-
 mor nõ
 imme-
 ritò vo-
 catur
 immo-
 dicus &
 supra
 omnem
 mensu-
 ram ex-
 cedens,
 quod
 hic vox
 illa in-
 temperans
 indicat.
 * III.
 Christi
 verbum
 Ioan. 19

*Pellica-
 nus soli-
 tudinis*
Christus.

Mater
Christi
*nos pepe-
 rit dolo-
 roso par-
 tu ad or-
 tum.*

*Inde do-
 lor auge-
 tur Vir-
 ginis,*
*quia so-
 latium*
*Filij af-
 ferre non*
potuit.

DOMI-
NICAE
PASSIO-
NIS EX-
PLICATIO.

8.

Pulchre
explica-
tur ver-
bum con-
solationis
Filii ad
Matrem.

te consoletur, te custodiat, tui cura gerat, & ut pius filius tibi matri suae subditum ac morigerum se præbeat.

O! quantoperè hæc Domini Jesu verba piissimum cor mœstissimæ matris penetrârunt, cum audiret quod penitus destituenda esset, quodque pro Filio Dei, filius hominis; pro Magistro, discipulus; pro Domino, servus sibi assignaretur? Rursum, quàm ingens amor Domini eam totam liquefecit, quando secum ipsa reputabat, quantam pro se ille curam gereret ac sollicitudinem? Sanè Dominus Jesus plus ex dolore matris per compassionem, quàm ex suo ipsius cruciatu affligebatur. Unde & se totum ad illam consolandam intendit, tamquam sola eum matris afflictio cruciaret. Denique, ut potuit, mœbra sua omnia (quæ jam mors vicina penè rigida effecerat) ad illam convertit: primò quidem inclinando caput, ceu ultimum vale dicens, & discedendi perens copiam: deinde & roseos oculos suos adhuc calidis lacrymis affluentes, amicabiliter ad eam convertendo: postremò labia mortis pallore obducta aperiendo, atque dicendo: *Mulier*, nò tantum mea mater, sed generaliter mulier, ob ingentem fecunditatem tuam, quia matrem multarum gentium constituit te. Itaque *mulier*, ecce *filius tuus*. Iste Joannes erit filius tuus, (cujus nomen si veritas, gratiam sonat:) & hoc privilegium

Maria
mulier
appella-
ta, &
quæ.
Gen. 17.

tibi modò à me concessum est, velis perennis & æternæ gratiæ Mater, ob merita certè maxima afflictionis tuæ: nec umquam gratiæ lacte destituentur ubera tua, quo singulos quosque alas & nutrias, qui devotis ea presserint precibus. Eapropter, fecundissima *mulier*, ecce *filius tuus*. Neque plores jam velut deferra & absq; liberis mater, quin potiùs exulta: nam per hos, quos modò pateris, dolores, proles edes, innumeras, erisque mater omnium, qui per gratiam meam in me credituri sunt. Quos omnes ceu proprios filios in sinu maternæ gratiæ tuæ confovebis atque tuebere, dans eis ex castissimis uberibus tuis lac gratiæ. Enimverò accurrent ad te omnes sitibundi, & dicent: *monstra te esse matrem*. Itaque *mulier*, ecce non unus tantum *filius*, sed filii tui. Hinc jam capiat te oblivio doloris tui, sit hæc consolatio tua, sit laboris temperamentum & alleviatio.

Deinde ad discipulum Dominus ait: *Ecce Mater tua*. Quod quidem non uni, nec soli Joanni dictum est, sed cunctis jam conversis peccatoribus, quibus cumprimis gratia necessaria est, ne velut infantes lacte gratiæ destituti, moriantur. O Maria, tu verissima gratiæ mater & misericordiæ! Cui enim umquam sinum gratiæ tuæ præclusisti? cui pietatis tuæ subtraxisti ubera? Si leat ille laudes tuas, qui apud te passus repulsam, & gratia defraudatus

Maria
Mater
gratia,
Mater
fidelium,
quos sub
Cruce
parituri
in doler.

9.
Joan. 11
Omnes
nos filii
sumus
matris
Maria
sub cruce
ad te

DOMI- datus est. Laudamus virginita-
NICAE tem tuam, humilitatem miramur:
PASSIO- sed misericordia miseris sapit
NIS EX- dulcius, misericordiam ample-
PLICA- timur charius, recordamur sæ-
TIO- pius, crebrius invocamus. Quo-
 quot igitur gratiæ sumus indigi,
 stemus simul juxta crucem cum
 beatissima Maria, intusque per
 compassionem crucifigamur. Cer-
 tē piissimus Dominus minimè pa-
 rietur nos muneris & consolatio-
 nis expertes à cruce discedere. Et
 licet gravissimis sit pœnis obru-
 tus, jamq; ad Patrem pergat, non
 relinquet nos orphanos. Ipsam
 Virginem intemeratam paterna
 pietate nobis matrem dabit, di-
 cens: Ecce mater vestra. Quàm
 suave, quàm consolatorium est
 hoc verbum infirmis omnibus,
 tam fidelem, tam benignam, tam
 misericordem habere matrem,
 quæ ex illis quæ passa est didicit
 compassionem? Ecce, inquit Do-
 minus, mater vestra misericor-
 diæ plena, ut vos suscipiat: ple-
 na item gratiæ, ut vos uberibus
 consolationis suæ pascat, foveat,
 exsatiatque.

CAPUT XVIII.

*Sol obscuratur, Iesus clamat se de-
 relictum; suamq; queritur sitim,
 ac felleo potatur aceto: commen-
 data item Patri anima sua mo-
 ritur, atque hinc velum templi
 scinditur.*

1. Obtenibratus est sol in morte Salvatoris.
2. Clamat se Iesus derelictum, quantum ad in-

feriorem portionem: quantumq; illa derelictio do-
 lores ejus auerit.

3. Precipua causa doloris Christi, fuit plenissi-
 ma comprehensio offensarum, qua in Deum facta
 sunt.
4. Afflictio Christi incomprehensibilis mortali-
 bus; aggravata ex teneritudine complexionis, &
 perseverantiâ viridi sensu usque ad extremum
 vite habitum.
5. Stru Christi in Cruce, signum virium con-
 sumptarum, & mortu propinqua:
6. Fuit etiam situs salutis nostra.
7. Sitiuit amplius amorem suum nobis demo-
 strare.
8. Indicavit etiam situs illa, ad quantam ino-
 piam fuerit Dominus pro nobis redactus. Maria
 compassio.
9. Quidquid pro amore Christi facimus & pœ-
 nitur, quasi sitim illius restinguit.
10. Felle & aceto potatur Dominus:
11. Sed longe amarior illi fuit porrigentium
 malitia, quam ipsum fel & acerum.
12. Passione Christi completum fuit, quidquid
 ad salutem nostram requisitum esse, predictum
 fuit.
13. Totam humanitatem pervasit dolor.
14. Voce magna clamat. Ingens dolor separa-
 tionis animæ à corpore.
15. Vox magna morientis, indicat fuisse eum
 plus quam hominem: excitat torporem nostrum; &
 proclamat victoriam à Christo jam partam.
16. Inclinat Christus caput, tamquam valedi-
 cens suu.
17. Devota representatio acerbissima mortis
 Christi.
18. Dolor Virginis in morte Vnigeniti.
19. Verè in finem dilexit nos Christus.
20. Elementa commovebantur in morte Crea-
 toris.
21. Compassio erga Christi mortem quotidie ex-
 citanda: quem quotidie peccati nostri crucifigi-
 mus.

PORRO à sextâ horâ tenebra fa-
 cta sunt super universam terrâ,
 usq; ad horam nonam. Nam sol lu-
 men suum retraxit, ceu lugubrem
 fumens vestem, compassionemq;
 & dolorem (ut poterat) exhibens
 erga suum Conditorem, tantis
 tunc angustiis & cruciatibus cõ-
 prehensum. Itaque splendoris sui
 amœnitatem subducendo, totum
 hunc orbem mœrore affecit, se-
 que socium junxit intemeratæ

1.
 Mattiæ
 27.
 Eclipsis
 miranda
 solu in
 Christi
 mortis

T Vir-

DOMI-
NICAE
PASSIO-
NIS EX-
FLICA-
TIO.

Virgini Mariæ in plangendo Fi-
lio. Quantus interim putamus,
& quidem novus dolor, Dei Ma-
trem invasit, cum insensibilem
creaturam tantum mœroris &
compassionis argumentum erga
dilectum Filium suum edere cer-
neret? Nimirum tunc recentes la-
crymæ denuò ceu dulces rivuli
largiter manare cœperunt. Estigi-
tur obscuratus sol, tamquam æ-
quanimiter ferre non posset pas-
sionem acerbissimam, contemp-
tum, probra & injuriam, quæ
homines impii suo inferebant
Creatori.

2. Post hæc, circa nonam horam
Mat. 27. exclamavit Dominus Jesus voce
Quæ ra-
gione se
dicat le-
su dere-
lictum.
* IV.
Christi
verbum

magna: * Deus meus, Deus meus, ut
quid dereliquisti me? Dixit hoc
vocem magna, ut nos somno mentis
discusso, admiraremur, obstupe-
ceremusque, cernentes tam im-
mensam ejus erga nos bonitatem,
qui ppter nos vilissimos peccato-
res tam immania pertulit tormen-
ta. Advertendum verò est, ipsum
Dominum Deum nostrum Jesum
Christum ab exordio incarnatio-
nis suæ secundum superiores ani-
mæ vires plena beatitudine glo-
riofum fuisse: quæ quidem beati-
tudo redundasset in corpus, illud-
que reddidisset impassibile, nisi
Deus hoc sacra dispensatione di-
stulisset. Erat ergo Christus se-
cundum superiorem animæ por-
tionem, id est, secundum spiritum,
semper in Divinitatem conver-
sus, & eam pro objecto habebat,
illaque sine intermissione frueba-

Fuit ab
instanti
conceptio-
nis sem-
per bea-
tus; etiã
in passio-
ne, secun-
dum vi-
res supe-
riores a-
nima.

tur (etiam cum in cruce diros cru-
ciatus toleraret) sicut modò frui-
tur in cælis. Atque hinc nonnulli
gloriam passionis ejus imminue-
re conantur, dicentes illam non
tam acerbam neque tam atroci-
bus doloribus subditam fuisse, ob-
ingens, quod ex divinitate ha-
buit adminiculum ac fulcimen-
tum. Quod qui sentiunt, nove-
rint se illius passionem renovare,
eumque denuò crucifigere. Ut
igitur Christus opinionis hujus
errorem demonstraret, clamavit
voce magna, & ait: *Deus meus,
Deus meus, ut quid dereliquisti me?*

Tamquam diceret: Me, quem pec-
næ tam atrociter devastant, cur
reliquisti? Secundum inferiores
vires & naturam portionemque
sensitivam, horribiles planè do-
lores atque intolerabiles angu-
stias sentiebat: erat enim com-
plexionis tenerrimæ. Dicit au-
tem se derelictum à Deo, propte-
rè quòd, se volente, nulla con-
solatio à superiori portione ani-
mæ ipsius redundaret in inferio-
rem: nam juxta ipsam inferiorem
portionem sive sensualitatem,
Christus in sua acerbissima passio-
ne derelictus, ac veluti abjectus à
Deo fuit; quia Divinitas eidem
portioni inferiori, omnem inter-
næ dulcedinis influentiam tunc
subtraxerat, illamque sibi ipsi re-
liquerat. Solet sanè piissimus Deus
Martyribus suis cruciamenta &
afflictiones, per divinæ consola-
tionis infusionem ita temperare,
ut hac gratia sensibili omnem pe-

Metu
men ni-
nuebou
atrocia
passio
in pari
inferi-
re.
Derel-
ctus, ut
subtra-
ctio in
solatio-
ne ab
ferior-
bus vir-
tibus

Quales
Deus so-
lè infu-
denda
syribus,
mitige-
bat con-
cruciat

nè

DOMI-
NICAE
PASSIO-
NIS EX-
PLICAT-
IO.

nè illorum crucem reddat infen-
sibilem. At verò dilectissimum
Filiū suū prorsus omnis sola-
tū reliquit expertem, omnique
privavit relevamine ac lumine:
adēd, ut in humana natura sua
tantum perpeffus sit, quantum
æterna Sapientia pro iustitiæ ex-
actione statuerat atq; definierat.
Et nostra quidem salus tantò
præclariùs perfectiusque reparata
est, quantò absque ullo lumine &
admiculo in vera resignatione
ac derelictione peracta atque con-
summata est. Reverà Christi pas-
sio adēd omni fuit illuminatione
destituta, adeoque gravis & cru-
delis, ut nulla huic cujuslibet
Sancti passio sit ex parte æquipa-
randa.

3.
Plena
compre-
hensio gra-
vitate
offense
divinae,
præcipua
causa do-
lorum
Christi.

Præcipua internæ afflictionis
Christi ratio erat, quòd ipse aper-
tissimè intelligeret, quis contem-
ptus & quanta injuria præstantis-
simæ Divinitati p humani generis
peccata inferatur. Quàtò verò hæc
Christi cognitio omnium homi-
num cognitione altior subtilior-
que erat, tanto & mœror atque
angustia ejus gravior cumulati-
orque fuit. Dolebat malitiam &
ingratitude iniquorum: do-
lebat passionem suam innumeris
hominibus nihil prorsus collatu-
ram: dolebat obstinatam perversi-
tatem improbamque volunta-
tem Judæorum, & eorum perdi-
tionem mœrebat.

4.
Omni ho-
mini in-
compre-

Certe neque internæ neque ex-
ternæ afflictionis & crucis Christi
magnitudinem aliquis præter ip-

sum Christum satis novit: unde
factum est, ut nemo satis illi com-
pati pœuerit. Et tamen, præter-
quam quòd in seipso gravissimè
torqueretur, insuper & dolores
angoresque cunctorum ei com-
patientium experiri atque perfer-
re coactus est. Plerique quidem
naturâ duri ac ferrei, leviter fe-
runt etiam multa aspera; & ne-
que erga suas, neque erga aliorum
afflictiones ullo vel dolore, vel
compassione tanguntur: Christus
verò, cùm esset omnium piissimus
ac misericordissimus, natura i-
tem & ingenio seu complexione
mitissimus, ac nobilissim⁹, sibi ipsi
maximè compassus est; quando-
quidem pœnarum ejus acerbita-
tem & pondus nemo rectius quàm
ipse metiri ac nosse potuit. Unde
geminus hic dolor, atque pressu-
ra, passionis videlicet & compas-
sionis, velut duo maris fluctus sæ-
va tempestate exagitati, & contra
se invicem insurgentes atque cer-
tantes, Christum totum adēd &
intus & foris concussit, attrivit,
torfit, excruciauit, ut omnem vin-
cat intellectum. Quod ita esse,
etiam in suæ passionis exordio
declaravit, cùm natura sensitiva
& natura rationalis, ceu torren-
tes duo, magno euntes impetu, se-
se mutuo impeterent, adeoque
Dñm affligerent, ut præ nimio
angore sanguinem sudaret & un-
dam. Non minimum etiam attu-
lit pondus ad dolores Christi,
quòd ad ultimum usq; spiritum,
perfectum atque vivum absq; stu-

hensibi-
les sunt
Christi
in cruce
ideo ne-
mo suffe-
cienter
compati-
tur.

Geminus
in eo do-
lor passio-
nis &
compas-
sionis.

Pierque
maxi-
mu, de
vivaci-
tatem
sensitiva

DOMI-
NICAE
PASSIO-
NIS EX-
PLICATA.
partu in
eo usque
ad finem
vita.
Mat. 27.

pore vel extinctione habuit sen-
sum in cunctis membris suis : &
id quidè facile inde liquet, quòd
voce magna clamans suum tradi-
dit spiritum. Atque ita ad ulti-
mum usque vitæ punctum in
membris itidem omnibus passus
est.

5.
Consum-
ptu jam
viribu
natura,
sistebat
Christu.
Ioan. 19.
* V.
Christi
verbum

Hinc jam piissimus Dominus
præ nimia pœnarum angustiaq;
acerbitate, & præ immodica san-
guinis profusione ad eò exhaustus
est & exaruit, ut diceret : * *Sitio.*
Quod quidem verbum, ut breve,
ita mysteriis plenum est. Et pri-
mò, potest id iuxta literam accipi.
Ita enim natura comparatum est,
ut quotquot extremum agunt
spiritum, sitiant, potumq; delide-
rent. Et fons ilte vivus tantam
ariditatem expertus est, ut nunc
exhaustus atque exsiccatu dicat:

Mal. 2.

*Sicut aqua effusus sum. & : Aruit
tamquam testa virtus mea.* Neque
enim omnem suum dumtaxat fu-
dit sanguinem, & quidquid ha-
buit humoris lacrymando emisit;
sed & ipsas ossium medullas, &
universum cordis sui sanguinem,
nostri causâ, amoris incendio &
flamma prorsus absumpsit. O
quàm incomprehensibilis, quàm
acris & vehemens hæc sitis Do-
mini fuit!

6.
Sistebat
etiam sa-
lutem a-
nima no-
stra.

Potest etiam hoc verbum *Sitio*
spiritualiter intelligi, velut Chri-
stus generatim omnibus dixerit:
Sitio, videlicet salutem vestram.
Unde Bernardus ait : *O bone Jesu,
in coronam spineam sustines: in cla-
vis cruci affixus es, & de tua cruce*

*vulneribusq; tuis taces, ac pro sola
siti clamas, dicens: Sitio. Quid ergo
sitis? Sitio, inquit, fidem vestram:
sitio redemptionem hominis, & gau-
dium humane salutis.* Fuit hæc si-
tis Christi, vel centuplo acrior ac
vehementior siti illius naturali.
Et quidem sine cessatione adhuc
nobis intus dicit, *Sitio, Mulier da*

Enq; sit
multo
fuit a-
rior qui
siti con-
porea.
Ioan. 4.

mibi bibere. Tanta enim est & tam
ingens illius sitis, ut non à filiis
Israël tantum, sed à Samaritanis
potum petat. Singulis quibusque
suam queritur sitim. Quid verò
sitis Domine? Hic est, inquit, po-
tus & cibus meus, ut homines fa-
ciant voluntatem Patris mei. Pa-
tris autem voluntas hæc est, *san-
ctificatio vestra*, & salus. Itaque
sanctas reddite animas vestras,
ambulando in præceptis meis, &
vosipfos cunctis exornando vir-
tutibus: ceu ut sponsa benè præ-
parata cultaque, digni sitis ad cœ-
nam meam venire in regnum Pa-
tris mei, mecumque dormire in
conclavi cordis paterni. O quan-
to cum desiderio omnes eò Chri-
stus secum perducere exoptat! O
quàm incomprehensibilis est hæc
Christi sitis! Quantopere trigin-
ta tres annos hujus gratia desu-
davit! Nimirum hac de causa &
medullas & sanguinem cordis
sui cōsumpsit. Vel millies potius
secrucifigi passus fuisset, quàm
sua ex culpa ullam sivisset perire
animam.

Habuit & aliam sitim, puta
ampliùs patiendi, atq; evidentius
suum nobis demonstrandi amo-
rem.

7.
Aliqua
satis
sum in

DOMI-
NICAE
PASSIO-
NIS EX-
PLICATA-
TIO.
*bu amo-
rem ma-
nifesta-
ret ma-
gū, ma-
gū pro
nobis pa-
siendo.*

rem. ac si diceret homini: Aspice, ut tuæ salutis gratia exhaustus & consumptus sum. Vide, quàm horribiles sim perpeffus dolores & cruciatus. Sæua hominum crudelitas, totum me penè redegit in nihilum: ebiberunt omnem sanguinem meum peccatores terræ, & tamen adhuc fitio. Nondum satisfactum est cordis mei desiderio, amoris mei flamma neutriquam restincta est. Etenim si fieri posset, & Patri gratum foret, vel millies ob salutem omnium vestrum crucifigi, & ad extremum usque iudicii diem in hisce miseris doloribusque hic pendere optarem: tantum ut immensum vobis cordis mei amorem testatum reddere, saxeaque pectora vestra emollire, & ad me amandum accendere possem. Quid enim æstuantissima hæc sitis mea loquitur, nisi flagrantissimum amoris mei incendium? Itaque tam sitibundus hic pendeo juxta fontem cordium vestrorum, ut an imadvertam devotas animas huc accurrentes, ad hauriendum ex immenso passionis meæ puteo. *Igitur puella, cui ego dixero, Da mihi pauxillum aquæ ad bibendum de hydria conscientiæ tuæ, aquâ scilicet devotionis, compassionis, lacrymarum, & amoris mutui; & illa si inclinaverit ad me hydriam suam, & responderit, Bibe, Domine mi; quin, & camelis, id est, servis tuis, qui te quotidie suo in corpore portant, & noctu diuque tuo jugo vinciti tenentur, simili-*

ter hauriam aquam fraternæ charitatis: *ipsa est* puella, quam præparavit Dominus filio Domini mei, ut sit sponsa Verbi divini meæ humanitari uniti. Ipsaque velut sponsa digna erit unâ cum sponso suo, quietis æternæ ingredi cubiculum, sui sponsi vocibus invitata dicentes: Veni benedicta sponsa mea, posside regnum Patris mei: Sitiivi enim, & dedisti mihi potum.

Postremò hoc verbum ita accipipotest, quòd illud dixerit Dominus dilectissimæ Matri suæ gravissimè afflictæ, & juxta crucem assistenti. tamquam diceret: O dulcissima mea Mater: Aspice, ad quantam inopiam & Dei & tuus filius redactus est. Equidem mare, fontes, & humida cuncta creavi: ego nubibus impero, & pluvias fundunt: ego cælestis voluptatis æternæque beatitudinis potum Angelis ac Sanctis omnibus præbeo: & ecce non est quispiam, qui in acerrima hac siti mea refrigeret linguam meam. O quantoperè verbum istud scidit ac penetravit devotissimum maximeque oppressum cor Virginis intemeratæ, dum vnigenitum Filium suum, quem virgineis suis foverat uberibus, in tanta necessitate suam audiret queri sitim, ne tamen posset ei opitulari! Potuit igitur ei ita respondere: O Fili dulcissime, aded tota mærore ac imparibili angore correpta sum, ut tibi opem ferre non possim. Aded tecum per ineffabilem

Talū est sponsa Christi.

Mat. 25.

8.

Ad quā tam inopiam pro nobis redactus est. su ex hac siti cognoscitur.

Exclamatio filii sitientis arefecit cor matris compatentis.

Anima fidelis hanc sitim Domini restinguit lacrymarum mutui amoris.
Gen. 24.

DOMINICAR PASSIONIS EXPLICATIONE. Compassionem crucifixa sum, ut me movere nequeam. Iam viribus cunctis destituta sum, quod te, unicum cordis mei solatium, ante oculos meos tam injustè cruciari, tam turpiter sperni, tam crudeliter occidi video: nec licet mori tecum, nec auxilium aliquod impendere valeo. Hæc prorsus intus me liquefaciunt, hæc medullas animæ meæ devastant. Vides ipse, fili mi, amantiſſime, me totam amoris tui amore liquefactam, ac instar uvæ gravissimo passionis tuæ pondere expressam. Itaque me totam trahe in te, bibe me, absorbe me, in tuum corpus me trajice: ut tota tibi sim refrigerium atque refocillatio in hac gravissima siti tua.

Sanè quidquid purè propter Deum vel agimus vel patimur, quamlibet exiguum id sit, Christo instar dulcis cujusdam potionis gratum atque lapidum est, ejusque sitim refrigerat. Et ipse in cruce postus compassionem omnem, mœstitiã, devotionem, gemitus & lacrymas in passionis ejus meditatione exercenda, ebibit: & quidquid persecutionum, angustiarum, afflictionum pro ejus laude & amore tolerabitur, omnem pœnitentiæ rigorem, jejunia, preces, vigiliã, cunctas naturæ mortificationes, universa obedientiæ & charitatis opera, & quidquid demum actuum virtuosorum ad novissimum usque judicii diem pro illius honore

perageretur, cuncta hæc Dominus Jesus miro quodam modo hausit, atque cum ingenti siti absorbit, suisque junxit & univit operibus, nec non ferventi suo Sanguine purgavit, atque in igne divini amoris sui excoxit: suis quoque meritis & actibus, quidquid in his imperfectum atque defectuum obnoxium erat, perfecit & absolvit: atque ita demum in æterni Patris conspectum obtulit, illique grata ac placita fecit.

Postquam verò Dominus Jesus hoc de suâ siti protulerat verbum, quidam spongiam felle & aceto impletam ejus sacro ori obtulit. Et hæc quidem piissimus Jesus juxta Davidis vaticinium gustare voluit, quod in cunctis suis membris ac sensibus torqueretur; utque Adæ peccatum, quod per guttus delectationem admittum erat, per hunc acerbum & molestissimum guttum corrigeretur. Hinc verò Judæorum infatigabilem livorem, duriciã & amaritudinem advertere licet, quod cuncta hæc tormenta, sanguinis profusiones, & immaniſſimi cruciatibus quibus Dominum affecerant, cruentam eorum necdum expleverint sitim. Jam in ipso eum mortis articulo positum videbant, nec tamen ab illius cruciamentis temperabant. Statutum* quidem fuerat à Salomone, ut damnati aromatico ac dulci potu reficerentur, quod suas oblivioni pœnas traderent: sed isti sceleratissimi vinum hoc biberunt, & Christo

acer-

10.
Dominus
sitiens,
potatur
felle &
aceto.
Matth.
27.
Psalm. 68.

* Sic ad
cipe vel
ba Salo-
monis,
Prov. 31.
vers. 6.
Date
sceleratam
mentis

9.
Toties si-
m Chri-
sti refre-
guimus,
quoties
pro amo-
re Christi
sitiens
aliquid
facimus
aut pati-
mur.

DOMI-
NICAE
PASSIO-
NIS EX-
PLICATA.

bu, &
vinum
hui qui
amaro
sunt avi-
mo: bi-
bant, &
oblivif-
cantur e-
gestatis
sua, &
doloris
sui non
recorden-
tur am-
plius.

11.
Malitia
porrigen-
dis fuit
ipso felle
amarior
Christo.

* Tri-
plex af-
flictio
Christi.

cerbissimam confecere potionem, quam virulento suo corde poterant excogitare. Erant namque revera acida & fellea vasa, odii & livoris plena, nec poterant inde nisi acetum depromere.

O quantoperè piissimum affligebat Dominum, cujus natura bonitas est, dum venenatum atque amarulentum adspiceret fundum, inextinguibilem crudelitatis ardorem, & saxeam atque obstinatam malitiam Judaeorum! quod hi, quos tot annis in eremo manna caeli paverat, in extrema sua necessitate talem nihil vererentur porrigere potionem. Nimirum haec eorum invidia & inclementia plus Dominum torfit, quam ipsa potus amaritudo. Quod enim quispiam plus virtutis habet, eò illi magis doler, dum malitiam cernit & crudelitatem; quantoq; id evidentius animadvertit, eò inde gravius in corde torquetur. Itaque triplicem crucem sive afflictionem Dominus Jesus perferebat. *Prima erat, externus idemque intolerabilis cruciatus: secunda, moeror ingens, quem ex compassione erga piissimam Matrem conceperat: tertia, internus ille dolor, quo incomprehensibiliter torquebatur ob malitiam, ingratitudeque Judaeorum & nostram, quodque praevideret, acerbissimam passionem immensosq; labores & cruciamenta sua, in plurimis nullum habitura effectum.

12. Deinde, ubi Christus felleum

hunc degustarat potum, dixit: *Consummatum est*, significans, in passione sua impletas esse prophetias, figuras, Scripturas, & quidquid ab aeterna Veritate, ut pateret, definitum atque praefixum erat. O! quot admiranda mysteria victoriasque breve hoc & subtile verbum comprehendit? Nam quidquid aeterna Sapientia constituerat, quidquid rigida justitia pro singulis quibusque exigebat, quidquid charitas amanter poscebat, quidquid ad nostram redemptionem erat necessarium, quidquid abolendis debitis nostris erat conducibile, quidquid ad nostras explendas refarciendasq; negligentias conferebat, quidquid accommodum esse poterat ad sublimem demonstrandum amorem, quaecumque pro nostra spirituali institutione atque informatione desiderare potuissemus, quidquid demum congruum erat glorioso redemptionis nostrae triumpho celebrando; cuncta haec isto sunt determinata verbo, *Consummatum est*. Denique hoc verbo Christus omnem laborem, afflictionem & moestitiam suam pro electis omnibus obtulit, quemadmodum Apostolus testatur, haec verba de illo dicens: *Qui in diebus carnis suae preces supplicationesq; ad eum, qui possit illum salvum facere à morte, cum clamore valido & lacrymis offerens, exauditus est pro sua reverentia.*

Adverte hic, o anima mea, 13.

quàm acerbos cruciatus dulcis

Jesus

* Ioan. 19
Con-
summa-
tum est;
id est, um-
bra figu-
rativa
veretur la-
gi mor-
te Christi
evanue-
runt: &
alia de
sexto
Verbo
medita-
tiones.
* VI.
Christi
verbum

Heb. 9.
salvum facere à morte, cum clamo-
re valido & lacrymis offerens, exau-
ditus est pro sua reverentia.

13.
Vniver-

DOMI-
NICAE
PASSIO-
NIS EX-
PLICA-
TIO.

Salu-
dor in to-
ta Christi
carne ac
membru
omnibus,
& quide
simul in
omnibus.

Jesus perferat causa salutis tuæ. Enimverò quiddid poenarum paulatim atque particulatim ei antè illatum est, totum simul im-
menso cum dolore nunc patitur. Prius gradatim, modò in hoc, modò in illo membro tortus fuit: jam in omnibus simul membris, dolores fert intolerabiles. O quâto perè brachia illa sic extensa dolebant, quæ tam diu in poenis perduraverant! Quàm dirè am-
pla & sæva illa manuum pedum-
que vulnera, intimas cordis ejus medullas fecabant! quandoquidem omne torius corporis pon-
dus gravissimum illis imminebat. Quis, oro, tam adamantino erit pectore, quem tales non moveant cruciatus!

14.

Quare
voce ma-
gna cla-
mans e-
misi spi-
ritum

Luc. 23.

* VII.

Christi

verbum

Ingeni

dolor in

separati-

one ani-

ma à cor-

pore.

Sciens igitur piissimus Jesus nihil jam superesse, nisi ut in hoc glorioso certamine vitam finiat & consummet, voce magna clamavit, dicens: * *Pater, in manus tuas commendo spiritum meum.* O! quotquot Dominum Jesum diligitis, adeste obsecro, & tota devotione atque compassione illius decessum attendamus. Videamus quis illic mœror, quæ angustia, quis cruciatus fuerit, cum anima illa excellentissima discedere, jamjamque separari cogeretur à dignissimo illo & sacratissimo corpore, in quo triginta tribus annis placidè, pacificè, jucundè, sanctèque quieverat. Quàm ægrè se divelli ab invicem patiebantur, inter quæ nulla umquam lis, nulla discordia, dissidium nullū,

nec ulla fuerat suborta similtas? Cōtemplemur cū omni devotio-
ne, sacrum illud corpus, nostræ sa-
lutis organū, quantis fuerit corre-
ptum poenis, cū omnes illius
venæ jam exaruisent, nec quid-
quam haberent nutrimenti, &
nervi omnes contracti essent; cun-
ctaque Domini membra ceu ulti-
mum vale facientia, cum pressu-
ra ineffabili ad mortem sese ac-
commodarent. Ah! quis sine
dolore & compassione gratissi-
mum Christi vultum conspiciere
queat, totum jam verti in pal-
lorem, oculos deficere, & adhuc
lacrymas fundere, sacrum demit-
ti caput, & cuncta denique illius
membra nutibus ac signis arden-
tissimum cordis sui amorem no-
bis ostendere! Quæso compati-
mur illi, quia caro nostra, & san-
guis ac frater noster est: nostra e-
tiam peccata sunt, pro quibus
tam acerbam & turpem oppetit
mortem. O! quot hætenus te-
pido ac frigido corde crucem Je-
su præteriitis, quos neque horri-
biles ejus cruciatus, neque mise-
rabiles lacrymæ, neque fervidus
sanguis instar aquæ profusus e-
mollire potuerunt, vel vox ista
acris ac valida, terribilisque cla-
mor corda vestra scindat ac pene-
tret. Hæc, inquâ, vox, quæ cælos,
terram, inferos tremore cōcussit,
quæ saxa scidit, verusta aperuit
monumenta, mortuos excitavit,
& vestra lapidea emolliat pecto-
ra, antiqua conscientia vestra
detegat sepulchra, fœtoribus vi-

Contem-
platio
corporis
Christi
absente
vita sua
anima.

Fuit illi
Christi
bas de
mor te
lidis-
mus, et
nia pro
trans

tio-

DOMI- NICA
PASSIO- NIS
EX- Plica- TIO.
tio
pora
rifi
tuta
a un
ma.

15. **Alia ra- tiones vali- di clamor:**
1. Fuisse plusquam humanum Christu:
2. Arbitrium vi- ra & mor- tu:
3. Vite- pidos ex- citaret, impios terret:
4. Vite- turiam suam in- dicaret.

torum actuum plena, mortuo- que spiritus vestros ad vitam re- vocet.
Quamvis Dominus totus ex- haustus, exsanguis, debilisque esset, & supra vires humanas in ipsis acerrimis poenis mortis tam diu perdurasset: fortiter tamen clamavit expirando, ut divinam potentiam suam declararet. Co- hibuit autem mortem, ne suam in se vim posset exercere donec ipse vellet: ostendens, penes se vitæ & mortis esse imperium. Ob id etiam voce magna clamavit, ut impios tremore concuteret, & pigros ac tepidos omnes move- ret, & ad devotionem amoremque accenderet. Clamavit item voce alta, in signum gloriosæ victoriæ quam fuerat adeptus, antiquo il- lo eodemque crudelissimo holte in cruce debellato prostratoque, quem in monte Calvariæ profligans, spoliis omnibus exuit atque denudavit. Hanc præclaram vi- ctoriam Christus alta voce pro- clama vit; & cum admirabili tri- umpho à loco certaminis absce- dens, collecto universorum meri- torum suorum exercitu, ad locum deliciosissimum maximeque de- lectabilem ac tutum, ipsum Dei Patris cor atque sinum, abiit, in illud & sese & omnes suos com- mendans, dicendo: *Pater, in ma- nus tuas commendo spiritum meum.* O felicem illum, qui posset modò dissolui cum Christo, mori cum latrone, & audire à Domino ver- bum illud solatii plenum: *Ho-*

Luc. 23.

die mecum eris in Paradiso.

Posteaquam verò Dominus se- sus sese in manus Patris offerens, verbum supradictum protulerat, inclinato capite tradidit spiritum. Inclina vit caput tum ad dilectis- simam Matrem, tum ad homines universos, tamquam ultimum va- le dicens, extremamque petens copiam discedendi, & osculum pacis offerens. Sed & in argu- mentum nostræ cum Patre recon- ciliationis venerandum caput suum, quod antè ad Patrem su- stulerat, sese illi cum lacrymis of- ferendo, modò ad nos per amo- rem inclinavit.

16.
Luc. 23.
Caput
inclinare, erat
suis vale
dicere;
Ioan. 10.

& offerre
osculum
pacis
&
reconci-
liationis.

O! quis capere sufficiat, quan- to cum dolore & tormento disso- lutus sit nexus ille à Spiritu san- cto compactus, quo præclara illa anima cum venerando illo Christi corpore, ceu amans cum amante per amorem, colligata erat! Quis satis admirari possit obscuram il- lam lucidissimorum Christi lumi- num eclipsim, quæ suo aspectu terram illustrabant, suisque radiis ceu gemina quædam micantia si- dera firmamenti, mundum illu- minabant; jam verò per atrum mortis medium prorsus obscura- ta sunt? Certè mirum non erat te- nebras universam terræ faciem occupasse, quando Sol iustitiæ ablatu erat à terra, suosque com- presserat oculos. En bonus pastor pretiosam animam suam posuit pro ovibus suis, ac recessit. Silen- tium accepit cithara illa delecta- bilis & suavissima buccina, viva

17.
Comple- ratio de- vota de recessu Christi à nobis per mortem.

Iuan 10

V VOX

DOMI-
NICAE
PASSIO-
NIS EX-
PLICATA-
XIO.

vox Christi: cuius dulcissima melodia exhilaravit Patrem, & Angelos immenso affecit gaudio: cuius mellifluus sonus vivos docuit, excitavit mortuos, curavit aegrotos, refecit esurientes, fugavit daemones, torpidos reddidit alacres, ac moestos jucundissime consolatus est. Privatum est vita divinum illud triclinum, & arca illa caelestis, gloriosum pectus Domini, in quo sunt omnes thesauri sapientiae & scientiae absconditi, & omnes virtutum atque charismatum divitiae continentur. Praeclara illa summi artificis organa, benedictae manus Salvatoris, quae solo contactu morbos omnes depulerunt, & quibus data est mundo benedictio, horridis vulneribus confectae atque mortuae pallent. Candidissimae illae columnae templi divini, sacri pedes Domini Jesu, qui nunquam a veritatis itinere deviarunt, sed omnibus supremae perfectionis viam praecedendo demonstrarunt, cunctisque pro aeterna institutione vestigia geminae charitatis reliquerunt, apud quos ferventissima illa amatrix beata Maria Magdalena tam ubere adeptae est gratiam, sub quibus mare iterit, consolidatumque iter praebuit, jam ligno crucis inhumaniter affixi obriguerunt. Speciem suam amisit, squaloreque oblitum est pretiosum illud Dei ciborium, corpus Christi Jesu sanctissimum, quod de pura praerantissima Virginis matris na-

Phil. 1.

turam per Spiritum sanctum fabricatum, virtutumque omnium decore ornatum fuit.

At quis tunc mœror, quis dolor invasit venerandam Dei genitricem Mariam, cum unicum solatium & omne delectamentum cordis sui, vidit mortuum in cruce pendere? O! quam vox illa acris piissimum cor esus penetravit, quando dilectissimus idemque unigenitus filius ipsius acerbe flens, cum clamore valido efflabat spiritum! Quomodo tunc anima illius prae flagrantissimo amoris Christi igne liquefacta est; & ut mollis cera miseradum imaginem sigilli, defuncti videlicet filii sui, in se recepit! Tota plane in extinctam atque crucifixam filii sui imaginem transformata eique assimilata est. Cum eodem pariter unigenito suo crucifixa, sauciata, occisa, & omni ex parte cruciata est: ita ut jam non in se ipsa, sed in Christo dilecto suo viveret, & ille vicissim in ea. Et enim si virtus amoris Christi adeo Paulum absorbit, ut diceret, *Vo ego non jam ego, vivit vero in me Christus*; itemque, *Christo confixus sum cruci*; &, *Stigmata Domini IESU in corpore meo porto*: quanto magis id beatissimae Virginis evenisse credendum est, cuius utique amor mortalium omnium sic vicit amorem, ut rivulum aliquem vastissimum mare?

Attende hinc, anima fidelis, ineffabilem Dei tui amorem, ut ad finem usque nos dilexerit. Aspice

gra-

18.

Planctu
Virginis
in mari
Unigeni-
ti.

Gal. 2.
6.

19.
Ioan. 14.
V. 19. in
fines de

DOMI-
NICAE
PASSIO-
NIS EX-
PLICATA-
TIO.
Lexit nos
Dominus
KESVS,
sempe
usque ad
mortem;
& in cor-
pore mor-
tuo vi-
uit amor

gratissima Christi membra jam e-
mortua, nihilominus eandem,
quam adhuc viventia habebant,
demonstrare dilectionem ac be-
nevolentiam. Extensa manent
brachia, ut nos complectantur:
oculi demissi, ut nos aspiciant:
submissum caput, quod nos oscu-
leretur: patientia atque hiantia
vulnera, ut in ea nobis ingredi
atque confugere liceat. Sic igitur
vira in Cruce occubuit, ut nobis
de ligno crucis fructum vitæ por-
rigeret. Sic sic excellentissimum
pretium pro nobis fufum est, ut
abolerentur debita nostra.

20.
Matth.
27.
Omnia
elementa
in morte
Christi
commo-
ta, ipsum
Deum
testaban-
tur.

Hinc porro velut templi scissu est,
terra tremuit, saxa diruta, & mo-
numenta aperta sunt. Facta autem
sunt hæc mira atque portenta, ut
creaturæ insensibiles Judæorum
incredulitatem & duritiam, pa-
rriterque infideles omnes argue-
rent, ac evidentibus signis Chri-
stum crucifixum Dominum suum
esse restarentur. Ad terribilem sui
conditoris vocem cõtemuerunt,
ac velut ingemuerunt, tantam
exhorrescentes malitiam, crude-
litatem, & facinora hominum
impiorum, ac lugubres opificis
sui exequias celebrantes. Scidit
verò Christus moriens velut tem-
pli, & Sancta sanctorum derexit;
ut ipsa declararet, mysteria, fi-
guras & vaticinia impleta atque
patefacta esse; ostenderetque, om-
ne illud sacrificiorum genus, quod
pecorum sanguine in Veteri Te-
stamento celebratur, esse antiqua-
tum & abolitum. Christus nam-

que Summus Sacerdos per pro-
prium Sanguinem introivit in
sancta jam detecta, atque seipsum
extra oppidum in crucis altari
pro omni plebe propalam obtu-
lit, factus commune quoddam &
perenne sacrificium Patri suo pro
hominibus universis, ipsum pe-
tentibus desiderantibusque.

Heb. 9.
& 13.

Nunc igitur compatiatur, 21.
obsecro, Deo ac Domino creato-
ri que nostro, ne saxis ipsis & ele-
mentis duriores esse videamur.
Devotis lacrymis ac piis gemiti-
bus nostra tundamus pectora, di-
cendo: O quid fecimus? quid egi-
mus? Verè filius Dei erat, non vul-
garis aliquis, quem peccatis no-
stris denuò crucifiximus. O ani-
ma mea, respice modo sponi tui
faciem, quam Angeli cum ineffa-
bili delectatione contemplantur,
prorsus tui causa & amore defor-
mem, palloreque obsitam. Atten-
de sacrum Christi corpus à som-
mo capitis vertice usque ad imam
pedis plantam, non inuenies nisi
vulnera & sanguinem. Sit hæc
miseranda Redemptoris tui spe-
cies ob oculos tuos, adeoque tuis
fixa inhæreat cogitationibus, ut
vanarum omnium rerum penitus
obliviscaris.

Quotidie
crucifigi-
mus Chri-
stum pec-
catorum; in-
deo quom-
modo ipse
compati-
amur.
Mar. 15.
1. Pet. 2.

Isa. 53.

CAPUT XIX.

Sacrum latus emortui corporis Do-
mini Jesu aperitur lancea, indeque
profluit sanguis & aqua.

1. Longinus miles sacrosanctum Christi latus
aperit lancea: Iudei crucifragium crucifixorum
postularunt in ignominiam Christi.

V. 2.

2. 1. 1.

DOMI-
NICAE
PASSIO-
NIS EX-
LLICA-
TIO.

2. Eadem lancea, que latus mortuum Domini nostri aperuit, vulneravit animam Virginis veniunt.
3. Vulnus illud porta Sacramentorum.
4. Per vulnus lancee aditus patet ad cor Christi; ut eidem conformemur, postulat vicissim cor nostrum ipsi aperiri.
5. In omni tentatione & afflictione ad cor apertum Christi accurrendum est, tamquam ad asylum tutissimum.
6. Passio Christi, licet olim completa, semper debet esse nova de votu mentibus.
7. Exigit enim a nobis Christus perpetuam memoriam vulnerum, & observantiam mandatorum.
8. Oratio devota, qua passio Christi pro peccatis offertur.

I.
Apertio
latus
Christi
mortui,
qua de
causa.

Ioan. 19

POST hæc ob instantem Paschalem solemnitatem, quia indecens erat extincta corpora manere in Cruce, petierunt Judæi à Pilato, ut crucifixorum crura frangerentur, ac tollerentur: ob tenta quæ licentia latronum crura fregerunt. Ad fessum autem cum venissent, ut viderunt eum jam mortuum, non fregerunt ejus crura, sed unus militum, Longinus nomine, lancea latus ejus dextrum aperuit, & cõtinuò exiit sanguis & aqua. Fecerunt hoc crudeles Judæi ex fallacia & nequitia singulari: noverant enim, quod dedecus illatum defuncto, tamquam adhuc viventi factum habeatur; & hoc ipso persuadere volebant omnibus, tantum esse scelus & facinus Salvatoris, quod in vivo corpore dignè castigari nequiverit, itaque necesse fuerit in corpus extinctum desævire. Ad hæc Pontificum captabant gratiam, quibus certa mortis ejus indicia referre cupiebant. Ceterùm, quamvis nihil hic corpus Dominicum doloris persenserit, (quippe quod emor-

tuum atque insensibile erat) alia tamen quadam ratione hinc Dominus afflictus est; uti adhuc quotidie patitur & crucifigitur à multis, qui per sacra ejus vulnera & passionem jurant, gravibusque sceleribus suis majori eum injuria & convitiis afficiunt, quàm qui eum corporaliter crucifixerunt. Multò namque gravius accipit contemptum irrogatum divinæ Majestati suæ (qua unum est cum Patre & Spiritu sancto) quàm externos illos cruciatus corpori ejus tempore passionis illatos.

At quis cogitando consequi possit, quàm dirè lancea hæc devotissimam piè Matris animam confixerit & sauciaverit! cujus utique anima & cor demorabatur in corpore dilecti filii sui, qui totus erat amor ac thesaurus illius. Dicit D. Bernardus: *Reverè, Mater dulcissima, doloris gladius scidit animam tuam, quando crudelis lancea latus filii confixit. Non enim sua illic, sed tua potius anima erat.* * Itaque precipua es Martyrum omnium: quandoquidem immensus dolor tuus internus externa Martyrum vicia cruciamenta. Nulus sanè acerrimos illos capere potest dolores & cruciatus, quos Mater mœstissima sensit, cum lancea illa venerandum Christi latus horrido conficeret vulnere. Planè hic est *gladius doloris*, de quo Simeon ille justus fuerat vaticinatus. O beatos illos, qui hujus sunt vulneris participes! quorum corda sic configit acutissima amoris

*Iranca
tu & p
cari de
rendu
pungit
latus
Christi.*

2.
*Lancea
illa uñ
penetra-
vit latus
Christi,
& cor
virginis
Bernar-
dus.*

* Lan-
cea lat-
ris Chri-
sti B. V.
Mariæ
fecit la-
ginam
Marty-
rum.

DOMINICAE PASSIONIS EXPLICATIONE.
 ris Christi lancea, ut deinceps perenni ferveant charitatis ardore.

3. Porro signanter Evangelista dicit, latus Christi non vulneratum, sed apertum lancea fuisse: ut intelligeremus, vitæ nobis ostiū patefactum. Sacri namque lateris Christi vulnus, porta est Sacramentorum, sine quibus nulli nostrūm patet accessus ad beatam vitam. Unde etiam addit Evangelista, *Et continuo exiit sanguis & aqua.* In aliorum hominum corporibus, ubi animam fuderint, sanguis coalescit: at ex Christi latere, non sine miraculo, ceu ex fonte vivo, revera, sanguis & aqua manavit: indicans illum, vivum fontem esse, unde omnium nostrūm vita profluxit, de quo

Zach. 13. legitur apud Zachariam Prophetam: *In die illa erit fons patens domui David, & habitantibus Jerusalem, in ablutione peccatoris & menstruata.* Hoc ipsum nobis sanguis & aqua de Christi latere manantia significaverunt: sanguine namque, qui est pretium redemptionis nostræ, abluimur à peccatis; & aqua, quæ est figura Baptismi nostri, ab universis originalis peccati maculis expurgamur, quemadmodum per Ezechielem Dominus ait: *Effundam super vos aquam mundam, & mundabimini ab omnibus inquinamentis vestris.*

4. Est etiam apertum Christi latus, ut nobis accessum aditumq; pius Jesus ad cor suum patefaceret. Declaravit hinc suum erga

nos incomprehensibilem amorem. Et quid ultra nobis facere potuit, quàm fecit? Ipsum cor suum tamquam secretissimū cubiculum nobis referavit, ut in illud nos ceu electam sponsam suam introducat. Sunt namque *delicia ejus esse nobiscum, & in silenti tranquillitate ac tranquillo silentio apud nos quiescere.* Dedit, inquam, nobis cor suum dirè vulneratum, ut in eo commoremur, donec penitus expurgati & mundi, suoque cordi conformes, idonei ac digni simus unà cum ipso in æterni Patris cor divinum abduci. Dat planè nobis cor suum, ut sit nostra habitatio: vicissimq; repetit nostrum, ut sit suum habitaculum. Nobis præbet cor suum, ceu lectulum purpurei sanguinis sui rubentibus ornatum rosas: repõscitq; cor nostrum, ceu lectulum sibi candidis mundorum operum liliis decoratum. Quis illi negare ausit, quod tam profusâ liberalitate nobis contulit? Ecce invitat nos in melliflua vulnera, atque amabile & patulum latus suum, ceu uberem cellam vinariam, deliciis omnibus affluentem, dicens in Canticis: *Veni, columba mea, in foraminibus petre, id est, intra in sacra vulnera mea.* Cor meum tibi patefactum est: ad illud te invito, accede confidenter, potum novi multi ipsum roseum sanguinem cordis mei tibi præbebo. *Venite prorsus ad me omnes qui laboratis & onerati estis sarcinâ peccatorum, poenitentia*

Christi, ut illi conformemur.

Prov. 8.

Postulat Jesus vulneratum vicissim sibi aperiri cor nostrum.

Cant. 2.

Matt. 11

DOMI-
NICAE
PASSIO-
NIS EX-
PLICA-
TIO.

onere, afflictionis cruce : venite ad me quotquot contra vitia vestra certamen iniistis , & ego vos reficiam , vos pascam , daboque vobis vinum rubrum , quo mirè exhilarabuntur corda vestra.

5.
Cor Chri-
sti. asy-
liu
perfugiu
in tenta-
tionibus
& tribu-
lationi-
bus.
Isa. 55.
Ican 7.
Apoc. 21

Accedamus eapropter sitibundo desiderio & affectu ad fontem hunc vivum , quandoquidem aquam vitæ nobis dabit , & quidem gratis , ac sine pretio vel ullâ commutatione . Ait enim : Si quis sitit , veniat ; & qui vult , accipiat aquam vitæ gratis . Vide hic mellitissimum purissimumque fontem in loco voluptatis , in medio paradisi , in sauciato latere Christi scaturientem , quo irrigatur omnis terra . Agedum in quibuslibet huius tentationibus , miseris & afflictionibus , ad foramina petrae confugiamus . Cujus , inquis , petrae ? Jesu Christi Domini nostri . Hic enim est petra , quæ à Judaico populo virga crucis percussa , dedit aquas largissimas , ita ut non aquam modò , verum etiâ oleum ex hoc saxo durissimo sugere liceat . Hinc propheta Jeremias ait : Relinquitte civitates , id est , populares strepitus ac perturbationes , & habitate in petra , habitatores Moab , & estote quasi columba nidificans in summo ore foraminis , id est , in patulo latere Christi . Hic est lapis quem Jacob erexit in titulum . fundens oleum de super , in signum abundantis misericordiae ac pietatis . Quid nobis hac in petra deesse queat ? Nimirum à cunctis hostibus no-

Gen. 2.

Num. 20

Deut. 32
Jerem.
43.

Habita-
culum
columbae.
Gen. 28.

stris tuti hic sumus : serpens anti-
quus , & coluber ille toruosus
huc accedere non valet . Tentet
mundus , minetur hostis , queratur
caro : non est certè quod formide-
mus , quando super hanc petram
fundati sumus . Nusquam sumus
tam securi , ut in Vulneribus Sal-
vatoris . Ego , ait D. Bernardus ,
fidenter quod ex me deest , usurpo
mibi ex visceribus Domini : quoniam
misericordia affluunt , nec desunt fo-
ramina per quae effluant . Foderunt
manus ac pedes , laterisque lancea per-
forarunt : & per has rimas licet
mibi sugere mel de petra , oleum
que de saxo durissimo : id est , gusta-
re , & videre quoniam suavis est Do-
minus . Per foramina corporis pa-
rent viscera misericordiae Dei no-
stri , in quibus visitavit nos oriens ex
alto . Quid ni viscera per vulnera
pareant ? In quo enim Domine cla-
rius , quam in vulneribus tuis eluxis-
set , quod tu suavis sis & miris , &
multa misericordia ? Augustinus
quoque , Longinus , inquit , aperuit
mibi latus Christi lancea , & ego in-
travi . Hic fidenter habito , hic me
jucundè reficio , hic quiesco suaviter ,
hic pascor delectabiliter . Hæc ille .
Et tu anima mea , commorare in
foraminibus Vulnerum dilecti
tui , quemadmodum columba so-
let in petrae cavernis . Ore ad pa-
rulum vulnus lateris ejus apposi-
to , caelestem suavitatem ex corde
ipsum manantem gustato atque ol-
facito ; reverà enim torrens vo-
luptatis illinc erumpens te abun-
dè satiare poterit .

Prò

DOMI-
NICAE
PASSIO-
NIS EX-
PLICATA.

6.
Semper
nobis re-
cessus esse
debet
Christi
passio &
vulnera.

Prò dolor! pleròque nimis in-
gratos inveniri, quid dicere non
verentur: Eja, quid necesse est nos
occupari his quæ ante plures an-
nos peracta novimus? Intelligunt
autem Dominicam passionem, &
sacrà Christi Vulnera. Atqui mel-
lissima illa Redemptoris nostri
vulnera, reverà liber vitæ & mun-
dissimum speculum sunt. Si quis
ea cum Apostolo penetrare sciret,
inveniret utique in eis quidquid
Divinitas ipsa exhibere potest.
Itaque anima devota debet dile-
ctum suum in amabilibus Vulne-
ribus ipsius cõtemplari atq; oscu-
lari: hæc enim quinq; vulnera bea-
tissima plus pulchritudinis, læ-
titiæ & claritatis toti cælesti cu-
riæ conferunt, quàm omnia alia
quæ in vitâ perenni (excepta Di-
vinitate) habentur. Proinde vel
sanguineis lacrymis deflendum
est, quòd in toto terrarum orbe
ita prorsus excellentissima Christi
vulnera in oblivionem abière.

7.
Duo à
nobis exi-
git Do-
minus,
memoriâ
vulnera,
& custo-
diâ man-
datorum.

Ad hæc
aspiran-
dum.

Et quid à nobis exigit Deus,
nisi ut mandatis ejus nos totos
tradamus, vitamque & passionem
Christi imitemur, atque in sacris
illius commoremur Vulneribus?
Beatus profectò ille est, qui passio-
nem & vulnera Dñi in conclavi
cordis sui fideliter ac sanctè rumi-
nare, ipsique Christo sese in veris
virtutibus conformare studet.
Qui ejusmodi est, plerumque in
intimo æstuantissimorum desi-
deriorum impulsu, quali cum im-
patienti desiderio vociferatur! O
unice amor meus! ò totum refu-

gium fatigatorum! ò salutis me-
dicina languentium! ò dulcis cõ-
solatio te lussurantium! ò præ-
stantissima esca te esurientium, &
sua visissimum potus sitientium te!
ò vernans conclave in te quies-
centium! ò unica & summa suffi-
cientia mea! irabe me post te: avel-
le me à meipso atque ab omnibus
creaturis, & transfer in te, ut tibi
placeam.

Cant. x.

Nonnumquam etiam vitam
suam præteritam vitiis & iniqui-
tatibus obnoxiam memoriâ re-
perens, humiliter precatur in
hunc modum: O Jesu æterna dul-
cedo, ego peccator putridus, cum
quanto possum cordis mei dolore
confiteor tibi magnam culpam meam,
quòd causa sim acerbissima passio-
nis tue, & hos tantos cruciatus tuos
gravibus meis sceleribus tibi insti-
xi. Enimverò multò à me graviora
passus es, quàm ab illis qui te cruci-
fixerunt: quandoquidem injuria il-
la & contemptus que prævidebas à
me inferenda Patri tuo, multò tibi
vehementius dolebant, quàm seve-
ra illa Vulnera corporis tui. Et non se-
mel tantum te crucifixi, sed toto vi-
ta mea tempore, quo perseveravi in
iniquitatibus meis. At tamen neq;
post tot peccata tantamq; injuriam
quæ te affecti, de gratiâ & misericor-
diâ tuâ, ullâ ratione, despero, cum in
te reluceant tot signa clementiæ. I-
gitur pia illa oratio tua, quam etiam
pro his qui te manibus suis crucifi-
xerunt, & lingua blasphemaverunt,
fudisti, prosi misera anima mea.
Non jam te clavis perterebo, non

8.
Pia &
affectuosa
oratio,
qua offer-
tur pro
debitis
nostris
passis.

latus.

DOMINICAE PASSIONIS EXPLICATIONE. *latus lanceâ configo: sed cor tuum humilibus precibus ignitorumq; desideriorum & pii amoris jaculis sauciare desidero. Vel una obsecro guttula ex patente latere tuo stillet in vulneratam atque egram animam meam, & saluus ero. Tolle à me omne vitiorum peccatorumq; medium, ut tibi mea jungatur anima, atque in te requiescat, qui es paradisi spiritualium deliciarum, & plena satietas Beatorum. In te namq; eternam habemus quietem, ceu in paradiso voluptatis, unde nihil nos excludit præter medium iniquitatis. Tolle itaq; iniquitatem, qui es agnus sine maculâ, auferens peccata mundi; & ero unitus tibi, atq; in te jucundè sancteq; conquiescam.*

CAPVT XX.

Corpus Jesu Christi de Cruce depositum Virgo-mater in gremium suum excipit, osculatur, lacrymis rigat: ipsumq; tandem, licet non sine dolore, sepeliri permittit.

1. Devota exequia, quas Virgo & Discipuli Christum persolvunt; excipiente ejus corpus Virgine in gremium suum cum Magdalena & sociis.
2. Percurrit Virgo singula Filii vulnera osculo & lacrymis.
3. Difficiter, & invita avellitur à mortuo filii corpore plorans & gemens Mater.
4. Sed tandem cum dolore permittit ipsum sepeliri.
5. Venerabile Sepulchrum Domini, eiusq; cum virginali utero collatio.
6. Sepulchrum spirituale, quod Virgo in corde suo Christo condidit.
7. Cor ejus fuit hortus paradisi amantissimus, & incontaminatus.
8. Sindonem habuit obedientia & integritate, balsamum, & unguentum omnium virtutum.
9. Tristis abscessus Virginis à Sepulchro Domini, comitantibus viri & mulieribus dolore plenus.

VIDEMUS nunc quàm tristes exequias, quàm lugubres cærimonias Virgo intemerata, ceterique Salvatoris familiares & amici ad defunctum Christi corpus celebrarunt. O quanto desiderio, quantâ devotione Virgo piissima Christi filii sui crucem amplexa est, sanguinem illum & aquam ex illius latere manantia reverenter excipiens! O quoties sua ad eum extendit brachia, cupiens etiam exterioribus membris suis eum excipere & complecti, uti eum jam animo suo insculperat impresseratq; O quanta cum devotione, quamq; amanter corpus Christi emortuum jam depositum à Cruce, maternis luis brachiis amplexa est, suoque appressit pectori! Tum verò quàm omnia illius viscera nova sunt compassione concussa! Quomodo etiam anima ejus ceu cera igni admota, amore liquefacta est, ipsaque tota in lacrymis soluta! O quis capere possit, quanto amore tota proruit in faciem filii ita deformem ac mirè deturpatam, infatiabiliter eâ exosculans, & calidis suis lacrymis nõ lavans modò, verùm etiam ubertim irrigans! Sed & ferventissima Christi amatric Maria Magdalena, quàm devotè ad pedes illius corruit, apud quos tantam olim gratiam consecuta fuerat; devoteque eos lacrymis suis abluit, sacrisque Vulneribus fixit oscula, eandem defuncto, quam adhuc super-

1.
Deipara
cum discipulis
exequias
Christi
persolvit.

Excipit
Filium
in sinu
& plorat.

Luc. 7
Completio
ratio
Magdalena
& aliorum
amicorum
Christi

DOMI-
NICAE
PASSIO-
NIS EX-
PLICATA
SIO.

superstiti illius corpori, humani-
tatem exhibens & amoré! Quàm
denique omnes Christi amicos,
qui illic aderant, vehemens occu-
pavit compassio, & ingens ardor
accendit amoris, haud secùs quã
fervétissimus ignis ppè astantes!
O quã tristes erupère in lacrymas,
per Christi corpus ex illorum o-
culis ubertim manantes! Quos
gemitus, quæ suspiria edidère in
in cælum! Quàm tristia funeri il-
li officia exsolverunt! Nullum il-
lic audire cantum erat, sed gemitus
tantùm & lacrymas, atque lamen-
ta.

2.
Singula
Christi
vulnera,
lacrymis
suis la-
vat Dei-
para, &
osculis
osprimit.

O quàm veneranda illa Patens,
per singula quæque membra ac
vulnera discurrens, eadem scruta-
ta & osculata est, plorans super
singula, & lacrymis ea lavans:
quin & singula quæque vulnera
cordi suo inscribens, doloresque
singulorum membrorum expen-
dens ac trutinans secum in corde
suo, & ad singula dans gemitus
incomprehensibiles; simulque pro
voto animi sui, de sanguine ac
medullis cordis sui in ardenti suo
amore unguentum conficiens, eo-
demque cuncta illius vulnera pla-
gasque perungens, ô quàm tunc fer-
ventes lacrymæ per dulcissimû il-
lius piæ Matris faciem ceu rivuli
mœnissimi decurrerunt, aliæ a-
lias antevertere, & quasi certatim
Christi corpus contingere gesti-
nantes! Imò, ut beatus ait Augu-
stinus, quis illic Angelorum tem-
perare potuit à luctu celebrando,
cùm Regem & Dominum suum

Angeli
paci a-
mare ste-
bant.

tam foedâ ac turpi morte consum-
ptum viderent! cùm contra na-
turam naturæ conditorem, Deum
immortalem, in humana natura
morem oppetiisse conspicerent!
Ut luminosa illa Cherubim, ac
ardentia Seraphim ad ineffabilem
hanc obstupère charitatem, cùm
vitam ex amore occubuisse cer-
nerent, ut mortui redirent ad vi-
tam? Enimverò sacratissimum
Christi corpus inhumaniter con-
scissum, dilaniatum, extinctum,
piissimamque Virginem matrem
anxiè illud amplectentem, illius-
que cruore tinctam, atque aded
miserandum in modum lacrymas
ubertim fundentem, ut sibi rem-
perare non posset, beati illi cæle-
stesque spiritus coràm intuebantur.
Quid verò D. Joannes? Quàm
putamus mœlissimè matri suæ se
lacrymando ac mœrendo confor-
mavit, sociumque fidelissimum
adhibuit! Quàm piè, quàm sua-
viter eam consolans hortabatur,
ut modum poneret parumper tan-
tis lacrymis, tam immenso dolo-
ri! O quàm & ipse vehementis-
simo cum angore ac pressurâ spi-
ritus se ad sacrum Christi pectus
provolvitur, in quo dudum tam
suaviter requieverat, piarum la-
crymarum undam refundens in
fontem illum, unde aquam sa-
pientiæ salutaris potarat!

Ioannē
Evange-
listam com-
passio.

Dehinc Joseph, Joannes, &
ceteri amici Jesu, beatam Virgi-
nem obnixè rogabant, ut corpus
Domini permitteret ad sepelien-
dum componi ac preparari, quan-

3.
Non nisi
invita an-
vellitur
Mater ab
unigeni-
ti corpore

W do-

SOM-
NICAE
PASSIO-
NIS EX-
FLICA-
TIO.
Iob. 19.

doquidem sol tendebat ad occa-
sum. Tum verò pia mater voce
lamentabili respondit: *Miseremini mei, miseremini mei, saltem vos amici mei*, neque tam citò avellatis me à dilecto Filio meo. Ne mihi, quæso, tam celeriter auferre velitis, quem meis gestavi visceribus, Sinite me vel mortuo frui, quem vivum habere non potui. Liceat mihi, obsecro, extincto illius corpori amorem impendere ac benevolentiam, quam in passione minimè exhibere dabatur. Irrigem illud nunc lacrymis meis, cui in acerrima illius siti nec aquæ guttulam porrigere sinebar. Exlatiem interim illo animum meum fiendo, gemendo, quæ non potui pro voto dulcissimæ ejus præsentia, dum pateretur, refoveri. Nolite, obsecro, nolite matrem avellere à Filio suo, nec mihi tam citò subtrahatis, quem tam diu desideravi; aut certè unà cum amantissimo nato me sepelite.

4.
Agré
vandum
permittit
corpus fi-
lii dolens
Mater
tradi se-
pultura.

Itaque non parva eos angustia tenebat. Dies namque ad occasum declivior, corpus sepulturæ tradere eos urgebat, & nihilo minus matris mœstissimæ acerbissimos dolores, ut dignum erat, vehementer miserabantur. Neque enim jam nimis afflictam novis doloribus obruere volebant. Quamobrem dabant amoris ejus operandi locum; flagrantissimæque sitim suam eam paulisper explere patiebantur. Hinc porrò sanctus Joannes suavibus eam ac

prudenter delinivit verbis, rogans ut Filium suum sepeliri permitteret: & ipsa utique non sine dolore consensit. Atqui, ô quàm devotè, quàm afflictè prosequetur filii sui lamentabile funus; sacrum illius tenendo caput, oculis fixis in faciem ejus, eandemque innumeris deosculando vicibus, suisque lacrymis irrigando.

Unde, quæso, mœstissima parens omnes illas lacrymas, quas hodie fudit, habere potuit? *Qui piissimum cor illius intolerabilem hanc angustiam & pressuram ferre quivit?* Nimirum fecit hoc amor ardentissimus, ipsa quoque morte fortior. O quali cum dolore ac gemitu tam charum, tam pretiosum reliquit thesaurum! quàm verò amanter illius est amplexa sepulchrum! tamquam si, non quidem linguâ (neque enim verbum edere potuisset), tantis correpta cordis angoribus (sed mente diceret: O sacrum monumentum! ô felix tumba! ô saxum pretiosum! ô præclarum margaritum! ô admirabile ciborium, quàm insignem thesaurum, quàm immensum complecteris Dominum! ô vas electum! ô felix creatura, quæ digna es tuum excipere Conditorum, hospitioque recipere Regem gloriæ! Pone jam nativum rigorem & asperitatem tuâ, ac mitesce, ut teneros dilecti filii mei artus reverenter cõplectaris. O arca gloriosa! ô excellens Dei templum, præ creaturis omni-
bus

5.
Sepul-
chri Con-
stiti
venero-
sione de
gustissimè
Constru-
tur cum
veteri in-
gine.
Cant. 4.

DOMI-bus mihi simillimum! Ut enim
NICAE ipsa à Deo electa sum, quæ in ca-
PASSIO-stis visceribus meis ejus filium
NIS EX-gestarem; ita & te elegit, ut ve-
PLICA-nerandum Christi corpus exci-
TIO.pias, gloriosum scilicet beatissi-
 mæ Trinitatis organum, quo Deus
 tam mirificè operatus est, & inæ-
 stimabilem mundi thesaurum,
 bonumque præcipuum, cælum
 & terram suâ vincens præstantia
 ac dignitate. Et sicut tu novum
 es, nec ullius adhuc corporis con-
 tactu fœdatur: ita & ipsa à crea-
 turarum omnium attractu mun-
 da sum & immunis. Quemad-
 modum item ex te clauso Salva-
 tor orbis surget redivivus, ita ex
 meo concluso utero mundi salus
 processit. Ac demum uti tu sa-
 xumes solidum & immobile, ita
 ego incommutabilis atque invi-
 cta in fide omnique virtute per-
 mansi.

6. *Etiã spirituale sepulchrum Filio in corde suo paravit Maria.*
 Habet Dominicum hoc monu-
 mentum formam quamdam &
 effigiem spiritalis illius monu-
 menti, quod Virgo beata aman-
 tissimo filio suo in corde suo pa-
 rarat. Ut enim sepulchrum hoc
 ferris acutis excisum atque poli-
 tum est: ita gloriosa Virgo acu-
 tissimo doloris gladio in intimis
 animæ suę locum accommodum
 excidi permisit, monumentum v-
 tique tam afflictio & excruciato
 corpori congruum valdè, cum di-
 ligat Dominus cor contritum &
 humile, sive angustis oppressum.
 Et sicut in hoc sepulchro nõdum
 quisquam positus fuerat, ita Vir-

ginis matris cor devotissimum,
 nullumquam peregrinus crea-
 turarum amor vel affectus, saltem
 tenuissimè contaminarat. Ipsa
 namque porta illa clausa est, nul-
 lumquam patefacta, per quam
 solus Princeps & Rex Israël pro-
 cessit.

Erat prætereà monumentum
 hoc in horto: quandoquidem Vir-
 go intemerata hortus conclusus
 est dilecti, discretionis seu pru-
 dentia sepe cinctus, utpote quæ
 tanto fuit lumine ac discretionem
 perfusa, ut nullumquam ma-
 lum, ne sub virtutis quidem teg-
 mine; in ejus potuerit hortum ob-
 repere; nec tantilla hortus ejus
 patebat ex parte, quâ serpens ille
 lividus ac impurus oculos vel se-
 mel inferre potuisset, qui tamen
 paradisum, in quo Adam erat,
 non ingredi modò, sed etiam cõ-
 spurcare ausus fuerat. Quin &
 secundus, adeoque omnigenis
 virtutum herbis confitus fuit sa-
 cræ Virginis hortus, ut nullus in
 eo vacaret locus, ubi quodvis lo-
 lium emergere quivisset. Ad sin-
 gularem namque almæ hujus Vir-
 ginis gloriam, crevit in eâ flos
 campi, & lilium convallium, ex-
 cellens ac aromaticus flos Jesse, in
 quo requievit Spiritus sanctus, &
 rosa Jericho amœnissima: adeo-
 que in signum evidens divinæ ac
 singularis benedictionis ejus, pul-
 lulavit vinea beatissima, cujus
 palmites ad superna feruntur, cu-
 jus odor virus omne & omnes
 pellit serpentes, cujus vinum cor

Ezeck
44

7.
B. Virg
hortu
paradis
sicut mo-
numentu
Christi in
horte.
Cant. 4

Gen 3

Cant. 27
Isa. 11.
Eccli.
24.

DOMI-
NICAR
PASSIO-
NIS EX-
PLICATA.
Zach. 9.
8.
Mar. 15.
Ioan. 19.
Sindon
integri-
tatu, &
balsamū
charita-
tu in B.
V. Maria
represe-
ntatur.

lætificat & accendit, ac juxta Pro-
phetam, *virgines germinat.*

Habuit etiam sanctissima Ma-
ter puram sindonem, id est, sim-
plicis obedientiæ, innocentia, ac
integerrimæ virginitatis vestem.

Cui nec defuit aloë amarissimi
doloris, myrrhaque afflictionis
intolerabilis. Habuit deniq; pre-
tiosissimū balsamum & unguen-
ta speciei que virtutum omnium.
Atque ita demum Christum filiū
suum obvolvitur, perunxit, atque
in sacratissimo sui pectoris mo-
numento sepelivit.

9.
Quam
magis
corde dis-
cesserit
Virgo cū
fidalibus
à sepul-
chra.

Jam verò etiam hoc mente ru-
minemus, quanto cum mœrore
afflicta Mater à monumento dis-
cesserit, quàm hæc ei perpetua
fuit cogitatio, quem amisisset, &
quàm inæstimabile pignus sub la-
pide condi sivistet. O quàm mise-
randum in modū à sancto Joâne,
ceterisq; amicis suis, à sepulchro
abducta fuit, quippe quæ tota pe-
nè exhausta atq; absumpta erat.

Reverà quisquis huic ita afflictæ,
ita mœrenti, ita graviter laboranti
Virgini & Matri, imò & Domine
nostræ non compatitur, non est
vivens gratiæ filius, sed est abor-
tuum insensibile ac mortuum;
indignus planè est, qui lac gratiæ
ex maternis ejus sugat uberibus.
Ceterum ipsi quoque cum eadem
Virgine matre, uti jam dictum est,
Christum Jesum in cordibus no-
stris sepeliamus, ut nos per ipsum
& in ipso ab universis operibus
mortuis resurgamus, unaque cum
illo ad paternam usque gloriam

felicissimè conscendamus, eodem
Domino Jesu nos adjuvante, qui
est benedictus in sæcula, Amen.

A P P E N D I X,

*Ostendens, quam immensus Dei er-
ga nos sit AMOR (quod quidem
ex Christi incarnatione ac pas-
sione, Sacramentog; EVCHARI-
STIÆ elucescit) & uti nos totos
Deo tradere atque resignare de-
beamus, qualibet adversa amore
illius tolerantes.*

1. Totam Trinitatem equali amore nos dile-
xisse, quo dilexit Christus, nempe infinito.
2. Ex Eucharistia institutione apparet, Chri-
stum, si opus esset, adhuc paratum esse pro nobis
crucifigi.
3. Exaltavit DEVS naturam nostram in
Christi incarnatione, plus quàm fuerit olim depres-
sa in Ada peccato.
4. Prospopoiā Patrū aterni, qua homini sua
exponit beneficia: & eorum vice postulat perfe-
ctionem vitæ spiritualis; cuius ibi compendium
penitur.
5. Oratio anima fidelis, qua Patri aterni invi-
tanti respondet, & Christi merita pro se offert.
6. Filius Dei alloquitur animam, eiq; sua enu-
merans beneficia, postulat rependi sibi amorem, in-
nocentiam, sanctitatem, resignationem.
7. Oratio anima fidelis, Christi allocutionem
gratanter excipientis, & seipsam illius misericor-
diæ committenti.

TAM ardens & *incontīens
est Dei erga nos amor, ut si
mors & passio Christi ad
salvandum hominem non suffe-
cissent, etiam Pater cælestis &
Spiritus sanctus quoque huma-
nam potius assumpsissent natu-
ram, ac pro homine mortem sub-
jissent, quàm eum perire sivistent.
Licet verò Filius solus naturam
nostram assumpserit, mortemque
ob hominem peressus sit amarif-
simam, amor tamen Patris & Spi-
ritus

1.
Totali-
tate
infini-
amori
ligitua
mystra
incarn-
tione &
passio
operata
est.
* Qui
nempe
tam ex-
cessivus
est, ut
nullo
sefe

DOMI-
NICAE
PASSIO-
NIS EX-
PLICA-
TIO.
mitte cō
tineat;
quasi di
cat, in-
finitus.
Ioan. 16
Ioan. 3.

Rom. 8.

Consilium
Trinita-
tis decre-
vit re-
demptio-
nem no-
stram.

ritus sancti non minor erga nos fuit: quandoquidem una est trium personarum essentia, unus amor, indistincta operatio, una eademque voluntas. Hinc Christus dicit: *Pater amat vos.* Rursumque: *Sic Deus dilexit mundum, ut Filium suum unigenitum daret: ut omnis, qui credit in eum, non pereat, sed habeat vitam eternam.* Et de Spiritu sancto Apostolus ait: *Ipsē postulat pro nobis gemitibus inenarrabilibus: id est, inspirat nobis, movet & excitat nos ad orandum & virtutibus incumbendum: testimonium item reddit spiritui nostro, quod sumus filii Dei, ut ex interno huius testimonij gaudio clamare in eodem spiritu possimus, Abba, Pater.* Quid verò in miserandā hac lacrymarum valle beatus aut iucundius esse queat, quàm ut homo ex testimonio sancti Spiritus in conscientia percepto, Deum possit Patrem suum dicere? Si enim filii sumus, ergo & fratres & coheredes Christi. Consilium sanè super humani generis redemptione veneranda sacratissimaque Trinitas egit, estque concordia ab ea definitione decretum, ut hominem redimeret: & quia in nullam magis quàm in Filii personam competebat naturam humanam assumere, ipse Filius, qui Creator erat omnipotens, tum sponte suā, tum voluntate Patris, tum suāsu Spiritus sancti, lætus hominem induit, factusque est creatura, cooperante ad hoc ipsum & Patre & Spiritu S. Christus namque

per Patris cooperationem de Spiritu sancto conceptus est. Vide quàm pro te sollicita fuerit Trinitas adoranda. Contuere, quàm te ab omni æternitate dilexerit Deus. Attendite, quæso, hæc frigidī & obdurati filii Adam. Cogitate, quàm caro vos ipse Deus pretio compararit. Dignissimum quidem, quod cor illius concipere, & præcipuum, quod divina ejus potentia exhibere potuit, dedit: nempe Unigenitum suum, cui non pepercit, sed eum pro peccatis hominum in ignominiosissimam mortem crucis tradidit.

Porro ipse Christus, sicut olim Patri factus est obediens usque ad mortem, sic hodieque & ad novissimum usque diem, non solum Deo Patri, sed & cunctis hominibus, qui paternam voluntatem fidei cordibus amorisque desiderijs diligunt, eidemque adhærent, morem * gerit. Et quia necesse non est denuò eum mortem subire (quando sacra illius mors ad peccata omnia quæ iam facta sunt, & quæ adhuc fiunt, se extendit) dulcis Dominus sacrum Corpus, præclaram animam, pretiosumque sanguinem suum, unà cum meritis omnibus vitæ & passionis suæ, quotidie in altaris venerabili Sacramento in nostrorum remissionem culparum, memoriamque passionis & mortis suæ, offerre non desinit: nimirum hoc ipso nobis insinuans, si ita necesse foret, paratum sese esse adhuc quotidie venerandum cor-

2.
Phil. 2.
Institu-
tio Eu-
charistia
docet,
Christum
adhuc
paratum
pro nobis
mori si o-
pus esset.
* Sicut
Dominus
Iesus
fuit ob-
ediens
Deo Pa-
tri & Ma-
riæ, &
Ioseph,
ita pas-
sim lo-
quuntur
Scriptu-
ræ de
Deo ob-
ediente
homi-
nis ju-
stis. Isa.
58.
Clama-
bunt & di-
cet. Ecce
adsum.
Ps. 144.

HOMI-
 NICAR
 PASSIO-
 NIS EX-
 Plica-
 TIO.
 Volunta-
 tem time-
 tum se-
 faciet.
 Iosue 10
 Obdien-
 te Domi-
 no voci
 hominu.
 Sed hæc
 Christi
 obedi-
 tia nunc
 maximè
 hic con-
 sidera-
 tur,
 quod ad
 vocem
 Sacerdo-
 tis in sa-
 crificio
 Missæ
 sese sta-
 tim fi-
 sit præ-
 sens,
 & im-
 mola-
 tur.
 Vbiq; &
 semper
 obvia no-
 bu est
 Christi
 dilectio
 & mise-
 ricordia
 ex meri-
 tu passio-
 nu.
 Plu ro-
 gat. ut
 no illi
 uniamur
 quam à
 no uro-
 gatur.

pus suum nostræ salutis causa ne-
 ci tradere, sanguinemque funde-
 re. Quo enim amore tunc Chri-
 stus nos prosequatur, eodem
 etiamnum prosequitur, in ævum
 que omne prosequetur. Cuius jã,
 obsecro, vel saxeum pectus non
 hinc cõpungatur? cuius spiritus ex
 hoc amore non exulter? cuius cor
 præ hujus ferventissimæ charita-
 tis ardore non totum liquecat?
 cuius non deficiat præingenti ad-
 miratione intellectus? ubi im-
 mensam Dei erga nos bonitatem
 & dilectionem contemplatur, ubi
 oculus cordis attendit, & consci-
 entia trutinã examinat ingen-
 tia Dei beneficia, quæ is contulit
 in nos miseros, & indes confert;
 quæ certè tanta sunt, ut vix pos-
 sint esse majora. En grata Christi
 brachia ad nos suscipiendum
 semper extenta sunt. Vulnera i-
 tem ejus numquam non patent,
 parata profluere in omnes qui id
 appetunt. Vexilla misericordiae
 ejus perpetuè explicata sunt, ut
 sub illis protegamur deliteamus-
 que, cum semper ipse nos suscipe-
 re paratus sit. Imò, quod plus est,
 tanto nostri tenetur desiderio, ut
 per divinos tractus divinasque
 inspirationes, & internas repre-
 hensiones suas plus nos roget,
 quam rogetur à nobis: quando-
 quidem & multò paratior est no-
 bis dare, quam nos petere. E-
 nim verò fons vivus est, perpetuè
 scaturiens, nec umquam fluere
 desinens, nisi cum vasa defunt. Et
 ipse uno amoris nexu homini u-

niri, deliciosumque habitaculum
 ac desiderabile templum suum
 intra nos extruere vehementer
 appetit. Adeo, inquam, homini
 per amorem uniri desiderat, ac si
 suæ prorsus potentia & majestatis
 oblitus, per omnia similis homi-
 nibus effectus esset. At quomodo
 nos magis in sublime attollere,
 seseq; amplius deicere potuisset,
 quàm jam fecit? Quomodo suam
 nobis propius conjungere pote-
 rat Divinitatem, quàm conjun-
 xit, quando eandem celsissimam
 atque immortalem nostræ morta-
 li copulavit humanitati per na-
 turæ nostræ assumptionem? Quin
 & quotidie illam ipsam Deita-
 tem suam, & quidquid est, nobis
 præbet in cibum.

Sed & Deus Pater naturam no-
 stram humanam quàm fieri po-
 tuit sublimissimè in Christo ex-
 altavit, ultra creata omnia ad
 suam usque dexteram eam attol-
 lendo. Ut verò Deus majori nos
 honore & gloria afficere, aut ab-
 undantiorē charitatem nobis
 exhibere potuisset! Nimirū mul-
 tò uberiores salutem & gloriam
 per Christum Dominum ac Sal-
 vatorem nostrum adepti sumus,
 quàm per Adam primum paren-
 tem nostrum perdidimus. Quid
 ultra à dulcissimo Domino desi-
 derare possumus? Certè cui libet
 homini toto corde ei per dilectio-
 nem adhærenti tam intimè affe-
 ctus est, ac si cæli terræque, & om-
 nium quæ illis continentur obli-
 tus, totus in illum amore deper-
 irt.

3.
 Mo-
 gualis
 vii Dis
 natura
 nostram
 in Filio
 quæ in
 depre-
 diablo
 in die
 mi per
 10.

DOMI-
NICAR
PASSIO-
NIS EX-
PLICATA
TIO.Frigidus
sepor in-
gratissi-
mum pec-
toris.4.
Expositio
latro Dei
Patris,
exponen-
tis homi-
ni infini-
ta benefi-
cia.

iret. At nos duri & frigidi, nec omnibus his movemur, neque ad illius inflammamur amorem. Ad eò corda nostra sensuali delectatione infecta, & vanitatibus, oblectamentis voluptatibusque sæculi dedita sunt. Plorant cælum & terra, in id loci incidisse homines, ut creaturas diligant relicto Creatore, qui est summum & incommutabile bonum: malintque servi esse dæmonum quàm filij Dei. Ah, ah! pudeat nos perverfitatis, ignaviæ, & ingratitude nostræ. Diligamus, quæso, Dominum Deum nostrum, qui nos tam immenso amore complexus est.

Putemus Patrem cælestem nos alloqui, dicereque animæ humanæ: En amplissimum mei in te amoris testimonium fert Unigenitus meus, quem equidem totum pro te tradidi. Non corpus, non animam, non sanguinem illius tui causa dare dubitavi. Imò si quid pretiosius, si quid melius paterno potuisssem corde concipere, & id quoque tibi donassem. Altissimam Divinitatem meam in humanitate Filii mei tibi dedi; cum sit mecum & in me unus idemque verus ac inseparabilis Deus. Dedi insuper tibi sanctum Spiritum meum, ut is te mundaret, confortaret, illustraret, veritatem omnem & justitiam edoceret, suo inflammaret amore, solaretur item te, & cunctis charismatibus virtutibusque donaret. Ita enim complacuerat mihi

in te, & inveneras gratiam in oculis meis, simulque cor meum apposueram ad te, eligens te in dilectam sponsam meam: nam decretum est mihi habere in te delicias & oblectationes meas, utpote in quo constitui templum cubiculumque meum, & elegi habitationem meam. Ceterum licet ego meipsum totum minimeque divisum dedi tibi, ô homo: ita volo ut & tu mihi te totum atque indivisum reddas. Purissimo te amore complexus sum, absque ullius vel muneris vel compensationis tuæ intuitu: æquum proinde est, ut & tu vicissim me pure propter meipsum, absque mercedis contemplatione, diligas; ut sim ego merces, spes & scopus tuus, amesque me, eò quòd ipse te dilexerim, & ut à me diligere merearis. Jam si his audiris, mecum amoris jura inire vis, dignusque fieri qui à me ameris: voluntariū vivumque instrumentum sis oportet, teque à me agi patiaris, offerens atque resignans te totum mihi absque electione vel repudiatione hujus aut illius, si ensque me tecum agere & in tempore & in æternitate quidquid mihi placuerit. Prorsus ita necesse est, ut mihi in te operandi præstes facultatem; abnegans penitus te ipsum, petensque à me medullitus, ut perficiatur in te, quod ab æterno ipse constitui ac præordinavi. Tum integra quoque erga bonitatem meam fiducia mihi adhærebis, & cum ingenti grati-
tudi-

Totum se
dedit ri-
bi Deus,
totum te
sibi posui-
lat.Da ergo
mi totum
Deo, id est
nullius
mercedis
intuitus;Cum sum
ma resi-
gnatione;Et fidu-
ciali ad-
hesionem,
ac grati-
tudinem.

DOMI-
NICAE
PASSIO-
NIS EX-
LILICA-
TIO.

tudine recipies de manu mea
quæcumque tibi evenire permi-
sero, tam adversa quàm prospe-
ra, & tentationes, & afflictiones,
& derelictionem, & angustias:
omnino confidens in bonitate
mea, credensque mittere me ista
tibi ceu optima maximeque salu-
taria. Et curabis sedulo, ne opera-
tioni meæ per obstinationem in-
ordinatamque proprietatem vel
dissolutionem tuam resistas. In
qualibet afflictione, angustia, &
derelictione quæ tibi acciderit, tan-
tis per desiderabis permanere ac
perseverare, quoad mihi visum
fuerit inde te absolvere eripereque.
Prorsus feres crucem illam ad fi-
nem usque mei causâ. Nam ad
hunc modum tentationibus &
molestiis excutiaris atque agite-
ris oportet, donec palea pravæ
cupiditatis, inordinatæ proprie-
tis, vitiosæque propensionis à te
separetur. Necesse, inquam, est,
ut elatus rigidusque animus tuus
istis ceu mola quadam contera-
tur, donec in oculis tuis instar
pulveris aut cineris nihili fias: ita
ut non agnoscas modò, sed &
sentias te & miserimum & vilis-
simum esse mortalium omnium
quos mundus habet; adeoque ab
omni propria voluntate & ele-
ctione exuaris, ut quidquid
Deus tecum & cum creaturis om-
nibus fecerit, secùs fieri non ve-
lis, etiam si creaturæ omnes cun-
ctaque elementa tuo subiacerent
imperio. Verùm antequam huc
pertingatur, hoc opus, hic labor

est; multasque cruces ac labores;
imò & spiritales mortes subire
oportebit. Prodent se undique
vitia in te latentia, teque ingenti
dolore & angustia afficient: sed si
constanter in certamine perseve-
raveris, si humiliter petieris ut tui
miserer per dilectum Filium me-
um, tandem me auxiliante vin-
ces feliciter. Quando enim in no-
mine Unigeniti mei aliquid piè
petitur, mihi summè placet hu-
iusmodi petitio: quemadmodum
necessariò apparet aureum, quod
per vitrum aurei coloris conspi-
citur. Hæ planè duæ sunt alæ, si-
de admodum, quæ te compendiò
celeriterque ad spiritalem & per-
fectam vitam subvehere poterunt:
videlicet Abnegatio tui, & Pa-
tiens adversorù tolerantia. Quis-
quis enim se mihi simpliciter resi-
gnare novit, illi nec afflictio, nec
infirmetas, nec adversitas ulla ac-
cidere potest, quí ei cedat ad vir-
tutis incrementum. Itaque si quis
omnia æquo ferat animo, dili-
genterque suum observet fundum,
audiet paternam vocem meam
intus loquentem sibi: Nosce reip-
sum, scito quàm vilis sis, agnosce
nimiam immortalitatem tuâ,
multipliciaque vitia tua in fundo
tuo latentia. Adverte nihil te esse,
nihil habere, nihil posse ex reip-
so, & me in te operari sine. Ad-
hæreto mihi per amorem, serva
mihi fidem: & quidquid tu viri-
bus tuis non potueris, ipse pro te
faciam.

Hic

*Et cru-
cem feras
quamdiu
ipse vo-
luerit.*

*Sic enim
melius
reipsum
agnosces*

*Et ab om-
ni proprie-
tate ex-
uaris Dei
volunta-
tem in-
duerit.*

*Per Fil-
ium me-
um pe-
tenda.*

*Vita spi-
ritualis
compre-
dium in
negato
sui, &
patiens
in crui-
bu.*

DOMI-
NICAE
PASSIO-
NIS EX-
PLICATA-
TIO.

5.
Devota
anima o-
ratio effi-
cacissim-
a, re-
spondet
Deo invi-
santi. Co-
fessio pec-
cati, &
penitio
venia.

Propos-
itio emen-
dationis.
Psal. 50.
Iob 13.
a Humi-
li agni-
tio pro-
pria fra-
gilitatis.

b Postu-
latio gra-
tia.

Resigna-
tio ad om-
nia qua
Deo pla-
cuerint
permitte-
re, vel
immitte-
re.

Hic jam homo dulcissima hac Patris caelestis voce invitatus, cum sancta spe & fiducia accedat ad eum, dicetque humiliter: Con-
fiteor tibi, clementissime Pater, omnia peccata mea, quibus te of-
fendi. Heu! infelix ego, non veritus sum execranda illa perpetra-
re scelera, quae dilectus Filius tuus tantis cruciatibus diluit atque expiavit. Ingratus tibi fui pro omni dilectione, benignitate & fidelitate mihi a te exhibitâ. Sed nunc, misericordissime Pater, oro te, ne memineris injuriarum quas a me accepisti. Convertite oculos divinae pietatis tuae ad me, & in gratiam me recipe. Jam enim propono, te adjuvante, corrigere vitam meam. *a* O Domine, miser ego sum & infirmus, nihil valens, conceptus in peccatis, natus in miseriis, nutritus in vitiis. Noli indignari adversus folium quod vento rapitur: noli oblivisci inopiae & fragilitatis meae, nec subtrahas a me auxilium gratiae tuae. *b* Miserere mei Deus, miserere mei per dilectum Filium tuum Dominum meum IESUM Christum. Emunda me, sana me, confirma me, pugna pro me, operare in me, utere me pro tuo beneplacito. En me totum tibi resigno, me totum pleno affectu sicut possum in hostiam vivam tibi offero: paratus deinceps vivere juxta gratissimam voluntatem tuam, ac pati quidquid tua bonitas mihi evenire permiserit. Non peto, Domine, ut mala, quae commisi,

inulta maneant. Prorsus ultimum cere in me iniurias quas intuli tibi: quandoquidem humiliter me submitto flagellis misericordiae tuae. Scio & verè scio, quod non poterunt tot mihi adversa & cruciamenta accidere, quin plura majoraque merita sint iniquitates meae. Itaque non nisi gratiam tuam altâ cordis voce postulo: &, ut justiciam misericordiae temperet rogo. Quid vero retribuam tibi, o benignissime Pater, pro omnibus bonis quae in me contulisti? Equidem neque in caelo neque in terrâ aliquid invenio, quod vel dignius vel tibi gratius sit, quam ipse Unigenitus tuus. Eum igitur quantâ possum humilitate & gratitudine tibi offero, in unione illius amoris quod tu mihi eum dedisti, & ex paterno corde in hunc mundum misisti, ut humanam assumeret naturam, mortemque subiret amarissimam. Offero merita incarnationis, conversationis, passionis & mortis ejus. Offero ignominiosam afflictionem, voluntariam obedientiam, ineffabilem humilitatem, incomprehensibilem patientiam & ardentissimam charitatem illius. Offero immittissima vincula, verbera, impulsus, concussiones, contemptus, conspersiones, opprobria, irrisiones, blasphemias, & quidquid perpeffus est. Haec omnia tibi offero tamquam dignum sacrificium, ad supremam gloriam tuam, pro omnibus peccatis & negligentis meis.

Psal. 118.
Oblatio
meritoria
Christi
pro defec-
tibus no-
stris, qua
est praxis
pia & u-
tilis, &
familiam
ritum a-
pud Deum
usurpan-
da.

X

DOMI-
NICA
PASSIO-
NIS EX-
PLICA-
TIO.

Merita
Christi
præponde-
rants de-
meritis
nostris.

meis. Suscipe, quæso, gratissi-
ma unigeniti Filii tui merita, pro
detestandis iniquitatibus meis.
Quidquid enim ego deliqui,
totum ille sua passione diluit
atque expiavit: & defectus meos
omnes ipse sarcivit atque supple-
vit. Multò plus tibi solvit, quàm
sit meum debitum. O si malitiam
meam & illius bonitatem, mea
vitia & ejus merita simul librare
velles: nimirum hæc ipsius merita
peccatis meis præponderarent.
Et quod tam flagitiosum scelus
esse possit, cui ingentes cruciatus
unigeniti tui non impetrent ve-
niam? quæ tam scæda macula,
quam calidus sanguis illius non
diluat? Vincit planè passio &
mors ejus, peccata omnia: im-
mensæ meritorum illius divitiæ, cun-
cta vitia, cunctasque negligentias
superant. Tibi itaque, ut cœpi,
offero innocentissimam mortem
dilectissimi Filii tui, & quidquid
in assumptâ humanitate operatus
est, unâ cum omnibus meritis
Sanctorum omnium, & cum cun-
ctis virtutum actibus, qui ad ex-
tremum usque judicii diem pro
gloria nominis tui fient, itemque
cum laude & gratitudine univer-
sa, quæ in infinita sæculorum sæ-
cula tibi exhibebitur. Ista omnia
tibi offero pro delictis meis, &
pro peccatis vivorum atque mor-
tuoꝝ, pro quibus ego orare ad-
strictus sum, & tu rogare vis: ut
inde in æternum lauderis, & gra-
tiarum actiones ab omnibus tibi
reddantur, Amen.

6.
Scomodo

Putemus & Filium Dei Jesum

Christum unicuique nostrum di-
cere: Vide, ô homo, quid fecerim
tibi. Ab omni æternitate agnovi
te in divina essentia mea: quan-
doquidem ab æterno in me fuisti
secundum ideam. Insuper & crea-
turam te feci, tam eximio te amo-
re complectens, tamque excellen-
ti donans gratia, ut te secundum
animam ad imaginem & simili-
tudinem meam creârim. Et ut
scires quàm generosam atque ele-
gantem ipsam animam tuam fe-
cerim, nihil dubitavi illius causa
accipere naturam tuam. Factus
sum caro tua & sanguis tuus: ut
tuos supplerem defectus omnes,
pro tuis satisfacerem delictis, te
redimerem, vitamque tibi obti-
nerem & mererer æternam. Ego,
inquam, qui ex divino Patris mei
cælestis utero, ante omnia sæcu-
la miro quodam ac ineffabili mo-
do genitus sum, eidem Patri meo
in potentia & gloria semper æ-
qualis permanens, mortalem
tuam non sum dedignatus natu-
ram assumere. Triginta tres & eo
amplius annos, factus servus tuus,
in multa paupertate, humilitate,
labore & afflictione operatus sum
salutem tuam. Cùm sicut ovis
perdita aberrares, diu te quæsi-
& inventum meis humeris ad Pa-
trem reduxi. Factus sum tam-
quam exul à regno meo, ut tu
hæres fieres. A Patre quoque
meo derelictus, & castigatione
crudeli correctus sum, permisi-
que iram ejus in me devolvi: ut tu a-
pud eum gratiam invenires, ami-
cus.

Alia di-
enun-
ret ani-
ma pecc-
catri-
sua ben-
ficia:
Præti-
sonis,
Creatio-
nis.

Incar-
natio.

Evangel-
zatio.

Luc. 11.
Matth.
11.
Passio,
Psalm.
Ierem.
30.

DOMI-
NICAE
PASSIO-
NIS EX-
FLICA-
TIO.

Patro-
nii Vir-
ginu ma-
tri,

Eucha-
ristia.

Psal. 21.
Pro-
phet
magis
passionis
beneficia.

Postulat
pro omni-
bus repon-
di amo-
rem,

cusque & filius Dei efficereris. Denique omne debitum tuum in me recepi, & qui iudex tuus eram, teque sententia aeternae damnationis jure ferire poteram, memet sub specie rei in mortem ignominiosissimam ultro tradidi pro peccatis tuis. Caput meum spineae coronae supposui, manus ac pedes clavis objeci, totum corpus meum verberibus patienter submisi, sanguinem meum ad extremam usque guttulam effudi, animam pro te dedi, ut te mihi amore jungerem atque unirem: & tamen tu te mihi subducis, & divideris à me. Insuper Matrem meam dulcissimam, tuam quoque matrem esse volui, cor meum tibi patefeci, & ejus cruorem potandum tibi praebui ex amore purissimo. Sacratissimum Corpus meum in cibum, & pretiosum Sanguineum meum in potum tibi reliqui. *Factus sum opprobrium hominum, & abjectio plebis.* Velut botrus in passionis torculari expressus sum: *aruit tamquam testa virtus mea, & decocta est amoris igni.* Torus exhaustus & absumptus sum salutis tuae gratia. Vide, uti in cruce pendeo contemptus, extensus, sauciatus, omni solatio destitutus, brachiis ad te expansis, latereque aperto, ut te in gratissimum cordis mei cubiculum introducam, ibique aeterno complectar amore. Quid vis ultra faciam tibi? Quomodo majorem dilectionem, fidem, benevolentiam & benignitatem tibi exhibere possum? Sit penes te ju-

gis horum memoria. Repende vicem amoris. In imaginem sacrae humanitatis meae ita cordi tuo imprime, ut quaelibet extraneae imagines inutilesque cogitationes illinc abscedere cogantur. Planta floridam arborem Crucis meae in intimis tuis: stude mihi placere, imitando vitam & virtutes meas. Vitato, quantum in te est, omnia quae mihi displicere cognoscis, ut sunt superbia, vana gloria, odium, ingluvies, & alia huiusmodi peccata ac vitia. Renuntia sponte naturae oblectamentis: hoc est, abdica omnia in quibus natura delectatur, illis dumtaxat exceptis, quae ipsi naturae sustentandae rationabiliter necessaria sunt, quaeque adiumento tibi esse possunt ad servendum Deo, & ad perveniendum ad Deum. Breviter, amputa & refrena quidquid in conversatione tua, in amore, intentione, verbis, operibus, vestimentis, commoditatibus, & quibuslibet rebus illicitum, impurum aut vanum est: propriamque voluntatem tuam diligentissime mortifica, ut ego in te vivere atque operari possim. Pro acerbissima passione mea hanc vicem mihi redde, ut quamlibet tam externam quam internam molestiam, quae me permittente tibi occurrerit, humiliter patienterque feras; sive ea sit persecutio & vexatio, sive contemptus ab hominibus illatus, sive charorum amissio, aut jactura rerum temporalium, aut inimi-

Mandatum
toris cum
studium,
virtutum
Christi
imitatio-
nem, ad
perfectio-
nis stu-
dium,

Resigna-
tionem
& con-
formita-
tem in af-
flictioni-
bus,

DOMI-
NICAE
PASSIO-
NIS EX-
PLICATA
TIO.

Humili-
tatem,
Perseve-
rantiam
in cruce
bus ferē-
dū, non
querēdo
salutem
vana aut
aliena,
aut inor-
dinata,
sed sub-
mittendo
se in-
grē bene-
placito.
Dei.

* Cul-
patur
anxie-
tas ser-
pulofo-
rū, qui
afflictā
eōscien-
tiae sola-
rium u-
nicum
esse sibi
persua-
dent ad
evaden-
dū mo-
lestias
desola-
tionū, si
nulla de
causa,
semper
recur-
rant ad
confes-
siones
iteran-
das, &
confes-
sarium
fatigēt
audien-

inimici tentatio, aut internus a-
nimi angor ob defectum profe-
ctus tui, vel quodlibet gravamen
etiam culpā tuā exortum. Has &
consimiles afflictionū cruces om-
nes tibi à me credas impositas,
mihique gratias agens illas susti-
nebis, ac teipsum resignabis.
Quando alii te vilipendent, ex
animo fateberis centuplō vilio-
rem te esse, plusq; contemptus
meruisse, quā cuncti homines
tibi inferre queant, imò indignū
esse, qui à tam præstantibus crea-
turis despiciaris. Cū profus
desolatus & anxius corde fueris
ob peccata exactæ vitæ, ob ni-
mias negligentias tuas vitiaque
multiplicia, & quod tam nihil
progressus sis in virtutibus: tum
non statim ad consistendum * pro-
perabis eo animo, ut ab hujusmo-
di molestia releveris, neque sola-
tia inordinate perquires, quæ af-
flictionem illam à te depellant
(hoc enim esset crucem abicere,
& sequi consilium diaboli, dicen-
tis: *Descende de cruce*) sed fortiter
mecum in cruce fixus hærebis
perseverabisque. Quidam hujus-
modi anxietates & conscientia
remorsus crebrâ confessione de-
pellere conantur: sed si vel mil-
lies confiteantur, parum eis
hac in parte contulerit. Tu igitur
etiam horrenda judicia mea, quæ
per illos angores in te declarari
videntur, patienter feres, cum
humili in beneplacitum meum
resignatione. Itidem facies, quan-
documque te derelictum & spiri-

tali consolatione destitutum sen-
ties. Prætolaberis me resignato
& tranquillo animo, atque hanc
pressuram tuam & iram meam
cum benigna mansuetudine ad
finem usque perferes, donec ego
ipse veniens, te de cruce depo-
nam. * Ita mihi in illa pauper-
tate & sterilitate multò gratior er-
is, quā si magna devotione sen-
sibili afflueres, & intus florerent
omnia. In hujusmodi pressura ac
miseria, non tam facilè teipsum
quærere vel tibi vanè placere po-
tes, sicut in consolationis affluen-
tia. Nam in sensibili dulcedine
naturæ plerumque se admiscet: &
dum homo ea immodicè delecta-
tur, maculam contrahit. Itaque
sæpenumero devotionis dulcedi-
nem tibi subtraham, & insuper
acerbis immundisque cogitatio-
nibus & horrendis imaginibus,
tartareisque phantasmatis te
fatigari permittam: quod ipsum
æquo animo perferre debebis. Pa-
ratus eris etiam toto vitæ tuæ
tempore in tentationibus, pœnis,
angoribus & pressuris perdurare,
si ita mihi visum fuerit, petesque
ut in te & de te fiat gratissima vo-
luntas mea, in tempore atque æ-
ternitate. Neque est quod mire-
ris, cur ego quosdam tam amica-
biliter ac dulciter, quosdam verò
nō nisi per varias afflictiones tra-
ham. Mihi enim simillimos effi-
cio eos, qui multiplici molestia
& cruce pressi, patiētiam servant,
ex immensa profus dilectione
dono electis meis afflictiones:

sem-

dis fer-
pulo-
mole-
stias in
frā p-
cātarū,
cū nul-
lum no-
vū pec-
catum
aut ne-
cessariū
cōstitū-
dū ad-
Quod
cit val-
de in-
dinatū
illius
mole-
stias re-
levam-
tum, u-
omni
Calui
Doct-
res q-
cēt, ve-
bo ser-
puli.
* No-
tēt h-
qui in
spiritu-
ali deli-
tatione
sefe à
Deo de-
relictū
putant
& vici-
ant pu-
cula de
voti-
nis se
sibilia
& con-
moda
sterilitatis
tem-

Confor-
mitatem
in cruce
in cruce
bu ac
desolati-
onibus.

DOMI-
NICAN
PASSIO-
NIS EX-
PLICATA
TIO.
Spem glo-
ria ob-
erues.

Perfecti
cur etiã
simori-
bus an-
gantur,
& tenta-
tionibus
jaceant q̄
velut in-
firmi, qui
tamen
sani sunt
& in gra-
tia Dei.

* Quos
Deus in
vita de-
solatio-
nibus
exercu-
it, illos

semper tamen humanæ naturæ fragilitatem attendo, cui ex amore & justitia, nihil supra vires mihi benè perspectas imponere possū. Oportet planè coronam fortiter imprimi, quæ coram Patre meo perenniter virere atq; florere debet. Quò quis in hac vita graviores dolores & pœnas pro amore atque honore meo pertulerit, eò jucundius ac plenius in beata æternitate suavissimum mel Divinitatis meæ gustabit. Permitto etiam nonnullos semper veluti infirmos languere, qui tamen sanitatem reverà consecuti sunt. Hi cunctis diebus vitæ suæ timent, anguntur, affligunturque: eum aliud tibi persuasum non habeant, nisi quòd sint languidi: & tamen ad eum virtutis gradum conscenderunt, ut mortem ipsam fidenter subirent, potiùs quàm in me scientes peccarent. Ex magna fidelitate & dilectione, quam erga illos habeo, quãdiu vivunt, hujusmodi ignorantiam, timorem, & pressuram in eis relinquo. Satis enim novi eam ipsorum fragilitatem esse, ut si se convaluisse pro comperto haberent, statim ad seipsum cum vana sui complacentia reflecterentur. Jam in hac afflictione & miseria positi, humiliter sese resignant, ob idque mihi charissimi sunt. Tales plerumque in * ipsa hora, qua ex hac luce migraturi sunt, ab illa ignorantia, longisq; tenebris per me ipsum eripere ac blandè nimis consolari soleo; ut aliquo modo præ-

libata beatitudine, quã in me perpetuò fruituri sunt, bona cum securitate animam fundant: si verò hoc eis ante obitum non præsto, certè ubi jam defuncti sunt, vel si ad Purgatorium deduci debent, ubi ab omnibus culpis ad purum sunt repurgati, eos inenarrabili gaudio exultantes recipio in gloriosum æternumque regnum meum. Tu igitur te totum meæ providentiæ semper committe, te totum mihi resigna. Porrò licet sis fragilis admodum, sæpiusque labaris, numquam tamen desperes; sed pietati meæ firmiter & amanter innitere. Omnia vitia & peccata tua depone in cruenta vulnera mea, atque in abyssum misericordiæ meæ projice, meq; roga, ut pretioso Sanguine meo illa diluam. Quando post lapsum humiliter & confidenter me invocas, tam repente mundaris, quàm repente purgatus est leprosus ille, cui dicenti, Domine, si vis, potes me mundare, respondi, volo, mundare. Qui negaret me & posse, & velle etiam singulis momentis ignoscere ei, qui verè pœnitens est, is magno honore me spoliare niteretur. Ita verò mihi facile est mille talenta remittere, sicut unum. Planè quotiescumque peccator à vitiis culpisque se integrè avertens, mihi perpetuò servire, & me diligere, mihi que soli vivere, statuit: adeò me illi benignum exhibeo, ac si numquam me offendisset. Omnia enim peccata illi remitto, etiam si

morte veniente con-
solatur. Hoc no-
tent, & humili-
ter ad extre-
mũ Dei consola-
tionem exspe-
ctent, qui in desola-
tione cum re-
signatione vi-
tam tristes per-
agunt. Provi-
dentia divina totum te permitte.

Pœnitenti quàm obvia sit Dei misericordia.

Math. 8.

Mat. 18.

DOMI-
NICAR
PASSIO-
NIS EX-
PLICA-
TIO.

tot essent, quot omnes simul ho-
mines commiserunt: si tamen ex
animo doleat purè ad gloriam
Dei, & ob id potissimum displice-
ant illi suæ iniquitates, quòd
mihi eas displicere intelligit.
Hæc pro tui excitatione, institu-
tione, & consolatione dicta sint.

7.
Interna
penitenti-
æ anima
ad Iesum
oratio su-
periori in
vitatione
respondenti.

Hic igitur homo etiam ad Do-
minum Iesum sese plena cum fi-
ducia convertet, ipsumque quàm
poterit humillimè precabitur in
hunc modum: O Fili Dei vivi, Rex
gloria Iesu Christe, miserere mei vi-
lissimi peccatoris. Ego enim etiã vi-
ta ipsa indignus sum, qui tibi hæc-
tenus tam ingratus fui, & non timui,
pro momentanea delectatione exple-
da ea committere, qua tu expiare San-
guine tuo, ac luere morte tua debe-
res. Et ad quem d. dulcissime Iesu, ad
quem ego innumeris onustus atq; cõ-
clusus peccatis refugere possum, nisi
ad te misericordia plenum? Itaq; ad
omnia mala mea, omnem ingratiu-
dinem, inobedientiam & immortifi-
cationem meam, in abyssum divine
clementia tua, cruentaq; Vulnera
tua projicio. Ita, quæso, hæc pretioso
Sanguine tuo diluere, & meritis a-
cerbissima passionis tue expiare dig-
neris, ut nulla eorum apud te memo-
ria perseveret. O amabilis Iesu, &
unicum solatium meum! en accedo
ad te pleno desiderio te ferventer di-
ligendi, & cuncta qua me à tuo pos-
sint amore abstrahere vitandi. O!
quantum me amasti & amas! Ut me
redimeres, naturam meã sumpsisti,
& factus es frater meus: ut ego exhi-
lararer, tristatus es: ut ego sanarer,
vulneratus es: ut ego mundarer, pu-

Peccata
in Christi
Vulnera
projicit.

Agnoscit
beneficia
Christi,

rissimũ Sanguinem tuũ sudisti: ut e-
go viverẽ, mori non recusasti. Et quo-
modo, Deus meus, tã corde cæcus esse
potui, ut aversus à te (à quo mihi sa-
lus omnĩs & bona cuncta procedunt)
ad terrena caducaq; me converterẽ,
ex quibus non nisi perditio & omnis
miseria ad me redit? Mirum valdè
est, quòd mihi jam aliud cogitare li-
beas, quã immensa qua mihi prestis-
tisti beneficia: aut in aliqua alia re
solatiũ & animi recreationem qua-
rere, quàm in sacratissima vita ac
passione tua, dulcissimisq; & verè
mellifluis vulneribus tuis. O piissime
Iesu! adjuva & conforta me fragile
figmentũ tuũ. Tu es omnis spes mea.
Quantũ me perturbant & dejiciunt
peccata mea, tantũ me exhilarat &
erigit immensa bonitas sanctissimãq;
passio tua. Quidquid enim ego deli-
qui, morte tua acerbissima abolitum
est. Quidquid mihi deest, merita sa-
cratissima passionis tuae abundè ad-
implent. Et licet magna atq; innu-
mera sint peccata mea, parva tamẽ
sunt tua immensè collata misericor-
dia. Vnde & cõfido de infinita pietate
tua, quòd me nõquã perire sines,
quẽ ad imaginẽ & similitudinẽ tuã
creasti, stãtoq; labore ac tã caro rede-
misti pretio. * Ah bone Iesu! vulnera,
obsecro, cor meũ jaculo amoris tui, ut tã
ardenter te diligã, quàm ardenter ipse à
me vis amari. Exure & liquefacito me
totum, ut totus in me deficiam, totusq;
par amorem in te transformer, ac tecũ
unus spiritus efficiar. verumtamen non
mea sed tua voluntas fiat. Ecce resigno &
relinquo me totum tuo beneplacito. Fiat
Dne, fiat in me & de me gratissima vo-
luntas tua nunc & in perpetuum, Amen.

& sed
& in
titudi-
cafigu

Fideli
conspic-
ant in
diviti-
exhib-
ritura

* Affe-
ratio-
nes de
vota.